

KOL ŠELTON

**DOCK
HOLIDAY**

CENA 150 DINARA

BROJ 183

DOŠAO JE TIHO
I UŠAO U LEGENDU

**DŽORDA-
NOVA
DOLINA**

★ **DOK HOLIDEJ** ★

BROJ 183

KOL ŠELTON

DŽORDANOVA DOLINA

NIŠRO FORUM OUR MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA
DOK HOULIDEJ
Broj 183

V. d. glavnog i odgovornog urednika:
Slavko DRAGINČIĆ

Urednik:
Zorka ĆIRIĆ

Naslov originala:
Cole Shelton
JORDAN VALLEY

Recenzija:
Radomir MILOSAVLJEVIĆ

Adaptacija i prevod:
Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ

Lektor:
Sava DAMJANOV

Tehnički urednik:
Valerija ŠREDER

Naslovna strana:
Ferenc BARAT

Korektori:
Julijana KARDOS
Iren MENGL

Stampa: 2. VII 1986.
Tržište: 15. VII 1986.

Izdaje i štampa NIŠRO „FORUM — OOUR MARKETPRINT“, Novi Sad, Vojvode Mišića 1. V. d. glavnog i odgovornog urednika: Slavko DRAGINČIĆ. Urednik: Zorka ĆIRIĆ. Naslov originala: Cole Shelton — JORDAN VALLEY. Copyright: UNIVERSUM PRESS. Oslobođeno osnovnog poreza na promet, mišljenjem Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje, nauku i kulturu SAP Vojvodine, broj 413-279/73, od 10. maja 1973. godine.

Podnevno sunce, kao užarena kugla iznad visokih granitnih stena, peklo je nemilosrdnim usijanim zracima usamljenog konjanika koji je jahao prema uzanoj zaravni sa koje se pružao pogled na put i dolinu. Konjanik je jahao lagano ne požurujući durašnog mrkova, a o sedlu mu je visila futrola sa „vinčesterkom“.

Konjanik je odjahao do zaravnjene stene i sjahao ispod prirodne nadstrešnice od crvenog kamena. Košćate ruke izvukle su pušku iz dugačke futrole i pod teškim čizmama ostao je trag u prašini kada je konjanik prišao ivici i kleknuvši na jedno koleno, osmotrio dolinu pred sobom.

Visoke, vremenom izbrazdane litice obrubljuje su kružnu travnu dolinu, tu i tamo prošaranu sitnim stonama. U sredini tog kružnog bazena nalazila se ogromna ranč kuća. Velika krda goveda pasla su širom pašnjaka ranča „DŽ“ i sa visokog mesta na kojem se nalazio, čovek sa puškom mogao je videti kauboje koji su jahali između goveda. Pogled njegovih blelih očiju skrenuo je prema zapadu, do skupine malih brvnara i čudno uobličениh parcela obrađenog zemljišta. To je bio deo doline gde se na ničijoj zemlji nalazilo dvanaestak farmi siromašnih farmerskih porodica.

Pogled mu se vratio na put i njegova ruka čvršće je stisnula pušku. Nalazio se upravo iznad mesta gde je put izbijao iz kamenitog prolaza i spuštao se dalje kroz dolinu. Kroz nekoliko minuta kola sa čovekom

koga je očekivao pojaviće se u prolazu i proći će direktno ispod njega.

Posmatrač se mašio svog džepnog časovnika. Bilo je tačno podne. Bogosluženje u crkvi, kojem je Sem Džordan svake nedelje prisustvovao, verovatno je već bilo završeno i uskoro će se vlasnik ranča „DŽ“ popeti u svoj jednopreg. Neko drugi bi možda ostao da izvesno vreme provede u razgovoru sa prijateljima, ali ne i Sem Džordan. Na ranču „DŽ“ ručak je bio uvek u isto određeno vreme... u dvanaest i trideset.

Čovek s puškom je zapalio cigaretu. Slab povetarac počeo je duvati kroz stenoviti prolaz, hladeći ugrijane kamene litice. Vrtlog pokrenutog vazduha digao je oblacić prašine ispod njega. Minuti su polako odmicali i posle izvesnog vremena osmatračeva pažnja bila je nagrađena. Jednopreg je, njišući se, izronio iz prolaza i blede oči čoveka u zasedi zastale su na dostojanstvenoj figuri Sema Džordana zavaljenog na sedištu. Bič u Džordanovoj ruci jedva čujno je pucnuo i konj je prešao u življi kas.

Strelac na kamenom ispustu lagano je prineo pušku ramenu i nanižao na Džordanovu svilenu košulju. Cev puške pratila je rančera koji se približavao i strelac je jasno mogao da razazna crte Džordanovog lica. U jednom momentu pogled oštarih očiju na krupnom okruglom licu kao da se digao do mesta zasede i delić sekunde kasnije prst je pritisnuo okidač.

Sem Džordan je zamlatarao rukama i od trzaja uzde konj u zaprezi uspravio se na zadnje noge. Tamnocrvena mrlja obojila je belu košulju i rančer se srušio, a jednog trenutka je punom brzinom jurnuo dalje. Puška je ponovo planula i udar kuršuma izbacio je Sema Džordana iz kola. Dok je uplašeni konj tutnjao niz put, strelac je nanišanio na Džordanovo nepomično telo. „Vinčesterka” je još jednom planula i kuršum se zario Semu Džordanu u glavu.

U celoj dolini kao da je stao svaki pokret. Kauboji ranča „DŽ” zastali su kao skamenjeni dok se odjek hitaca odbijao od litice do litice i zamirao u prolomima granitnih stena. Ubica je uzmakao do svog konja, ubacio pušku u futrolu i vinuo se u sedlo. Ne osvrćući se za sobom, udaljio se od zaravni nad putem i odjahao prema pustari ispresecanoj pojasevima žalfije, niskog žbunja i ogolelih stena.

— Čuite, ljudi, čuite me dobro! — izustio je Hal Džordan promuklim glasom. Nabreklih žila na vratu nastavio je. — Ovo je moj otac! Dobro ga pogledajte! Moj otac... ubijen iz zasede!

— Proklete smrdljive geačine — upao mu je u reč Džejk Frenč.

Nekoliko kauboja ozbiljnih lica doneli su telo vlasnika ranča na verandu, gde ih je dočekao njegov sin Hal. Zvono kojim je obično najavljivan ručak dozvalo je sve ljude na ranču „DŽ” i oni su se sada stiskali da pridu bliže i čuju Hala Džordana.

— Vraćao se iz crkve — progovorio je Hal prigušenim glasom. — Ubijen je slaveći našeg tvorca!

— Kukavni, bedni davoli! — zarežao je Adam Morli. Jašući sa južnog dela ranča, taj isti Morli otkrio je telo ubijenog rančera.

Hal se za trenutak okrenuo na drugu stranu da bi se pribrao, a onda je nastavio svoj govor. — Zna li zašto su to učinili? Zbog toga što ih je upozorio da se uklone sa otvorene slobodne zemlje... baš zato! Ovo je stočarska zemlja, a ne zemlja za oranje.

— I zbog toga su ga ubili? — izustio je mali Krejzi unjkajući kroz nos.

— Ko bi drugi to mogao da učini? — zapitao je Hal ogorčeno. — Iz njegovih džepova nije ništa uzeto, što znači da ga nije ubio neki lopov. Otac nije imao neprijatelja na ovom svetu. Bio je dobar čovek... blag čovek. Jedino su oni imali razlog da ga ubiju...

— Hal je u pravu — umešao se Frenč. — Bio sam prekjuche u salunu i čuo kad je onaj geak Robinson rekao da će ostati tamo gde su, čak i ako zbog toga budu padale glave! No, nisam pretpostavljao da će glave padati od ubica iz zasede.

— Možda to nije učinio Robinson — rekao je Krejzi sumnjičavo.

— Bio je sigurno jedan od njih! — povikao je Hal.

— Ima li nekog značaja koji je geak to učinio? — izustio je Džejk Frenč upitno. — Znamo da je to svakako učinio neki od tih orača zemlje i to bi trebalo da nam bude dovoljno. Čini mi se da svi znamo šta nam valja činiti.

Zaprepašćeni brutalnim ubistvom i deleći Halovu tugu i gnev, kauboji sa ranča „DŽ” pustili su da ih ponese opravdana ljutnja. Pored dignutih pesnica pojedinci su potegli revolvere iz futrola, a začule su se i glasne pretnje.

Hal Džordan je digao desnu ruku

i gomila je začutala. Somov sin je s mukom progutao vazduh i prešao pogledom po okrvavljenom telu svoga oca. Kada je ponovo digao glavu i pogledao svoje ljude, oči su mu bile mutne i iz njih je izbijao mrak želje za osvetom.

— To je hladnokrvno zločinačko ubistvo — rekao je. — Podlo ubistvo iz zasede. Krejzi...

— Da? — rekao je nervozno mali Teksasčanin. Očigledno da nije imao dovoljno čvrstine za ono što će se dogoditi.

— Želim da odmah odjašeš u crkvu — rekao je Hal Džordan.

— Da, i? — rekao je Krejzi i ostao upitno otvorenih usta.

— Potraži sveštenika — rekao je Hal Džordan. — Organizuj sahranu mog oca. Reci svešteniku da bih ja to sam učinio, ali moram pre toga da obavim jedan mali posao, posao koji bi moj otac očekivao da završim.

Izgleda da je Krejzi sa olakšanjem primio svoj zadatak. Ozbiljnog lica, klimnuo je glavom. — Urediću to, Hale.

— U međuvremenu — Halovo lice se ponovo smračilo — mi ćemo taj mali posao obaviti.

— Šestoricu! — graknuo je Džejk Frenč. — Ja kažem da za mister Džordana treba kazniti šestoricu tih smrdljivih naseljenika! Oni su ga zločinački ubili i zato ćemo mi šestoricu njihovih obesiti. Mister Džordan je bio stočar, a to znači da je vredeo bar koliko šestorica tih crvljivih orača zemlje...

— A ja kažem da bi ih trebalo obesiti i više od šestorice! — rekao je Adam Morli. Rekavši to, digao je uvis konopac koji je držao u ruci.

— Hej! — uzviknuo je Krejzi i u njegovom glasu zazvonila je neodlučnost. — Ne možete tek tako obesiti gomilu ljudi... ti ljudi mogu

biti nedužni... može se desiti da obesite one koji nisu ubili mister Džordana!

— Džoe — obratio se Hal Džordan Krejziju, sa prizvukom čudne olagosti u glasu — ti samo podi i pripremi sve za pogreb mog oca, važi? Prepusti nama da rasčistimo račune sa naseljenicima.

Krejzi je prešao pogledom po svojim drugovima. U njihovim očima jasno se ogledala duboka, nerazumna mržnja. — Naravno, Hale, srediću to — promrmljao je i laganim korakom se udaljio od grupe.

— Dobro, — rekao je Hal Džordan — mislim da je sad vreme da podemo na izravnavanje računa.

— Pet minuta! — povikao je Frenč predradnik na ranču. — Svi treba da budete spremni za pet minuta. Ponesite puške i konopac.

Hal Džordan se okrenuo i u tom momentu pogled mu se zadržao na telu njegovog mrtvog oca. Oko mrtvog tela zujale su mušice i sletale na ugruške usirene krvi razlivene po preplanulom, sada već biedom licu. Hal je okrenuo glavu i prošavši pored oca, ušao u kuću. U prostranoj dnevnoj sobi otvorio je ormarić sa pićem i zastao tako nekoliko trenutaka, kao da želi da se nogama čvršće osloni na debeo skupocen tepih. Sada je sve to bilo njegovo. Pogled mu je odlutao do dve fotografije obešene na zidu. Jedna je predstavljala njegovu majku, već davno mrtvu. Njene oči kao da su ga netremice gledale. Skrenuo je pogled do druge fotografije, fotografije dečaka zasađenog lica i tamnih očiju. Bio je to njegov brat Stiv. Njegov brat poluindijanac bio je sada sem njega jedini živi Džordan.

U sobu je skoro nečujno ušao Frenč. — Znam šta razmišljaš — rekao je i uzevši flašu, nasuo viski u

dve čaše. — Moraćeš da ga obavestiš.

Hal je klimnuo glavom. — Kad završimo naš mali posao, otići ćeš u grad i poslaćeš telegram Štivu Džordanu u Memfis. On, naravno, neće stići na pogreb, ali to nije ni važno. Stići će dovoljno brzo da sazna ono što treba da zna — prinoseći čašu usnama, nastavio je. — Brine me nešto drugo i zbog toga moram nešto da popijem.

— Ne znam šta tebe brine, ali i meni je potrebna čašica — rekao je Frenč i ispijši viski, prišao prozoru. U dvorištu pred štalom kaubojski su sedlali konje i posle kratkog vremena Krejzi je izjahao iz dvorišta. — Ljudi su obrađeni, Itale — rekao je.

— Tako i treba da bude — Hal Džordan je dunuo kroz nos. — Ne događa se svakoga dana da bude ubijen čovek kao što je moj otac.

Vrata su se otvorila. Okrenuvši se, Hal je ugledao ženu Džejka Frenča, koja je, njišući se, ušla unutra. Odjednom je u njegovim očima tugu i ogorčenje zamenio neki mutan sjaj. Ali, ovaj put Dolores Frenč nije odgovorila na njegovu želju da je pogledom obnaži.

— Tvoj otac! — uzviknula je. — Je li... je li...

— Mrtav je, Dolores — rekao je Hal monotono. — Utili su ga naseljenici farmeri. I zato će se sada suočiti sa surovom pravdom. Znaš šta mislim.

Njene crne oči su blesnule. — Znam.

Dolores je ćutke stajala i Hal je nadušak ispio čašu viskija, a zatim još jednu. Jedva pogledavši svoju mladu ženu, Džejk Frenč je prošao pored nje i uputio se u predvorje. Hal se zadržao samo toliko koliko je bilo potrebno da se dve ruke krilom dodirnu i dva para očiju sret-

nu. Nekoliko sekundi kasnije Hal se pridružio svom predradniku na verandi ispred kuće.

— Požurite! — izdrao se Frenč na ljude. — I nemojte zaboraviti konopce!

Potok je tekao plitak i mutan, ali je žuborio tokom cele godine i obezbeđivao vodu za skromnih dva akra zemlje Kačelovih. Potok je uticao u njihovo imanje blizu jednog velikog bora, vijugao pored kuće od brvana i preko komada granitnog tla izlazio dalje u slobodnu preriju, koju do tada naseljenici još nisu bili zaposeli.

Džuli Kačel je zaronila krčag u vodu, držeći čvrsto konopac vezan za dršku. Krčag je potonuo ispod površine i Džuli je sačekala da se posuda napuni pre nego što ga je izvukla napolje uvežbanim pokretima, kao i mnogo puta od kako su se pre šest meseci doselili u ovu dolinu.

Iza nje tupo je odjekivao udar malja po šipovima za ogradu. Njen brat Džonah predano je radio. Koristeći se pogodnostima državnog ukaza o naseljenicima, Džonah i ona zauzeli su dva akra slobodne prerije. Za neki nominalni i vrlo mali iznos novca bilo im je dopušteno da se na toj zemlji nasele, a posle sedam godina, ukoliko bi svojim radom unapredili zauzetu zemlju, imali su pravo da zemlja ostane njihova svojina. Zbog toga Džonah nije gubio vreme i nije žalio trud da zemlju unapredi.

Digla je krčag sa vodom i pošla nazad ka brvnari, koju je Džonah svojim rukama izgradio.

Džuli je došla do svog brata, koji je stajao umorno naslonjen na jedan poboden stub. Znoj je sijao na njegovim golim leđima i slivao se potocima niz njegovo mršavo lice. Dugi dani napornog rada na suncu i vetru urezali su bore na njegovo čelo i ogrubeli kožu njegovog lica. Kosa, doduše bujna, počela je gde-gde da sedi.

— Je li već vreme za obed? — zapitao je sa puno nade.

— Skoro će. Jesi li blizu kraja?

— Još samo nekoliko stubova i taj deo posla biće gotov — rekao je Džonah Kačel. Izvadio je duvankesu i zavio cigaretu. — Znaš li koji je dan danas, Džuli?

Ona se zbunjeno zamislila. — Ne.

— Prošlo je tačno godina dana od prerijskog požara.

— Oh.

Nije bilo potrebno da je dalje podseća. Besneo je rat u preriji, surov i krvav. Ljudi sa ranča „Cirkli L” izazvali su požar u preriji i taj požar, nošen vetrom, zahvatio je ranč „Kolski točak”, a sem njega i sve drugo što mu se našlo na putu. Brvnara Kačelovih nalazila se tačno na putu prerijskog požara i Lauton i Meri Kačel izgoreli su za nekoliko minuta. Džonah i Džuli, koji su se zatekli u gradu i ostali živi, ubrzo su napustili stari kraj u potrazi za novim životom i sreća ih je konačno dovela ovamo.

— Kad samo pomislim da smo ovamo došli u potrazi za mirom — izustio je Džonah tiho.

Zapalio je cigaretu, a ona je prišla i stavila mu ruku na podlakticu.

— I naći ćemo ga — rekla je glasom punim uverenja.

On je odmahnuo glavom. — Nisi čula Ejba Robinsona, Džuli. On kaže da vlasnik ranča „DŽ” ne namestava da nas ostavi na miru. Pre nego što smo mi došli, Džordanova

stoka je pasla svuda, i na slobodnoj preriji... sada su naše ograde odvojile komad otvorene prerije, što znači da će stoka sa ranča „DŽ” morati da ostane samo na njegovoj zemlji.

— Srela sam jednom Sema Džordana — rekla je Džuli — Sećaš se, onda kad sam išla u crkvu. Meni se učinio kao dosta pošten i razuman čovek.

— Nije u pitanju on — rekao je Džonah. — On ima onog luckastog sina, a uz njega i predradnika koji je usijana glava i nevaljalac. Njih dvojica su glavno zlo, Džuli.

Ona je slegla ramenima. — Idem da pripremim ručak.

Devojka se udaljila prema brvnari i tupi udari drvenog malja ponovo su odjeknuli u vreloj podnevnoj tišini.

Ušavši u kuću, Džuli je prišla štednjaku, na kojem se grejala voda za kafu. Na zidu naspram nje visilo je malo ogledalo. Čekajući da voda uzavri, digla je glavu i pogledala sebe u ogledalu. Duga kestenjasta kosa padala joj je u bičevima na ramena... trebalo ju je oprati. Zatim je njen pogled kliznuo niže, tamo gde je uzdignuta okruglina njenih grudi zatezala tanku belu pamučnu košulju. Vitko, čak previše vitko građena, izgledala je u nečemu dečaćki, a njena bluza i „levis” pantalone doprinosili su tom utisku. Prošlo je mnogo vremena, prisetila se, od kako je obukla pravu haljinu. Ali, konačno, zašto bi je uopšte oblačila? Njenom bratu nije smetalo što nosi pantalone, a sem njega nije vidala ni jednog drugog muškarca koji bi je inspirisao da izgleda lepše i ženstvenije. No, s obzirom da je imala tek dvadeset godina, bilo je dosta vremena za do-terivanje.

Voda je počela da ključa i Džuli

je pružila ruku da dohvati teglu sa kašom. Začula je rzanje konja i oštar glas nekog čoveka. Prišla je otvorenim vratima i u tom momentu cev zapete ouške pritisnula ju je u prsa.

— Ne miči se, žero! — krupna telesina nekog čoveka ispunila je dovratnik. Kada je ona kratko uplašeno kriknula, pridošlica je samo zažmirio očima. Napolju pred kućom odjek drvenog malja više se nije čuo.

— Ko ste vi? — izustila je Džuli.
— Šta... šta ovo znači?

— Ja sam Roš sa ranča „DŽ” — rekao je čovek — ja i ostali momci došli smo vam malo u posetu.

— Pustite me da prodem! — prasnula je Džuli. — Šta se događa napolju? Šta je sa Džonahom?

— Još uvek ništa — uverio ju je Roš. — Ali, biće uskoro. Vidiš, ženo, došli smo ovamo da se ostaramo da pravda bude zadovoljena...

Ona je ustuknula i Roš je zakoračio u brvnaru. Džuli se očešala o štednjak, osetila njegovu vrelinu na leđima i ponovo pošla napred do cevi naprerene puške. Roš se promuklo nasmejavao i pritisnuo cev puške devojci u grudi.

— Roše! — dozvao je neko spolja.

— Ovde sam Džek — odazvao se Roš. — Uhvatio sam njegovu ženu.

— Izvedi je onda napolje — to je izgovorio neki drugi glas. — Neka gleda kako ga vešamo.

Džuli je kriknula ime svog brata i naglo se izvila da bi izbegla Rošu, koji je pružio ruku i zgrabio je za levu mišicu. U otimanju, zamahnula je nogom da ga udari i Roš ju je udario kundakom puške po glavi. Džuli je mlitavo klonula i Roš ju je prihvatio i izvukao napolje.

Džuli se borila protiv nesvestice, ali

joj se u glavi ljuljalo dok je uzaludno pokušavala da pogledom obuhvati prizor ispod visokog bora. Dvorište je bilo puno konjanika i pešaka, a većina ih je stajala okupljena ispod bora. Sa jedne niske grane nešto je visilo. Konopac! Teturajući se, pošla je napred, a jedan od ljudi pružio je ruku i namakao Džonahu omču oko vrata. Zatim su ga snažne ruke digle na konja ispod drveta. Konj je nemirno cupkao, spreman da skoči. Džuli je vrisnula i Džonah je okrenuo prema njoj svoje blede lice. Onda je Frenč progovorio.

— Sem Džordan je mrtav... ubili su ga naseljenici!

— To nisam učinio ja, Frenče! — kriknuo je Džonah. — Celog dana sam bio...

— Ali je to ipak učinio neki naseljenik seljačina, i vi naseljenici morate to da platite... ti i još petorica drugih! Sem Džordan je vredeo najmanje koliko šestorica vaših.

— To je ludost!

U tom trenutku Džulin pogled našao je Hala Džordana. — Pustite ga! — zajecala je. Zaljuljala se jer ju je ponovo obuzeo val bola od udarca koji je dobila po glavi. — Oh, molim vas... on vam ništa nije učinio...

Izgubivši ravnotežu, naslonila se na Roša, koji ju je držao, i njegova desna ruka očešala se o njena prsa. Rošu je zastao dah i on je zadržao ruku na zaobljenim grudima.

— Možemo li, Hale? — zapitao je Frenč.

Nastala je duža tišina. Džordanov sin je priterao konja do drveta i Džuli je preolavio val užasa i očaja.

— Ti si prvi, Kače! — rekao je Hal Džordan. — Prvi koji će platiti za ubistvo mog oca.

— Ali, Džordane...

— Obesite ga! — naredio je Hal Džordan.

Frenč je pljesnuo konja po sapi-
ma i Džonah je ostao da visi u vaz-
duhu. Žile na vratu su mu nabrekle
i pomodrele, a grčevito trzanje no-
gu označilo je početak beznačajnog
opiranja neumitnoj smrti.

Izbezumljena od očajanja Džuli je
uzviknula. — Priljave, podle ubice!
Vi ste gomila prljavih ubica!

— Šta ćemo sa devojkom? — za-
pitaо je Frenč.

Hal se cinično osmehnuo. — Izgle-
da da je Roš želeo da se pobrine za
nju. Mi bismo mogli da poderno na
sledeću farmu dok se on malo poigra
sa njom. Doune... ti ostani da
mu pomogneš.

— Sa zadovoljstvom, gazda.

Džuli jedva da je bila svesna šta
se događa. Brutalno vešanje bacilo
ju je u stanje blisko nesvesti i ona
je mlitavo visila u Rošovom naruč-
ju, koji ju je, likujući, poneo u ko-
libu.

Vrata su se uz tresak zatvorila.
Požudne ruke navalile su na dug-
mad njene bluze i dodir drhtavih
grubih prstiju po nežnoj koži trgao
ju je i vratio u stvarnost. Bila je sa-
ma sa dve životinje u ljudskom ob-
liku. Džuli je očajnički zamahnula
noktima ka licu iznad sebe i jedan
prst je kao kandža zakačio Roša po
oku. On je ustuknuo nazad i urlik-
nuvši od bola i besa, zderao slobod-
nom rukom sa nje komad bluze.
Ona se izvila i otela iz njegovih
ruku, ali se sada na nju bacio Do-
un. Poneta strahom koji može poz-
navati samo žena, Džuli je, grebući
noktima, prokrčila put do zadnjih
vrata. Istrčala je napolje i poslednji
komadi bluze pali su sa njenih ra-
mena. Dvojica muškaraca jurnuli su
za njom. Mada joj je od straha i
umora srce tuklo kao ludo, Džuli je

posrćući potrčala kroz žbunje žalfije
ka borovom šumarku.

Poluslep zbog povredjenog zakr-
vavljenog oka, Roš se sapleo na ko-
ren drveta skriven u lišću i pručio
se potbuške koliko je dug. Kopaju-
ći rukama i nogama, Džuli se uz-
verala uz kosu obalu potoka i ba-
čila letimičan pogled preko golog
ramena. Nedaleko od nje, probijaju-
ći se kroz žbunje i niske boriće, trčao
je Doun, bodren povcima konjanika
koji su obilazili oko Džonahovog
mlitavog tela.

Džuli se s naporom izvukla na
kamenitu obalu. Daćući od zamora,
potrčala je obronkom. Znala je da
negde u blizini između stena postoji
mali uzani propust iza koga se da-
lje nastavljao stari indijanski pute-
ljak. Jurnula je u trku kroz pukotinu
u steni i njen trud bio je nagra-
đen nekoliko sekundi kasnije ostrim
povikom Hala Džordana.

— Vрати se ovamo, Doune! Biće
dosta vremena za žene. Sad moramo
da obesimo još petoricu prljavih
orača prerije!

Džuli se priljubila uz tlo obraslo
lišajima. Čula je kako Doun przygo-
vara Džordanovoj naredbi i kako se
konačno posle kratkog vremena ipak
priklanja svom gospodaru, a onda je
videla kako grdosija kauboi sa ran-
ča „DŽ” silazi niz obalu potoka i
izlazi na drugu stranu. Drhtavim
rukama Džuli je pritisnula svoje na-
ge grudi. Sa osećajem mučnine u sr-
cu posmatrala je kolonu kauboja
koji su projahali pored drveta na ko-
me je visio obešen njen brat. Doun
je jahao na začelju i njegov konj
je poslednji pregazio potok pljus-
kajući pod kopitama gejzire vode.
Konačno su se konjanici udaljili sa
male farme i jedino kretanje bilo
je lagano njihanje konopca i njego-
vog mlitavog beživotnog tereta.

II

Čovek visokog vižljastog stasa i skladno širokih ramena prišao je prozoru i rukom razgrnuo tešku zavesu. U odaju je prodrila svetlost ranog jutra i prvi zraci sunca tek izronilog iza planinskih vrhova na istoku. Pogledao je niz zgrada u glavnoj ulici i deo grada koji se pružao pred njim, pri dnevnoj svetlosti sasvim drugačijeg izgleda nego sinoć kada je prispeo u grad. Ako je onda izgledao življi, sada je nad gradom lebdeo pokrov sumorne tišine i opasnog, varljivog spokoja.

Poznavao je Mohav Krik i sećao se dobro njegovog izgleda: velike vetrenjače na ivici grada sa ogromnim drvenim krilima koja su škripala na slabom vetru, nesvakidašnje belo obojene crkve, prve zgrade izgrađene u gradu, šeriške stanice na suprotnoj strani ulice od saluna, dva niza dućana, trgovina i poslovnih zgrada u glavnoj ulici, kuća za stanovanje u sporednim ulicama i uličicama.

Da, Dok Holidej se dobro sećao svake pojedinosti. Od njegovog prvog dolaska u taj grad malo šta se u tom pogledu izmenilo.

Pustio je da mu pogled klizne do prolaza na zapadu, urezanog u dugačku liticu od crvenih stena, prolaza koji je otvarao put u Džordanovu dolinu. Kroz taj prolaz dolazilo se i odlazilo u Mohav Krik putem koji je vijugao pored groblja.

Pogreb je bio zakazan za deset. Imao je još dosta vremena da se pripremi i sazna nešto više o onome što se desilo dva dana ranije, jer je sinoć po dolasku saznao samo da Sem Džordan više nije živ. Čudno, ipak, kako se smrt i život brzo smenjuju ne ostavljajući čoveku drugu mogućnost sem da se začudi i za-

pita da li je neko uopšte postojao na ovom svetu. Kada je pre desetak dana dobio pismo od Sema Džordana, ništa nije nagoveštavalo da onoga ko je pismo pisao neće zateći u životu. U pismu je sve izgledalo obično; i zadovoljstvo sopstvenim uspesima, i nezadovoljstvo svojim starijim sinom Halom, i poziv da dođe u posetu kako bi još jednom pružili sebi užitak lova u brdima punim divljači. Sem Džordan je uvek bio takav: neposredan, otvoren, prirodan, bez zadnjih misli. Takav je bio sve vreme od kako ga je pre pet godina upoznao. Sada je bio mrtav.

Uveliko probuđen grad živio je svakodnevnim životom koji pojedinačna smrt nije mogla poremetiti. Glavnom ulicom kretali su se prolaznici, neki zauzeti svakodnevnim poslovima, drugi opet u očekivanju da se otvore saluni koji su sinoć do kasnog doba pružali uživanje onima koji su tražili laka zadovoljstva. Ali sve u svemu, ljudi i kola bilo je ipak nešto manje nego obično, verovatno zbog predstojećeg pogreba, a glavna ulica i pored uobičajenog kretanja zadržala je neki svečani mir. Smrt je ipak davala gradu neki svoj neizbrisiv trag.

Holidej se udaljio od prozora i počeo se spremati. Obrijao se kao i obično, obukao čistu košulju i očetkano odelo, svezao mašnu i pripasavši „kolt“ u futrolu od crnog boksa, sišao u restoran. Za to doba dana lak doručak bio mu je dovoljan i pošto je nekoliko sveže pečenih biskvita zalio jakom kafom, Dok je zapalio cigaru i izašao na ulicu. Zastavši na trotoaru, ugledao je jedna kola koja su skrenula pored crkve i sa dve starije osobe svečano uprađene na prednjem sedištu, uputila se ka brežuljku. Pošavši glavnom ulicom, Dok je primetio da i drugi

građani, neki pešice a neki na konjima ili kolima, idu u istom pravcu kao i ta kola. Svi su se kretali ka groblju i po svemu sudeći, izgledalo je da će pogreb biti veliki i svečan, što je i dolikovalo Džordanovom položaju i ugledu u društvu.

Dok je prolazio pored šerifske stаницe, vrata na njoj su se otvorila. Holidej se ne bi okrenuo da ga na to nije naveo nečiji glas.

— Gle! Dok Holidej!

Holidej je zastao i mladić mršavog lica zatvorio je za sobom vrata pokretom noge. Mladić je gledao očiju razrogačenih od čuđenja.

— Dobar dan, šerife Brauning.

— Mister Holideje, nisam čuo da ste doputovali.

— Nije čudo, šerife, prispeo sam sinoć kasno dilažansom. — Holidejev glas odzvanjao je dubokim, ali mekim prizvukom.

— Da, sinoć je kasnila — rekao je Brauning i progutao vazduh. — Ali, stigla je ipak na vreme za tužni događaj. Vaš ponovni dolazak neće biti baš radostan.

Holidejev pogled zadržao se na šerifskoj zvezdi na Vinovoj košulji. Nikada nije mogao da zamisli da će Vin Brauning postati šerif, ali je prihvatao i činjenicu da se ljudi menjaju.

— Svaki čovek mora da umre — rekao je Dok — pa i moj prijatelj Sem Džordan. Ali, voleo bih da sam ga video pre smrti. Kad čovek od nekoga dobije pismo, a nedelju dana kasnije sazna da je taj čovek ubijen, onda je to zaista teško odmah prihvatiti. Šta se, u stvari, desilo?

Šerif Vin Brauning se zagledao u Holideja. Pogled njegovih crnih očiju sreo se sa Dokovim i skrenuo u stranu. — Mister Holideje... zar zaista ne znate šta se desilo?

— Ne, Krčmar Krenk mi je samo pomenuo da je Sem Džordan ubijen. Brbljao je još nešto o naseljenicima farmerima, ali nisam ga ozbiljno shvatio.

— Izgleda da sam ja najpogodnija ličnost za saopštenja o takvim događajima, mister Holideje — rekao je Brauning i isprsi se zadovoljan važnošću svoje ličnosti. — Pa vidite, Sem Džordan je ubijen, kao što znate. Ubijen je iz zasede, a ubili su ga farmeri!

Za trenutak Holidej nije ništa odgovorio, već je samo zurio u šerifa. Neka čudna hladnoća tezala mu je srce. Ono što u prvom trenutku nije primio ozbiljno, pokazalo se tačnim! Zaustio je da nešto kaže, ali šerif se u međuvremenu okrenuo i zatvorio vrata za sobom.

Holidej je pošao dalje ulicom koja je sada izgledala nešto življe. Bio je zbunjen Brauningovim rečima. Vest o Džordanovoj smrti delovala je porazno na njega, ali tek sada ga je stigao pravi udar otupljenosti. Šerif je rekao naseljenici... farmeri. Kada je pre godinu-dve bio u Mohav Kriku, naseljenika-farmera nije bilo, ali očigledno da su kasnije došli i da je došlo do sukoba. Čudno, jer mu Sem Džordan u pismu nije pomenuo nikakve sukobe.

Neki građani su prepoznali Holideja i pozdravili ga u prolazu. On im je otpozdravio, ali je njegov pogled počivao na bregu prošaranom nizovima belih nadgrobnih spomenika. Grupice ljudi i žena hitale su tamo u tišini, i Holidej je zaključio da je vreme pogreba već blizu.

Zastao je na ivici groblja, pored polomljene ograde od prošća. Prošetao je pogledom po grobovima, obraslim travom i niskim korovom

puzavica, ili uredno održavanim, sa izbledehim slovima na nadgrobnom kamenju. Zapazio je da grupe ljudi sa svih strana prilaze jednom tek iskopanom grobu pored kojeg je stajao sveštenik. Svi su bili ozbiljnih lica, spremni da odaju poslednju počast jednom od najznačajnijih ljudi u njihovoj okolini. Holidej je prepoznao neke od njih.

Padinom brega odjeknuo je topot kopita i Holidej je skinuo šešir kada su se na vidiku pojavila pogrebnna kola crne boje. Bila su to stara poštanska kola preuređena za takve prilike i vozio ih je čovek obučen u crno odelo, pored koga je sedeo još jedan isto tako svečano odeven. Za kolima je jahao konjanik, takođe u crnom odelu.

Hal Džordan.

Holidej se zagledao u Džordanovog starijeg sina. Kao opomenut nekim šestim čulom, Hal se okrenuo i njihovi pogledi su se sreli. No, Halovo lice nije zasijalo dobrodošlicom. Nešto kao čuđenje zaplamselo je u njegovim očima i Hal je okrenuo glavu.

Holidej je prošao kroz groblje i pridružio se ostalima u pratnji. Mada su svi u pratnji bili odeveni u svečana odela, on se ipak izdvajao od ostalih svojim izrazito finim, primerno skrojenim odelom i gospodstvenim držanjem. Među prisutnima Holidej je prepoznao nadzornika Frenča, ali ostali kauvoji verovatno su bili novi ljudi.

Sveštenik je rasporedio nosače crkvenih relikvija i sačekao da spuste kovčeg pored groba. Prckrstio je kovčeg molitvenikom i pročistio grlo.

— Ja sam izvor sveg života. Oni koji veruju u mene, živeće i posle smrti — započeo je molitvu.

Slab povetarac počeo se poigravati kosom prisutnih ljudi i dizati

oblačiće prašine. Propovednikov glas zvonio je tiho i prepuštao vetru reči molitve. Neko se brigušeno zakasljao i Hal je u tom pravcu bacio pogled pun negodovanja. Jedna omalena žena tiho je plakala. Bila je to Amelija. Crnkinja kuvarica sa ranča.

— Pomolimo se — propovednik Gejr je ponovo otvorio molitvenik.

Uspomene su odjednom došle kao plima, uspomene na Sema Džordana, karakternog čoveka, pouzdanog prijatelja, druga u lovu. Sem Džordan bio je ozbiljan i čvrst čovek, ponekad možda previše ozbiljan i čvrst, ali ne tmuran i surov. Prema podređenima, a i prema svojoj deci, bio je strog ali pravičan. Naravno, nisu ga svi tako visoko cenili. Sećao se da mu je Sem Džordan pričao koliko su bili snažni otpori i negodovanja zbog njegovog drugog braka. Halova majka umrla je nekoliko godina posle porodaaja i Sem se oženio drugom ženom — indijanskom princezom Minoa. Taj njegov postupak izazvao je reagovanje izvesnog broja građana zatacnih predrasudama, a kasnije su se te predrasude prenele na sina koji je u drugom braku rođen... Stiva Džordana. To je bio razlog što je rančer svog mlađeg sina poslao na Istok radi školovanja, a i povod za održavanje bliskih kontakata sa Holidejem, koga je njegova žena Minoa znala još iz vremena kada je Dok boravio među Apačima. Holidej i Džordan su se jednom prilikom upoznali u apačkom plemenu i sprijateljili. Kada je Minoa izgubila život nesrećnim slučajem. Džordan se još više vezao za svog novog prijatelja. To je verovatno bio razlog što ga mladi Hal Džordan nije trpeo.

— Zahvalimo sada tvorcu što je

podario život Semjuelu Ejmsu Džordanu — rekao je propovednik.

Uskoro će pogreb biti završen. Sve glave bile su oborene i sve oči sklopljene dok je Tomas Gej molio svevišnjeg za dušu umrlog. Onda je kovčeg lagano spušten u duboku raku.

— Pepeo pepelu... prah prahu...

Pet minuta kasnije propovednik je objavio kraj molitve i ukop. Amelija je glasno zajecala kada su se prve lopate zemlje sručile na kovčeg. Malo kasnije ljudi su se počeli razilaziti, prolazeći pored sveže humke, šapćući jedan drugome, zahvaljujući propovedniku za korektno obavljanu službu. Konačno su ostala samo dva čoveka, jedan naspram drugog, na suprotnim stranama groba.

— Dobro došao, Holideje.

Holidejev pogled spustio se do lica Džordanovog starijeg sina. — Drago mi je što te vidim, Hale, ali ne što te vidim u ovakvom trenutku.

— I meni je žao što si došao i naišao na... na ovo.

— Šta se desilo sa Semom, Hale?

Hal je izvadio duvankesu i papir.

— Ubijen je iz zasede, Holideje. Ubili su ga naseljenici.

— Jeste li ih videli?

Hal je počeo da zavija cigaretu.

— Pa, nismo ih baš videli.

— Kako onda znaš da su to bili naseljenici?

— Oni su stalno pravili nepravilne, krupne nepravilike. Pretili su ubistvom. Sem toga, ti znaš mog oca. On nije imao neprijatelja i jedino su ti prokleti farmeri imali nekog razloga da ga ubiju.

Hal je zapalio cigaretu i oblaci dima počeli su se dizati iznad groba.

— Jesi li našao onoga ko ga je

ubio? — Holidejev glas zvučao je energično.

Hal je slegnuo ramenima. — Nisam mogao da nekog posebno optužim, pa smo zato odabrali šestoricu. Računam da je tata vreo bar za pola tuceta tih farmera. Šunjala i zato smo ih sve obesili.

Holidej je sa nevericom pogledao Hala Džordana. — Vi ste ih... ti si ih... šta?

Hal je povukao dubok dim iz cigarete. — Mislím da ovo nije ni vreme ni mesto da o tome raspravljamo, Holideje. Videćemo se kasnije. Pretpostavljam da ćeš doći i biti naš gost na ranču.

Rekavši to, Hal Džordan se naglo okrenuo i udaljio krupnim koracima. Holidej je ostao da stoji, go-loglav, lica obasjanog toplim zracima sunca. Gledajući Hala koji se udaljavao, Holidej je stavio sešir na glavu pokrivajući bujnu tamnu kosu koja mu se spuštala skoro do vrata. Zakoračio je da pođe i stao. Sa obe strane Semovog groba nalazio se po jedan grob. U njima su bile sahranjene dve Semove zene.

— Vi ste svakako Dok Holidej — začuo se neki glas.

Holidej se okrenuo. Bio je to propovednik i Holidej je prihvatio pruženu ruku.

— Prepoznao sam vas po odei. Sem mi je više puta pričao o vama i kad sam vas video, odmah sam znao da ste to vi — propovednik se osmehnuo. — Ja sam Gejr.

Holidej je odgovorio. — Moje odelo možda nije najprikladnije za zemlju stočara, ali ja sam na nje-ga navikao.

— Naravno. A kako se desilo da ste tako brzo stigli? — zapitao je Gejr setnim glasom.

— Sasvim slučajno. Pre desetak dana primio sam Semovo pismo. On me je zvao da dodem u posetu

i pošto nisam bio zauzet ničim važnijim, uputio sam se ovamo i naišao na ono što sam najmanje želio da vidim.

— I mi takođe. Semova smrt je gubitak za nas — rekao je propovednik.

— Mogu da zamislim — složio se Holidej.

— Ne, ne možete. Mislim da je Semova smrt došla u najnezgodniji čas. Njegovo prisustvo bilo bi sada i te kako potrebno, jer se suška o velikim neprilikama i vrenju između stočara i farmera. Ko zna šta se iz toga može izroditi — rekao je propovednik. — Sem bi znao da to vrenje smiri.

— Hal reče da su farmeri ubili Sema.

— Niko tačno ne zna ko je ubio Sema Džordana — kazao je propovednik blagim glasom. — Hal to samo pretpostavlja i na osnovu te pretpostavke on je već ubio šestoricu ljudi. Obesili su ih. Sem Džordan i ja bili smo dobri prijatelji. On mi je rekao da postoje neka trvenja između njega i naseljenika, ali ja imam svoje mišljenje o tome ko podjaruje napetost na obe strane. Kao što sam rekao, u ovom momentu bio bi nam jako potreban čovek koji bi smirio duhove i ukrotio one elemente koji žele da dolinu gurnu u opšti sukob.

Holidej je nabrao obrve. — Možda ćemo jednog dana nastaviti ovaj razgovor, propovedniče, ali u ovom momentu ja bih hteo da ođajšem na ranč.

— Svakako — rekao je Gejr i dodao svojim rečima osmeh. — Hoću li vas vidati u crkvi?

— Ne verujem da ću ostati toliko dugo — rekao je Dok Holidej osmehujući se. — A pored toga, ja sam već davno zaboravio crkveno pevanje.

Pošavši stazom ka izlazu iz groblja, našao se među kaubojima sa ranča veliko „DŽ“. Džek Frenc je promrmljao nekoliko reči dobrodošlice, a poznanici iz grada prišli su mu interesujući se za novostu iz drugih pokrajina. Kao čovek za koga se znalo da dosta putuje, Dok Holidej je bio interesantna ličnost, ali sada nije bio raspoložen za razgovor. Onima koji su mu prišli, odgovorio je korektno ali kratko, zeleći da ih se što pre otarasi, što mu je posle nekoliko minuta i uspeo.

Došavši u grad, sačekao je da prođe dnevna žega, a onda na iznajmljenom konju pojahao prema prolazu. Sunce mu je grejalo leđa i vrat i peklo vlažne bankne puta. Ozbiljnog lica Dok je zurio duž puta pred sobom, a kada se pred njim ukazao brdski prolaz, Holidej je bacio pogled na stranu, do male kolibe od blata, koju je očekivao da vidi ispod jednog krivog pamukovog drveta.

Pred kolibom je stajao Indijanac nalik na statuu, sa kosom crnom kao gavranovo krilo, koja mu je padala na koščata ramena. Holidej je usporio hod svog konja i Čarli „žestok borac“ digao je koščatu ruku. Holidej je zategao vođice.

— Došao si? — zapitao je Čarli.

— Da, Čarli — u tom momentu Holidej je pomislio da Čarlju, pripadniku plemena Apača, nije bilo lako da živi u civilizaciji, ali on je ipak odabrao da kraj života provede u blizini groba svoje saplemenice, Indijanke iz plemena Apača. Za deceniju i više života među belcima naučio je njihov jezik, ali je i dalje razmišljao kao Apač. — Izgleda da sam naišao na gužvu? — dodao je Dok.

— Dok — rekao je Čarli — moram nešto da ti kažem i govorim ti kao bratu. Ovo što se u dolini

kuva nije greška naseljenika. Oni su, kako bih to rekao, izazvani... kako vi kažete.

— Ko ih je izazvao? Veliko „DŽ“?

— Tako bi se moglo reći.

— Hal Džordan kaže da su farmeri ubili njegovog oca.

Čarli je pljunuo u prašinu. — Možda. Ali, možda i nisu. Prošle nedelje, Holideje, Sem Džordan je pri povratku iz crkve prošao upravo ovuda. Vozio je svoj jednopreg prema dolini. A onda, čuo se pucanj, a zatim još dva. Posle toga pronela se priča da su ga ubili farmeri ubili njegovog oca.

gih konja u bekstvu. Čuo sam samo jednog konja.

— Jednog?

— Nisam ga video — rekao je Čarli „žestoki borac“ — ali sam ga dobro čuo.

— To je mogao biti neki naseljenik — rekao je Dok.

— Možda — Čarli je ponovo pljunuo u prašinu.

— Čarli — rekao je Dok — uskoro ćemo se videti i zajedno popiti po čašicu pica.

Holidej se udaljio od kolibe i posle kratkog vremena litice prolaza sklopile su se nad njim. Crveni granit se zario u nebo kao oštri zubi. Kopite Dokovog konja sablasno su odzvanjale na ravnom kamenom tlu prolaza. Tim prolazom prošao je Sem Džordan pred voju smrt. Po Halovim rečima, ubili su ga naseljenici farmeri, ali je kratak razgovor sa propovednikom Gejrom i Indijancem Čarlijem kod njega posejao seme sumnje.

Pitao se kako sada izgleda život na ranču veliko „DŽ“. Nekada je to bilo mesto živahne aktivnosti, ali i mesto spokoja. Pečat tome davao je Sem Džordan, a njega sada više nije bilo. Umesto njega sada je gospodar ranča bio Hal, a

po pogledima koje mu je on na groblju uputio, ne bi se mogao reći da mu je želeo dobrodošlicu. Posle Semove smrti, za njegovu nadnoću, a možda čak i neprijateljstvo, biće zaista i pravih razloga.

Prolaz se proširio u dolinu. Tmurnog raspoloženja, Dok je petama poterao konja u trk.

Belo obojena soba bila je ista kao kada je pre dve godine u njoj boravio. Slika bizona u trku još uvek je visila nasuprot dugačkom prozoru. Pod je bio zastir istom onom „navajo“ zastirkom koju je slučajno progoreo cigarom. U sobi se nalazio samo jedan krevet prekriven mrkom tkaninom.

Holidej je razmaknuo zavese i pogledao po dvorištu. Kauboji su u međuvremenu svoja svečana odeća zamenili radnim i čim su se ponovo našli na poslu nestalo je i njihovog sumornog raspoloženja. U blizini štale neko se nasmejao i Holidej je video kako Trenč pali cigaretu.

Holidej je skinuo odelo i navuкао mekanu pamučnu košulju i „levis“ pantalone koje je nosio pri poslednjoj poseti. U tom odeću izgledao je sasvim drukčije nego obično, ali nešto je ipak ostalo isto: odmereno držanje, gipki pokreti, oštar pogled sivoplavih očiju „kolt“ sa drškom od slonove kosti.

Tek što je pripasao opasač sa revolverom, na vratima se začulo tiho kucanje.

— Napred — rekao je.

Vrata su se škripeći otvorila i u sobu je ušla neka žena. Dok se osmehnulo.

— Dobar dan.

— Vi ste sigurno Dok Holidej

— pružila mu je ruku. — Dobro došli, ja sam Dolores Frenč.

— Drago mi je — Holidej je u stvari primećivao da je njena ruka ostala u njegovoj duže nego što je to bilo uobičajeno. — Znači da se Džejk oženio od mog poslednjeg dolaska na ranč.

— Nadam se da će vam se dodatak ranču veliko „DŽ“ dopasti — rekla je mazno.

Holidej ju je diskretno obuhvatio pogledom. Imala je tek nešto više od dvadeset godina. Duga plava kosa padala joj je u talasima na glatko uobličena ramena. Imala je blage kestenjaste oči srne i fino ocrtane pune usne, koje su nagoveštavale čulnu ženstvenost. Čvrste nabrekle grudi nadimale su nabore njene bluze.

— Naravno da mi se novi dodatak dopada, misis Frenč.

— Za vas Dolores — ispravila ga je ona. — Uzela sam slobodu da vam počistim i pripremim sobu.

— Hvala — Dok je bacio pogled kroz prozor. — Hvala, misis Frenč... za sada... mislim da je najbolje da ostanemo na tome dok se bolje ne upoznamo. Čujte, je li u poslednje vreme bilo mnogo nepriлика sa... naseljenicima?

Ona je stisnula usne. — Verujte da mene ne zanimaju trvenja između ljudi sa ovog ranča i farmara — spustila mu je ruku na podlakticu. — Mnogo sam više zainteresovana za druge stvari.

Pogledi su im se sreli i po onome što su njene oči rekle, nije moglo biti nikakve sumnje u značenje njenih reči. Onda je neka senka pala na pod i u odaju je ušao Hal.

— Holideje, sastanak ćemo održati u dnevnoj sobi.

Holidej se udaljio od Dolores i

nabranih obrva pogledao Hala, koji je skoro nečujno ušao u sobu.

— Sastanak? Kakav sastanak i zbog čega?

— Dolazi Kulson. U stvari, očekujem ga svakog trenutka.

— Kulson beležnik?

— Da, on. Doći će ovamo da oivi očev testament.

— Zar tako brzo? — začudio se Holidej. — Pa Sem je tek spusten u zemlju, a ti si već pozvao advokata da deliš nasledstvo sa bratom?

— Treba što pre da saznamo šta nam je otac ostavio — rekao je Hal otvoreno. — Ja sam pozvao Kulsona da dođe.

— Taj postupak nije baš pristojan, tu nedostaje osećaj poštovanja prema pokojniku — rekao je Dok mada mu je donekle odgovaralo raščišćavanje računa između Hala i njegovog mlađeg brata Stiva, kome je, po ranije iskazanoj Semovoj želji, bio određen za staraoca.

— Mislim da je najbolje da vas napustim — rekla je Dolores.

Frenčova žena je izašla iz sobe, a Hal je drsko pogledao Holideja.

— Dopusti da ti nešto kažem, Dok! — rekao je Hal resko. — Ja već pet godina vodim ovaj ranč! Naravno, otac je bio tu, ali uglavnom je puštao mene da donosim odluke. A gde je za to vreme bio Stiv i šta je radio? Izigravao je školarca na Istoku!

— Stiv je maloletan.

— Znam, znam, ali ja sam već naučio da donosim odluke i jednu odluku doneo sam juče. Pozvao sam Kulsona da odmah dođe.

— Zar ti je očev novac toliko važan?

— Sastanak će biti u dnevnoj sobi — rekao je Hal kratko i cvrstim korakom izašao u hodnik.

Holidej je ponovo prišao prozoru i neka čudna hladnoća stegla mu

je srce. Zvati Kulsona u tom trenutku, bio je skoro nedostojan gest. Sem toga, osećao je neku napetost u atmosferi. Stara kuvarica Amelia došla je da ga pozdravi, a to su učinila i dva stara kauboja, ali ostali su ga praktično izbegavali. Za sve njih bio je nepoznat, nepoželjan stranac.

III

— Ti znaš Ruperta Kulsona, nadam se?

Hal je stajao pored ormarića za piće i mešao viski sa vodom. Pored njega, sa dugačkom mustikom u ruci, stajao je advokat. Kulson je bio prilično mršavo građen човек sa glatko začešljanom crnom kosom. Bio je uredno odeven u lako odelo tamnoplave boje.

— Milo mi je da se ponovo vidimo, mister Kulson — rekao je Holidej tonom u kojem je nedostajalo prijateljstva.

— Dosta dugo se nismo videli — Kulson je prihvatio čašu iz Halove ruke. — Biće skoro tri godine, zar ne?

— Dve i nešto više.

Holidej je prišao ormariću za piće i uzeo flašu viskija koju je Hal tamo ostavio.

Kulson je pročistio grlo. — Ovaj... pretpostavljam da vam je drago što ste opet došli.

— Što se mene tiče, Kulson — rekao je Holidej bezbojnim tonom — mislim da bismo mogli da izostavimo besmislena nagvaždanja. Meni se ne sviđa što ste vi danas ovde, ali ako ste već došli, recite ono što imate da kažete, pa da se rastajemo.

Kulson je opustio donju usnu. — Slušajte, mister Holidej...

— Vi ste ovde zato da nam pročitate testament Sema Džordana i učinite to — rekao je Holidej. — U svakom slučaju, to je sušta formalnost. Hal i Stiv su jedini živi članovi porodice i Sem Džordan je svakako svoje imanje ostavio njima.

Začulo se kratko kucanje na vratima.

— Napred — doviknuo je Hal.

Vrata su se otvorila i Frenč je ušao u odaju. Nadzornik ianča imao je oko četrdeset godina, znatno više nego njegova privlačna žena.

— Zbog čega je ovde potreban Frenč? — zaželeo je Dok da zna.

— Recimo da je on tu u svojstvu svedoka — rekao je Hal. — Imaš li nešto protiv?

Holidej je srknuo viski i odrečno slegnuo ramenima.

— Dobro — rekao je Rupert Kulson uz usiljen osmeh — hoćemo li da predemo na posao?

Holidej je primakao stolicu i seo. — Slušam vas.

Kulson je zauzeo mesto u čelu stola. Džek Frenč je nasuo sobi piće iz ormarića i naslonio se na zid pored prozora. Hal je seo pored advokata, koji je iz džepa sakoa izvadio dugačku žutu kovertu. Veštim pokretima prstiju Kulson je nečujno otvorio kovertu i izvukao brižljivo savijen komad papira.

Ne govoreći ni reč, Kulson je stavio naočari na nos. Desno od njega Hal je spustio čašu na sto i zagledao se u tavanicu.

— Gospodo — objavio je Kulson — ovo je poslednja volja i testament Semjuela Ejmsa Džordana. Jeste li spremni da je saslušate?

— Čitajte — rekao je Hal.

— Vrlo dobro — Kulson je ponovo pročistio grlo. — Ja Semjuel

Ejms Džordan, pri potpuno čistoj svesti...

Holidej je sa pola pažnje slušao uvod u testament. Nije bilo potrebe za tim jer ga je znao. Pri njegovom poslednjem boravku na ranču Sema Džordana, ovaj ga je upoznao sa sadržinom testamenta.

— ... i sada, gospodo, dolazimo do onoga što je u testamentu važno. Mogao bih vam čitati sve od reči do reči, ali neću da vas zamaram nepotrebnim pojedinostima. Preći ću, kako da kažem, na suštinu ovog dokumenta — bled osmeh ostao je kao sleden na Kulsonovom licu. — Po volji Sema Džordana, ovaj ranč pripašće njegovom starijem sinu Halu. Njemu ostaju takođe zgrade, stoka, oprema, kola i sve ostalo. Što se tiče mlađeg sina Stiva, njemu će pripasti polovina ergele konja.

— Šta? — izustio je Holidej i digao obrve.

— Što se tiče gotovog novca u ukupnom iznosu od trideset dve hiljade dolara, koji je sada depovan kod stočarske banke, on u celosti pripada Halu.

— Kakva je to šala? — zapitao je Dok.

— Kakva šala, mister Holideje — rekao je Kulson kratko. — Ovo je poslednja volja i testament koji je Sem Džordan svojeručno potpisao.

Zaprepašćenje i neverica obuzeli su Holideja. To nije moglo biti istina! Mora biti da je u pitanju neka glupa šala. Sem Džordan je podjednako voleo svoje sinove i uvek je govorio da će ranč ostaviti obojici na ravne delove. To je i u testamentu napisao... bar tako je rekao Holideju, a Dok u Semove reči nije sumnjao.

Hal je slegnuo ramenima. — Kao što se čini govori, Dok, ima nešto

što se ne može izmeniti. Ja sam čist belac, a Stiv... on je...

Holidej je pružio ruku preko stola i uzeo testament Kulsonu iz ruke. Raširivši papir pred sobom, preleteo je pogledom po pisanom tekstu.

— Ali, ovaj testament je čauran pre nekoliko nedelja! — izustio je Dok odmeravajući Kulsona prodornim pogledom —. Koliko znam, Sem je testament napisao pre nekoliko godina i taj testament je glasio drukčije.

— Izmenio ga je — rekao je Kulson tiho. — Ovaj poslednji napisao je na dan koji je tu označen i naravno, ovaj testament zamenjuje sve druge koji su eventualno postojali.

— Izmenio je svoju poslednju volju? Ali zašto?

Kulson je progutao vazduh. — Ja bih radije da na to pitanje ne odgovorim, mister Holideje.

Holidej je obišao oko stola. Obuzet s mukom uzdržavanim besom, mahnulo je testamentom Kulsonu ispred lica.

— Reći ćete mi u čemu je stvar Kulson! Sve ovo zaudara mi na prevaru! Došao sam ovdemo na Semov poziv i zatekao ga mrtvog... po Halovim rečima, ubijenog mrtkom nekog farmera, mada neki ljudi imaju i drukčije mišljenje... da bih na kraju utvrdio kako postoji nov testament, po kojem sve pripada Halu!

— Ne sve — rekao je Frenč. — Stiv dobija polovinu ergele konja.

— Vi se ne mešajte, Frenče! — sevnulo je Holidej.

— Mister Holideje — rekao je Kulson — ako baš insistirate, reći ću vam razloge zbog kojih je Sem Džordan izmenio svoj testament. Verujem da vam se to neće dopasti...

— Da čujem.

— Hal je tačno rekao — rekao je Kulson. — On je belac.

— Koliko znam, Sem nije imao nikakvih rasnih predrasuda! Oženio se Indijankom!

— Na kraju je izjavio da je to bila greška i da žali zbog tog svog postupka — rekao je Kulson hladno. — Možda je vreme izmenilo njegova shvatanja, a možda je i smrt njegove druge žene doprinela... ko zna? Ali, jednoga se dobro sećam: on je Stiva nazvao svojim sinom melezom. To je bilo onog dana kada je promenio testament. Zao mi je, ali tako stoji stvar.

Holidej se okrenuo Halu. — Ako je Sem izmenio svoj testament, kažem alko je, onda je to tvoje delo.

— Moje?

— Stiv je bio daleko i ti si uspeo da ga obrlatiš.

— Ne budi lud!

— Slušajte, Holideje — umešao se Frenč — nema nikakvog smisla da se žestite što je Stiv izostavljen iz testamenta. Znam da ste vi prijatelj Indijanaca...

— Frenče! Vas niko nije pitao za mišljenje i biće najbolje ako se udaljite!

Nadzornik se isprasio, ali je uhvatio Holov pokret glavom, kojim mu je dao znak da posluša. — Dobro, odlazim.

Slegnuvši ramenima, Frenč je njišući se, izašao iz sobe.

Onda su se Holidej i Hal Džordan pogledali oči u oči i advokat Kulson je nervozno namestio naočare na nosu.

— To je samo zla sreća, Holideje — rekao je Hal sa izveštačenom iskrenošću. — Stvarno mislim da je to zla sreća.

— Da — pridružio mu se Kulson

— ali u svakom slučaju, Sem Džordan je tako hteo.

Holidej se zagledao u Halove hladne oči. Sama činjenica da polupač Stiv Džordan neće naslediti ni dolar očevog bogatstva ne bi mu mnogo smetala, mada je za Stiva imala sudbonosne posledice. Umesto da postane cenjeni građanin Stiv će morati da prekine školovanje i biće uvek samo prezreni melez. Takva budućnost neće biti laka za njega. Ali, još više od toga Holideja je ljutilo što je u celoj operaciji sa testamentom nazirao prevaru. Sem Džordan nikada ne bi lišio svog sina nasleđstva koje mu pripada, on jednostavno nije bio čovek tog kova.

— Ti si ga na neki način navođa da to učini, Hale.

Hal je nasuo sebi piće u čašu. Srknuo je viski i pogledao Holideja preko ivice čaše. — Ti si moj gost, Holideje, ali ako nameravaš da me vređaš, onda je bolje da odeš — rekao je odjednom. — Možeš poterati i konje.

— Konje?

— Da, konje koje je otac ostavio Stivu. Polovinu ergele. Reći ću Džejku da odabere najbolje i ti ih oteraj.

— Ostavimo sad konje na miru, Hale, znaš i sam da ih nemam kuda oterati — procedio je Dok kroz zube. — Ali, ostajem pri onome što sam rekao i odlazim odavde. To je najbolje, jer zaista ne mogu da podnesem ovo što vidim. Nešto ovde zaudara, Hale, nešto mračno i zlokobno. Jednog dana možda ću saznati šta je to, ali ovog momenta želim samo da odem što dalje odavde.

Holidej je još jednom uzeo testament u ruku i pogledao poslednje redove.

— To je potpis Sema Džordana

— izustio je Kulson gotovo plačnim glasom.

— Da li sam to osporio? — presekao ga je Dok.

Pustio je dokument iz ruke i čvrstim korakom izašao iz odaje. U svojoj sobi ponovo je obukao odelo u kojem je došao i prikupivši raspakovane sitnice u putnu torbu, izašao u dvorište. Dok je prilazio svom konju, osećao je na sebi Kulsonov i Halov pogled.

Baš kad je hteo da pojaše, oslovio ga je neki kauboj koji je do tada dremao naslonjen leđima na zid štale.

— Mogu li da progovorim reč dve sa vama, mister Holideje?

— Mali Krejzi! — Holidej je prepoznao Teksasaniinov izgovor.

— Pre nego što odjašete, mister Holideje — promrmrljao je Krejzi — želeo bih da nešto znate. Na ranču veliko „DŽ“ sve je drukčije nego ranije.

— To sam već i sam primetio — rekao je Holidej sebi u bradu. — A na šta si ti mislio, Krejzi?

— Nisam siguran — odgovorio je glas ispod širokog sombrera. — Taj mister Hal je zao čovek... kao što pokojna misis Džordan imala običaj da kaže.

— Oni kažu da je mister Džordan isključio Stiva iz nasleđstva zbog toga što je melez. Šta ti misliš o tome?

— To mi je čudno — odgovorio je Krejzi. — Mister Džordan je oduvek lepo govorio o Stivu, sve do poslednjeg trenutka.

Na drugom kraju dvorišta pojavio se Frenč i uputio se u njihovom pravcu. Bez ijedne reči više Holidej je pojahao i usmerio konja prema vratnicama. U prolazu je bacio pogled preko ramena do velikog prozora na kući i tamo ugledao dva lica. Dok je jahao, u ušima su mu od-

jekivale Krejzijeve reči: mister Džordan je uvek lepo govorio o Stivu, sve do poslednjeg trenutka.

Poterao je svog konja kroz vratnice na put. Iza sebe začuo je nečiji podrugljiv smeh. Neko je zaskirao na violini i Dok je shvatio da je tog trenutka počela zabava. Čudno! Sem Džordan tek što je bio sahranjen, a njegov sin Hal priređuje zabavu. Sa osećajem mučnine u želucu, Holidej je pojahao putem koji je vodio iz doline.

Dolores Frenč je izašla iz dnevne sobe ostavljajući igranku i piće za sobom. Pošla je u mrak, jer je znala da će neko poći za njom.

Prikupivši rukom dugu haljinu, klizila je nečujno kroz dvorište do mesta gde se nalazila dvosobna kućica koju je delila sa svojim mužem Džejkom. Odškrinula je vrata i ušla unutra ostavljajući vrata za sobom otvorena. Dolores nije morala dugo da čeka. Još dok je pipajući u mraku tražila lampu, neki glas ju je zadržao.

— Nemoj paliti svetlost.

Ona je kratko prigušeno kriknula, kao da se uplašila, i neki čovek je kliznuo unutra. Vrata za njim su se zatvorila.

— Zar ne bi trebalo da si na zabavi? — zapitala je.

— Mogu proslavljati moje ustoličenje za vlasnika ranča i bez mene — rekao je Hal.

Dok joj je prilazio, ona je osetila njegov dah zasićen velikom količinom popijenog viskija. Hal Džordan nije bio pijan, ali je bio do grla naliven pićem, baš onako kako je ona želela.

— Lepa i uspela zabava — rekla je. — Zaista je interesantno da je tvoj otac izmenio testament u tvoju korist.

— Interesantno?

— Da, interesantno, baš to sam mislila.

On joj je stavio ruke na gole mišice. — Šta se to kuva u toj tvojoj lepoj maloj glavici?

Ona se osmehnula. — Zar si došao ovamo da me to pitaš?

— Ti vraški dobro znaš zašto sam došao — rekao je i glas mu je postao hrapav. — Znaš dobro da te želim od prvog dana kada te je Džejk doveo ovamo.

— Znam.

— Znaš, a ipak si me samo mučila. Dodirivali smo se rukama. Dodirivala si me u prolazu... ti...

— Hale — rekla je ona šapatom — ako si me pratio dovde zbog nečega, onda učini to zbog čega si došao.

Njegova usta pohlepno su progutala njena, a njegove drhtave ruke čvrsto su je obgrlile. Dolores se pripila uz njega gibajući se telom, a kada se iz njegovog grla oteo krik razbuktale strasti, ona se zadovoljno osmehnula. Njegova usta sve žešće su grizla njena. Ona mu je u jednom momentu odgovorila dodirom jezika, a onda ga odgurnula.

On ju je grozničavo dograbio.

— Ne! Ne ovde! Ne ovde, Hale!

— Do đavola! Niko neće videti...

— Sutra — rekla je ona glasom slatkim od obećanja. — Ali ne ovde, ne na ranču. U Đavoljem kanjonu.

— Ali...

— Idi sada — rekla je. — Biću u kanjonu oko jedanaest.

— Dobro — grudi su mu se ubrizgano dizale i spuštale. — Čekaću te tamo.

— Vрати se na zabavu, Hale. Vra-

ti se sam. Ja ću doći za tobom posle nekoliko minuta.

On ju je bez reči poslušao i dok je osluškivala korake koji su se udaljavali, na licu Dolores Frenč zaigrao je osmeh. Prinela je vrh prstiju nagnječenim usnama. Svidalo joj se kako ju je Hal nasilnički ljubio, ali to nije bilo sve što joj se kod Hala Džordana dopadalo. Dopadalo joj se takode što je u testamentu stajalo njegovo ime kao jedinog vlasnika ranča velike „DŽ“. Veza sa čovekom kao što je Hal pružala je vrlo interesantne mogućnosti.

IV

Krajičak sjajnog meseca izvirio je iza nazubljenih planinskih vrhova i obasjao srebrnastom mesečinom lice konjanika koji je, naslonjen rukom na kuk, jahao laganim hodom. Trebalo je stići u grad i naći smeštaj za noć, ali Doku Holideju nije se žurilo. Jahao je obuzet mislima i noćna tišina mu je godila.

Samoća poodmakle noći lebdela je nad njim i oživljavala pred njegovim očima događaje iz prošlosti. Video je napeta lica obavijena izmaglicom duvanskog dima i čuo šum klizanja karata i zveckanje šarenih žetona po zelenoj čoji. Video je deo ljudskog pakla u kome je proveo svoj život. Dolazeći u Mohav Krik, nadao se da će taj pakao ostaviti za sobom.

Ali, u Mohav Kriku upao je u drugu vrstu pakla.

Začuo je hukanje sove, a zatim i zavijanje usamljenog vuka u planini. Holidej se ispravio u sedlu i pogled mu je kliznuo do mesta gde je iza jedne bliske dolje svetlucalo

žmirkavo svetlo. Koliba se nalazila nekoliko stotina metara daleko od puta. Verovatno koliba nekog naseljenika rančera.

Holidej je već bio na putu da se vrati svojim razmišljanjima kada ga je udaljeni topot kopita naveo da zaustavi konja i opipa dišku revolvera. Zažmirivši očima, pokušao je da prodre pogledom kroz tamu. Topot kopita odjednom je zamro i nastala je čudna tišina. Na jednoj beličastoj steni ugledao je odraz siluete dvojice konjanika. Pritisnuvši rukom nozdrve svog konja da ga frktanjem ne bi izdao, Dok ih je posmatrao.

Jedan od njih kao da je pokazao rukom prema kolibi, a zatim su obojica poterali konje niz padinu. Holidejeva početna radoznalost počela se hladiti i on je već pomislio da nastavi put. Konjanike više nije video jer su nestali u uvali.

Odjednom je tišinu prolomio pucanj puške. Holidej je čuo prodoran ženski vrisak, a onda raskalašan smeh nekog muškarca. Skočio je iz sedla, privezao konja za jednu nisku granu i potrčao prema kolibi, kada je odjeknuo i drugi pucanj.

— Odlazite! Odlazite prljave životinje... — devojčine reči zaglušio je nečiji grub smeh.

— Da odemo? Zašto? Mi smo se i vratili zbog toga da završimo posao koji je trebalo završiti u nedelju!

Holidej je krupnim skokovima pretrčao preko proplanka obraslog zalfijom i šćućurio se iza jedne stene. Nastavak razgovora dopro je do njegovih ušiju.

— Tek smo počeli da se zabavljamo sa tobom, devojko! Šteta što smo onda morali da prekinemo. Do sada bismo se već mnogo puta zabavljali.

— Životinje! Zveri! Ubili ste mog brata, a sad hoćete...

— Ubili? — glas čoveka koji je govorio zvučao je hrapavo i Holidej je prepoznao glas Roša, kauboja koji je radio na ranču. — Devojko, on nije bio ubijen. Ono što mu se desilo bilo je samo izvršenje onoga što mi nazivamo prerijska pravda.

Holidej je primetio i drugog čoveka, Douna, koji je sjahao iz sedla. Holidej nije lično poznao tog kauboja, ali ga je video za vreme svog prethodnog boravka na ranču velikog „DŽ”. Sada se i Doun pridružio Rošu u kolibi.

Holidej je stisnuo čvršće dršku revolvera i na vrhovima prstiju pretrčao preko dvorišta. Vrata kolibe bila su širom otvorena. U hodu je nagazio na razbijene ostatke stakla fenjera, ali ni krckanje stakla nije doprlo do svesti dvojice ljudi koji su bili suviše zauzeti onim što se u kolibi događalo.

Pod kolibe bio je prekriven komadima polomljenog nameštaja. Roš je čvrsto držao Džuli Kačel za kosu i kada je Holidej prišao vratima, on joj je trgao glavu ka zidu. Doun je pokušavao da je ščepa nasutojeći pri tom da izbegne bacakanje njenih nogu. No, u jednom momentu Doun ju je ipak dograbio i njegova ružna žablja usta našla su njena. U tom rvanju oboje su pali na pod, slomivši u sitne komade jednu stolicu. Roš se glasno nasmejao gledajući kako se njegov drug valja po podu sa Džuli, ali je njegovo smeh naglo zamro na usnama kada je ugledao cev naperenog revolvera.

— Do đavola, — prošaputao je Roš. — Kicoš varošanin.

— Doun — rekao je Holidej zapovednički — ustani i skloni se od te devojke!

Doun se naglo okrenuo i našao se pred Holidejevim revolverom. Pustio je Džuli i ona je skočila na noge i potrčavši pored Roša, stala

zadihana kraj prozora. Doun je lagano ustao.

— Stvarno si hrabar, zar ne? — izustio je Dok Holidej sa puno prezira u glasu. — Dva odrasla čoveka protiv jedne devojke...

— Slušaj, kicoše, ovo te se uopšte ne tiče — rekao je Roš. — Mi smo ovde zato da završimo jedan posao koji nema nikakve veze sa tobom.

— Nikakve veze sa mnom? — ponovio je Holidej osmehujući se ledeno. — Pre nekoliko minuta možda bih se i složio sa tobom. Dva konjanika koji jašu u noći ka nekoj kolibi, zaista nemaju veze sa mnom sve dok iz kolibe ne dopre doziivanje u pomoć neke žene. Kada sam to čuo, ja sam zaključio da to ipak ima veze sa mnom. A sad, gubite se do đavola odavde!

Roš je izmenjao poglede sa Dounom, a onda je dugo netremice posmatrao devojku. Njegov požudan pogled zadržao se na zaobljenoj belini njenih grudi, na kojima je nedostajao komad bluze otkinut Dounovom rukom.

— Čemu uopšte toliko dizanja galame? — procedio je Roš kroz zube. — Pa ona je samo obična seljanka.

— Može biti da se njih dvoje uklapaju — rekao je Doun osmehujući se gadnim osmehom. — Varoški kicoš i seljanka! Kako ti to zvuči?

Holidej je osetio da se u njemu kuva bes zbog drskosti dvojice siledžija, ali je uspeo da se savlada i ostane miran. Protiv sebe je imao par opasnih tipova i nije hteo da napravi glupost time što će izgubiti strpljenje.

— Gubite se! — Holidej je mahnuo revolverom prema vratima i uperio ga Dounu u prsa.

— Znaš šta? — žmirnuo je Roš. — Ovaj kicoš se mnogo pravi važan! Mnogo važan. Došao je ovamo odnekud sa Istoka i misli da sve zna.

Ali, ima nešto što ne zna. Naseljenici su prava dubrad. Njih ne treba računati ni za šta!

— Za vas su naseljenici dubrad, a ja sam hvalisavi kicoš — rekao je Dok. — Znae šta, inomci, vas dvojica ste stvarno brzopleti brbljivci. Pitam se da li biste u nekoj drugoj situaciji imali hrabrosti da to ponovite.

Roš je iskrivio lice u prezriv osmeh. — To je, dakle, varoški kicoški stil. Drži nas na nišanu i vredi nas! Video bih ga kako bi govorio da nije tako!

Među njima se nalazila jedna stolica. Sasvim laganim pokretom Holidej je sklonio stolicu u stranu i vratio revolver u futrolu, a kada su siledžije sa ranča veliko „DŽ“ zaprepasčeno zinuli, on je jednostavno pustio desnu ruku pored tela.

— Eto — rekao je Dok mirno — sad vas više ne držim na nišanu, a ipak kažem da ste brzopleti brbljivci.

Bio je to gest koji je odudarao od Holidejevog uobičajenog ponašanja, ali ponašanje dvojice lupeža nije ni zasluživalo drukčiji odgovor. Ipak, Holidej nije želeo obračun sa njima; hteo je samo da poniženjem plate poniženje koje su nameravali da nanesu devojci i nadao se da neće potegnuti oružje.

Doun se osmehnulo. — Šta misliš kako će Hal gledati na to ako ubijemo njegovog gosta, Roše?

Holidej je čuo da je Džuli Kačel izustila kratko prigušeno: ah.

— Njegovog gosta? — Roš se podrugljivo podsmehnulo — Njegovog gosta kicoša! Do vraga, Doun, kako ja vidim stvar, Hal će smatrati da smo mu učinili uslugu.

Roš je zabacio glavu kao da će se nasmejati. Odjednom se njegovo lice smračilo i njegove oči suzile da

uzanih prореza kao оči маџке, де-
лић секунде пре него што је његова
рука полетела наниже и пре него што
је неодлучном Dounu довикнуо да
потегне revolver.

Holidej је napravio pokret ru-
kom, brz, skoro nevidljiv i njegov
revolver је bljunuo plamen. Doun
је још stajao neodлучан kada се Ho-
lidejev metak zario Rošu u груди.
Rošov pištolj kalibra 45 grunuo је,
ali тек kada ga је drugi Holidejev
hitac odbacio na zid. Zatim је pao,
a na zidu iza njega ostala је mrlja
krvi.

Holidej је uperio revolver na
Douna. — Је ли ти и ти raspolожен да
okušaš sreću?

Doun је zurio u Rošovo telo po-
red svojih nogu.

— Nisi? — rekao је Dok. — Do-
bro, čisti се odavde bestraga i po-
nesi Roša sa sobom!

Dounu nije trebalo dva puta go-
voriti. Sagnuo се i dograbio svog
mrtvog ortaka za ruke. Cev Holide-
jevog pištolja pratila га је dok је
vukao telo do konja u dvorištu.

Devojka је upalila rezervnu sve-
tiљku. Strah na njenom licu је ne-
stao i ona је svog spasioca gledala sa
izrazom zahvalnosti. Njene oble de-
vojačke груди још uvek су се uzbur-
kano dizale ispod pcepane bluze.
Pogled Holidejevih očiju sreo се sa
njenim.

— Ја sam Džuli Kačel — rekla
је. — Mister, zaista sam vam mnogo
zahvalna. Da vi niste nekim čudom
naišli, oni... oni bi ne...

Spolja је do njih dopro potmuo
topot konjskih kopita. Doun се
uđaljavao.

— Sreća је što sam baš u tom
trenutku naišao — primetio је Ho-
lidej.

Džuli је za nijansu spustila in-
tonaciju glasa. — Ne razumem zašto
ste to učinili.

Dok је vratio revolver u futrolu.
— Zašto sam učinio šta?

— Pa, čula sam kad su rekli da
ste Halov gost. To može da znači
samo jedno... da ste Halov prija-
telj!

— To nije tačno. Bio sam prija-
telj njegovog oca, mla.

Njoj је zastao dah. Nije joj bilo
sasvim jasno šta је to trebalo da
znači. Prijatelj jednog Džordana po
njenom mišljenju morao је biti i
prijatelj drugog Džordana.

— Ne razumem sasvim, ali u
svakom slučaju hvala vam za to što
ste učinili... — ovlažila је jezikom
usne.

— Ја sam gost koji više nije do-
brodošao na ranču veliko „DŽ” —
rekao је Dok Holidej. — Mislím da
sam time rekao sve.

Zbunjena onim što је čula, Džuli
је zurila u njega, a onda су се nje-
ne lepe usne razvukle u osmeh. —
Mister — rekla је pitomo — ako
ostajete ovde, pripremiću vam kafu.

— Kafa bi mi zaista jako prijala.

Holidej је pokupio ostatke na-
meštaja. Jedna stolica ostala је ne-
oštećena, ali је sto bio pretvoren u
krhotine, pa је odlučio da га za-
meni sa dva drvena sanduka. Kada
је to završio, pokretom glave poka-
zao је na uljanu sliku na zidu.

— Vaš muž?

— Zvao се Džonah — rekla је
Džuli. — Bio mi је brat.

— Bio?

Ona је sevnula očima. — Ubili su
ga. Ubice sa ranča veliko „DŽ”. Do-
šli su ovamo prošle nedelje i... oh,
šta vredi da vam pričam? Vi sva-
kako već znate sve o tome.

— Ispričajte mi — rekao је Dok
jednostavno.

Ona га је čudno pogledala. — Do-
šli su ovde, izjavili da је stari Sem
Džordan ubijen, da su га ubili nase-

ljenici i da će zbog toga oni obesiti pola tuceta naseljenika.

Holidej je slušao dok mu je pričala o užasu koji je prohujao dolinom, o šestorici naseljenika koji su život skončali na konopcu, o surovoj tobošnoj pravdi koja je zadesila nedužne ljude.

— A naseljenici nisu ubili Sema Džordana?

— Stari Džordan nije bio omražen — rekla je devojkica. — On je bio nešto drugo nego Hal! Sem Džordan je znao da živi i da drugoga pusti da živi. Naravno, ni on nije voleo što smo došli u dolinu, ali je znao da je zakon na našoj strani. Hal je taj koji je podjarivao svađe i razmirice između ljudi sa ranča i naseljenika farmera.

Dok je govorila, Holidej ju je posmatrao kako sprema kafu.

— Ne znam zašto vam sve ovo pričam — promrmijala je devojkica više za sebe. — Konačno, vi ste stranac, čovek iz grada, a ne farmer.

— Ja sam čovek koji razmišlja — objasnio je Dok — i interesuje me sve što se među ljudima događa. Ja više nisam prijatelj Džordanovih, tačnije nisam prijatelj Hala Džordana i nemam sa njim nikakve veze. Sem toga, ja vas dobro razumem i znam šta osećate.

Ona mu je nasula kafu i sela čutke za improvizovani sto. Među njima kao da je tog trenutka bila iskovana neka nerazlučiva i nedogovorena veza. Sve sumnje koje je mogla gajiti prema nekom potpuno nepoznatom čoveku, tog trenutka su nestale i na njenom licu ogledao se izraz obožavanja.

— Mislim da bi trebalo nešto da znate — rekla je Džuli. — Farmeri neće dopustiti da vešanje prođe tek tako. Oni će izravnati račune.

— Ne mogu da kažem kako ih za-

to osuđujem — rekao je Dok. — Ali, još jedno ili dva ubistva zapaliće varnicu nečega još mnogo goreg.

— Ako mislite na rat u preriji — potvrdila je Džuli Kačel — onda ste u pravu. Ali, to će se ipak desiti. Ma kako pitomi naši ljudi, neće sedeti skrštenih ruku i gledati kako Hal Džordan veša njihove rođake, ruši njihove ograde i terorise njihovu decu.

— Ako rat između stočara i farmera počne — rekao je na to Holidej — farmeri neće imati nikakve šanse da pobede. Mis, od mog poslednjeg boravka na ranču stvari su se mnogo promenile. Još za Semovog života Hal je otpustio većinu starih kaubojica. Obični kaubojici zamijenjeni su siledžijama i problematičnim tipovima, a neki od njih su ubice. Kakve bi šanse mogli imati farmeri protiv profesionalnih revolveraša?

Ona je srknula kafu, a onda progovorila. — Rekli ste da više niste dobrodošli na ranču. Šta onda nameravate da radite? Vraćate se na Istok?

Do njih je dopro udaljeni topot kopita. Holidej je ustao i stavio ruku na dršku revolvera.

— Zar se... zar se ponovo vraćaju? — zapitala je Džuli sa prizvukom strepnje.

Holidej je pokušao da pogledom prodre u tamu. — Ne verujem da će Doun imati dovoljno hrabrosti za to, a suviše je rano da je mogao stići do ranča i poslati druge.

Ona mu se pridružila pored prozora i trenutak kasnije pri jasnoj mesečini ugledali su jednog usamljenog konjanika. Konjanik je obišao oko šumice borova, pregazio potok i uputio se prema kolibi. Po izrazu lica Džuli Kačel videlo se da ga je prepoznala.

— To je Ejbl

Holidej je pustio dršku revolvera. — Neki prijatelj?

— To je čovek koga morate upoznati, mister... — zagledala se u njega shvativši da još ne zna njegovo ime.

— Ja se zovem Džon Holidej — predstavio se Dok.

Konjanik je zaustavio konja izvan kruga svetlosti svetiljke. — Džuli! Je li tamo sve u redu? — doviknuo je.

— Da, Ejbe — rekla je. — Dođi ovamo.

Konjanik je nabrao obrve kada je na prozoru ugledao siluete dve osobe.

— Čuo sam pucnje — nastavio je. — Mislio sam da bi trebalo da dođem i proverim...

Džuli je širom otvorila vrata. — Da, ovde je bilo pucanja, Ejbe. Ovaj čovek došao je da mi pomogne i ubio je jednog od Džordanovih ljudi.

— Do đavola! — došljak je tom jednom reči izrazio sva svoja osećanja.

Ejb je kliznuo iz sedla. Bio je go-loglav i Holidej je pri svetlosti svetiljke zapazio da ima riđu kosu. Ejb je tromim korakom prišao vratima i pružio snažnu masivnu ruku, koju je Holidej prihvatio.

— Ejb Robinson — predstavio se pridošlica. — Svaki čovek koji ubije nekog Halovog lupeža, moj je prijatelj. Mrzim sve što je u vezi sa Džordanom i ako ste ubili jednog od njih...

— Upoznaj se sa Džonom Holidejem, Ejbe — prekinula ga je Džuli ozbiljno.

Ejb je razrogačio oči. — Šta si to, do vraga, rekla, Džuli? Džon Holidej? Poznati pustolov Dok Holidej?

— Poznat ili ne, ja sam zaista taj — potvrdio je Dok.

Džuli je zainteresovano pogledala Doka. Za nju ime Dok Holidej nije značilo ništa, ali za Ejba Robinsona očigledno jeste i ona je Ejbovo iznenađenje povezivala sa Holidejevim boravkom na ranču Džordanovih. Da bi predupredila neki Ejbov ispad, dodala je.

— Mister Holidej me je spasao od dvojice životinja sa ranča „DŽ”.

Ejb Robinson je začuđeno posmatrao Holideja i ovaj je pustio Džuli da objasni pridošlici šta se kod nje desilo. Vratio se nazad u kolibu da završi svoju kafu, dok je začuđeni farmer stajao i slušao Džulino pričanje. Čuo je kako devojka zvonkim, smirenim glasom priča od reči do reči sve što se desilo i kada je završila, krupni farmer je ušao u kuću i obratio se Holideju.

— Mister Holideje, mislim da vam ja lično dugujem neku vrstu izvinjenja. Ono što sam o vama čuo nije vas slikalo u najboljoj svetlosti. A budući da ste bili gost na Džordanovom ranču, mislio sam da ste isti takav nitkov kao i Hal. Sada vidim da sam grešio, ali ne treba da me zbog toga osuđujete. Ime Hala Džordana ovde zaudara kao najcrnje pakleno zlo.

— Iskreno rečeno, Ejbe — rekao je Holidej — ja ne dajem baš ništa na to što o meni mislite ili ste mislili. Desilo se slučajno da sam naišao u trenutku kada je Džuli bila potrebna pomoć i uradio sam ono što mislim da je bila dužnost svakog čoveka. Ali ukoliko pre krenem svojim putem, utoliko bolje.

Robinson se osmehnulo. Bio je to čovek snažnog volovskog vrata i širokih ramena. Pa čak, i tako, odelo mu je izgledalo široko i kao da je visilo na njegovom ogromnom telu.

— Dopadate mi se — priznao je bez okolišanja. — Bez obzira na to šta ste rekli.

Holidej je izvadio cigaru iz tabakere i pripalio, a Džuli je prišla i Robinsonu nalila lonče kafe. Objasnila je Holideju da je Ejb čovek u koga naseljenici upiru oči. Mada farmeri nisu imali zvaničnog vođu. Robinson je postao njihov glavni zastupnik. Pušeći cigaru, Holidej je saslušao Robinsona, koji mu je ispričao kako su ljudi sa ranča veliko „DŽ“ postupali sa novim naseljenicima u dolini.

— Zna li koga su obesili? — rekao je Robinson. — Džulinog brata Džonaha; Parki Bolstala ovčara; Džoou Maksvela; Bila Klivsa, Džima Odija i Luka Metsona. Šestoricu nedužnih ljudi, potpuno nedužnih.

— Mister Robinsone — upitao je Dok — šta mislite, ko je ubio Sema Džordana?

Robinson je kratko pogledao Džuli. — Jedno sigurno znam. To nije učinio neki naseljenik. Možda je to delo nekog skitnice u prolazu, ili možda nekog ko je gajio mržnju...

— Ne sumnjate, možda ko bi to mogao biti?

— Niko od nas ne sumnja! — rekla je Džuli.

— Kasno je — primetio je Ejb pogledavši na džepni časovnik. — Pošto si u redu, Džuli, ja ću se vratiti kući.

— Pozdravi Čeri sa moje strane — rekla je Džuli.

— Ona je sad već zašla u deveti mesec — rekao je Robinson ponosno. — Neću još dugo čekati da vidim mog sina.

— Ejb je siguran da će biti dečak — osmehnula se Džuli.

Robinson se uputio prema vratima. — Mister Holideje — dodao je — može biti da ste pustolov i kockar, ali meni se dopadate — rekavši to, izašao je i udaljio se ka svom konju.

— Mislim da je vreme da pođem i potražim prenočište, mis Kačel — rekao je Dok.

Pošao je ka vratima i ona ga je ispratila pogledom. U međuvremenu, Ejb Robinson je nestao u tami noći.

— Mister Holideje...

Holidej se okrenuo na vratima i ugledao odsjaj svetlosti u njenoj kosi. Kosa joj je bila razbarušena i na obrazu je imala modru oteklinu, ali je ipak izgledala divno. Duboko oko srca u Holideju se nešto pokrenulo.

— Ne morate ići, znate — rekla je glasom bliskim šapatu. Njegov pogled zaronio je u njene oči. Već duže vreme nije sreo ženu tako milu i divnu kao što je Džuli. Mnoge nedelje provedene u zadimljenoj atmosferi drumskih saluna otišle su uprazno i u poređenju sa ogrubelim salunskim damama, Džuli Kačel mu je izgledala kao neokaljani anđeo. — Nameravao sam da prenoćim u gradu — kazao je Dok. Ali, ako se plašite da noćas ostanete sami...

— Plašim se — rekla je ona odmah, kao da je jedva dočekala njegovu opasku. — Onaj čovek, Doun, mogao bi se noćas vratiti... sa drugima.

— Mogao bi — složio se Dok.

— Onda, ostaćete ovde?

— Idem da dovedem svog konja. Odmah se vraćam.

Džuli se osmehnula. — Pripremiću još kafe.

V

Hal Džordan je skrenuo svog mrkova kroz široke vratnice koje su bile jedini izlaz sa severnih pašnjaka ranča. Poteravši konja ujednačenim kasom, odabrao je put koji se poeo uz stepenasti nagib do uzvišenja sa kojeg se pružao pogled na prost-

ranu dolinu. Na vrhu prevoja zategao je vodice i pogledom obuhvatio predeo pred sobom.

Njegovo kraljevstvo. Kraljevstvo goveda i trave. No, čelo mu se nabralo kada se njegov pogled zadržao na ogradama malih farmi, negde na ivici ranča veliko „DŽ”. Znao je da je zakon na strani naseljenika, ali Hal Džordan je bio od one vrste ljudi koji se vladaju po svojim sopstvenim zakonima. Po njegovom mišljenju dolina je pripadala njemu, samo njemu.

Uskoro će naseljenici otići, njihove jadne kolibe biće pretvorene u gomile prašine, a ograde njihovih farmi biće srušene. Poruka za Venton Vels već je bila poslata i kroz nekoliko časova Letner i njegov ortak Dillon biće na putu za dolinu. To će ga koštati punih pet stotina dolara, ali Hal je računao da će se to dobro isplatiti. Letner i Dillon, kada se nečega poduhvate, posao izvrše skoro do savršenstva tačno. Imao je već prilike da Letnera vidi u akciji. Mršavi revolveraš je jednoga dana na ulici Venton Velsa za tren oka poslao dvojicu protivnika na onaj svet. Smakao ih je obojicu pre nego što su uspeli da potegnu revolvere. Ovaj posao biće za Letnera prava šala. Nijedan od naseljenika ne ume da barata revolverom kao profesionalac. Poduprti ljudima sa ranča veliko „DŽ”, Letner i Dillon će, kao od šale, jednom za svagda očistiti tu seljačku dubrad iz njegove doline.

Hal Džordan se okrenuo i poterao konja duž prevoja starim indijanskim putem koji je vodio do Đavoljeg kanjona. Pre mnogo godina Apači su taj puteljak koristili za prolaz do kanjona. gde se nalazio njihov glavni logor. Pri pomisli na Indijance, njegovo lice se izvilo u grimasu gadljivosti. Priljavi, masni Apači! Kako je samo mrzeo njihov soj! Kad se samo priseti da se nje-

gov otac oženio sa jednom ženom tog priljavog naroda! Stresao se sa gađenjem. Po njegovom mišljenju, belac koji je sebi dozvolio ljubavne odnose sa nekom indijanskom skvo, činio je grozan, sraman prestup i to je bio razlog što nikada nije mogao da podnese svog polubrata. Stiv je bio izrod, izmet jedne priljave, neprirodne veze.

Skrenuo je konja u jednu dolju vekovima zasipanu prašinom i pečenju suncem i vetrom. Na tom putu ispucale stene predstavljale su sumoran prizor pre nego što je naišao na poslednje uzvišenje ispred uzanog prolaza.

Prolaz se nalazio na znatnoj visini. U jednom momentu njegov konj se okliznuo u prašini, ali Hal je bio dobar konjanik. Umirio je svog mrkova sa nekoliko blagih reči i nastavio da jaše niz okomitu padinu u Đavolji kanjon. Kada se prolaz završio na uzanom stenovitom ispustu koji se nadnosio nad Đavolji kanjon kao džinovski presto, zategao je vodice i stao.

Pred njim se pružao pust, vetrom brisan prostor. Izbrzdane krečnjačke litice dizale su se iz uvale obrasle kržljivim drvećem, kroz koju je zmijoliko vijugao potok. Halov pogled zaustavio se na njenom kameonom ispustu i on je sa zadovoljstvom uočio sveže tragove konjskih kopita, jasno utisnute u prašini.

Ona je već bila tu.

Sledeći svež trag, Hal je poterao konja niz prevoj. Svakog trenutka uzbuđenje u njemu sve više je raslo. Dugo vremena, još od onog časa kada je njegov nadzornik doveo na ranč kao svoju mladu, žudeo je za Dolores Frenč. Za Hala je uvek bila zagonetka zašto se ona uopšte udala za Džejka Frenča. On je bio mnogo stariji od nje i teško se moglo reći da je zgodan čovek. Pa ipak,

ona je pristala da dođe ovamo i živi sa njim na surovoj granici. No, uskoro je postalo jasno da je Dolores dosadio ne samo takav život uopšte već i Džejk Frenč posebno.

Setio se njenog poljupca od prošle noći. Čovek njegovog položaja mogao je imati skoro svaku ženu koju bi pozeleo. Bio je vlasnik velikog ranča i većina žena u gradu dala bi sve da stupi u vezu sa njim i da možda postane gospodarica njegovog imanja. Ali, Hal nije bio zainteresovan ni za jednu od njih. Želeo je Dolores Frenč i po svemu sudeći, i ona je želela njega.

Dodirom mamuza podsetio je konja na brži hod.

— Hale!

Hal se okrenuo u sedlu. Dolores je sedela u hladu jednog granatog pamukovog drveta, a njen konj bio je sapet u blizini. Nadlanicom je prešao preko usana. Već dugo vremena žudeo je za ovim trenutkom. Poterao je konja pamukovom drvetu i stigavši tamo, lako kliznuo iz sedla.

— Zakasnio si — primetila je nežno.

On se osmehnulo. — Volim da me moje žene čekaju.

Dolores je na sebi imala jahaću suknju dovoljno kratku da mu otkrije njene zaobljene pocrnele butine.

— A ko kaže da sam ja tvoja ženska? — zapitala je ona prkosno.

Hal se spusti na čebe pored nje. — Ne verujem — primetio je — da si došla čak ovamo samo zato da bi utucala vreme.

— Slažem se — rekla je veselo, ali je istog trenutka bora na čelu zamenila osmeh. — Hale, gde je Džejk?

— Radi nešto na ranču — odgovorio joj je Hal. — Ne brini, Dolores. Ma kakav razlog da si mu

rekla za svoje jutrošnje odsustvovanje od kuće, verovatno da je za njega bio dovoljan. Ponaša se isto kao i uvek. Stari, dobri Džejk.

Ona se zakikotala prigušenim grlenim smehom i legla na leđa. Bluza joj je bila otkopčana ispod grla, a oči su joj sijale nekim odsutnim zabludelim sjajem.

Hal se nagnuo nad nju i zagnjurio joj ruku u kosu. Približio je usne njenim, ali Dolores je odjednom prinela kažiprst usnama.

— Šta nije u redu? — zapitao je.

— Pre nego što me poljubiš i pre nego što budem vodila ljubav s tobom — izustila je Dolores u jednom dahu — želim da znaš jedno. Ja nisam neka jeftina salunska prostitutka ili zabavljačica koju možeš uzeti, a posle toga odbaciti i zaboraviti.

— Nego?

— Ako me želiš, Hale, moždaš me imati samo ako postignemo izvestan sporazum.

Njeni prsti su ga mučiteljski milovali po licu, dražeći ga do izbežmljenosti.

— Kakav sporazum?

— Reći ću ti — promrmrljala je klizeći usnama po njegovom licu. — Ti si sada vlasnik ranča veliko „DŽ“, sve stoke, inventara i zemlje, je li tako?

— Tako je. Nastavi dalje.

Ona se odmakla od njega i sela izbegavajući njegove pohlepne ruke.

— Evo šta, Hale — rekla je — ja želim da to delim sa tobom. D- ti i ja budemo vlasnici ranča „DŽ“. Hal i Dolores Džordan.

— Sta? — šapnuo je on sa nevericom. — Ali... ti si već udata za Džejka!

— Trenutno jesam — složila se

ona. — Ali šta ako nekim slučajem iznenada postanem udovica?

Ona je ležala na čebetu i dok ju je gledao kako se poigrava trećim dugmetom svoje bluze, osećao je tutnjanje pulsa u slepoočnicama. Nije bilo potrebno da objašnjava svoje reči. Znao je vrlo dobro na šta je Dolores mislila: kako će se njen status udate žene izmeniti u status udovice, bilo je prepušteno njegovoj inicijativi i mudrosti.

On je pao po njoj gnječeći njene usne svojim. Dolores mu za trenutak nije odgovorila, ali kako je njegova strast rasla sve bliže usijanju, ona mu je počela uzvraćati. Njene usne širom su se otvorile, a njene ruke obgrlile su ga oko vrata. Njegovi drhtavi prsti užurbano su potražili dugme njene bluze, kojim se ona dotle poigravala.

Signal nekog šestog čula trgao je Hala Džordana.

— Šta nije u redu? — zapitala je Dolores oštro.

Do njihovih ušiju doprlo je razgovetno grebanje metala o čvrsto tlo. Hal je skočio. Nečija senka zaklonila im je sunce i Hal se našao oči u oči sa Džeikom Frenčom posivelog lica. Nadzornik ranča bio je sjahao i sada je stajao na jednoj steni iznad njih.

— Do đavola, to je Džejk! — Halov glas izražavao je mešavinu ljutnje i strepnje. — Kako si, do đavola, došao ovamo?

Frenčova puška bila je uperena u Hala i nadzornik ga je gledao preko nišana. — Kućkin sine! — kriknuo je besno. — Sve vreme radio sam za tebe kao rob, a ti mi tako uzvraćáš... pokušavaš da mi preotmeš ženu!

— Slušaj, Džejk — odvratio je Hal dok je Dolores ustala i naslo-

nila se na drvo. — Nije sve tako kao što izgleda!

— Nije tako kao što izgleda? — podrugnuo se Džejk Frenč. — Vas dvoje se ljubakate, a ti mi kažeš da nije sve tako kao što izgleda!

— Džejk...

— A ti... — Frenč se obratio Dolores. — Prokleta jeftina čokolj!

— Dobro, Džejk — glas Hala Džordana sada je zvučao oštrije. — Dolores i ja smo se malo zabavljali. Pa šta? Niko od nas na ranču nije baš anđeo sa belim krilima, zar ne?

Frenčovo lice izobličilo se u masku mržnje. — Sve ove godine ja sam verno stajao uz tebe, Džordane! Stajao sam uz tebe i izvršavao sam tvoje zločinačke planove. Do đavola, verovao sam ti! A evo šta mi je nagrada!

— Trgni se i opameti se, Džejk! — podsmehnuo mu se Džordan i neprimetno približio ruku futrolji sa revolverom. — Mi smo odrasli ljudi, a ne deca koja će se svađati zbog devojke.

— Ubiću te, Džordane — zapretio mu je Džejk Frenč. — A onda ću i nju poslati u pakao, kao što i zaslužuje.

Ruka Hala Džordana počivala je samo nekoliko santimetara daleko od revolvera.

— Hale! — začuo se očajnički šapat Dolores Frenč. — Moraćeš da ga ubiješ! To je jedini način, Hale!

To je i Hal znao. Nije bilo mogućnosti da se Džejk Frenč nagovori da spusti pušku i otkloni smrtonosnu pretnju. Nadzornik ga je video kako grli njegovu ženu i znao je kuda je to vodilo. Njegov glupi ponos terao ga je da pritisne okidač puške.

— Ubij ga, Hale! — krikнула je Dolores.

Džordan se bacio na tlo u istom trenutku kada je sa stene planula puška u rukama Džejka Frenča. Vrelo tane oprljilo je Džordanovo uho i zarilo se u drvo iza njega. Vlasnik velikog „DŽ” potegao je revolver u trenutku kada je Frenč po drugi put nanišan o na njega. Dolores je kriknula. Pištolj i puška planuli su i eho pucnjeva zagrmio je u Đavoljem kanjonu. Frenčov kuršum zario se u šebe na kojem je Dolores pre toga ležala, ali Džordanov hitac bio je precizniji. Urliknuvši kao ošnut pas, Džejk je ispuštio pušku i slomatao se preko glatke stene.

Hal Džordan je lagano pošao prema Frenču. Dolores je ostala pored drveta, drhtavih ruku cvrsto obgrljenih oko debla. Hal je zastao na nekoliko koraka od stene, i Džejk Frenč je digao glavu i pogledao ga razrogačenim očima.

— Žao mi je što se ovako desilo. Džejk — rekao je Džordan ravno-dušno.

Frenč je pružio ruku da dohvati pušku pored svojih nogu i Hal je uperio revolver na njega. Kada su se Frenčovi prsti dotakli kunećake puške, „kolt” je grunuo. Strašovit udarac naneta teškog kalibra odbacio je nadzornika od stene. Trenutak zatim Džejk Frenč je ležao na tlu nepomičan kao i stena nedaleko od njega.

Džordan je vratio revolver u futrolu i pošao nazad do Dolores. Ona je stajala uzdrhtala i bleđa u licu, ali ipak je uspela da se usiljeno osmehne.

— Razgovarali smo o tome kako se može desiti da iznenada postaneš udovica, zar ne? — rekla je prislanjavajući lice na Džordanova prsa.

Hal je uočio njen osmeh i zažmorio očima. — Do đavola! — otelo

mu se iz grudi. — Znači da je sve bilo smišljeno! Ti, ja... ovo mesto... i tvoj muž, koji će nas uhvatiti na delu!

Njeni prsti pogladili su ga po kosi. — Možda.

— Dolores! Za ime božije...?

— Ja sam jutros rekla Džejku da idem u grad, a odjahala sam u suprotnom pravcu. Pretpostavila sam da će nešto posumnjati i da će poći za mnom kada vidi da si i ti pošao istim putem. Sve je ispalo onako kako sam pretpostavljala i ti si ga ubio baš onako kao što sam planirala.

— Zašto mi nisi rekla šta se događa? — zapitao je, a iza osrog promuklog glasa nazirala se ljutnja.

— Nisam želela da se usiljeno i neprirodno ponašaš za slučaj da nas Džejk odnekuda motri. Htela sam da sve izgleda prirodno i obično, jer je samo tako mogao upasti u klopku.

On ju je oštro pogledao. — Znaš, Dolores, to bi sve moglo biti uzalud ako ti kažem kako ne želim da ranč delim sa tobom ili sa bilo kim drugim.

— Računala sam — rekla je ona zavodljivo — kako te mogu uveriti da će jedna ovakva udovica sasvim dobro pristajati uz veliku kuću na ranču.

Rekavši to, prislonila je svoje raskošno telo uz njegovo. Uz njen uzdah on ju je zgrabio i položio na šebe na kojem su stajali.

Dok su njih dvoje vodili ljubav, jedan lešinar počeo je da kruži iznad mrtvog Džejka Frenča.

Jedanostavan drveni krst bio je pokopan u čelo humke od sveže i kopane zemlje. Ispod krsta ležao je mali beli kamen sa natpisom:

Džonah Kačel

— Nije bilo mogućnosti da mu se održi prava pogrebna ceremonija — rekla je Džuli Holideju. — Ejb mi je pomogao da iskopam ovaj grob.

Holidej je ćutke gledao u humku i stisnuvši zubima cigaru, progovorio. — I tako Ejb namerava da počne sa ubijanjem i da praktično iskopa još ovakvih grobova?

— On namerava samo da izravna račun — odgovorila je ona.

— To znači da će povesti grupu farmera protiv ranča veliko „DŽ”? Verovatno će mu uspeti da ubije nekoliko ljudi sa ranča, mežda čak i dosta njih, ali to nije ništa u poređenju sa onim što će se posle toga desiti farmerima. U stvari, taj napad poslužiće Haiu kao izgovor koji je on odavno tražio. Njegovi revolveraši i siledžije zbrisaće posle toga farmere sve do poslednjeg.

Džuli je stavila ruke na kukove. — Pa neka — rekla je prkosno — svaki put kad pomenem izravnavanje računa, vi počnete da pričate o prerijskom ratu i o tome kako će nas rančeri zbrisati. Možda će biti tako! A imate li vi neki bolji predlog?

— Znaite šta. Ja sam ovamo tek došao i ne poznajem još nikoga, niti znam šta se u stvari ovde događalo. Naravno, znam samo da bi posledicu jednog takvog rata između stočara i farmera, u kojem bi bilo angažovano mnogo ljudi, predstavljala smrt većine zemljoradnika. A sve te smrti ne bi mogle ništa da poprave. Naravno, dođe trenutak kada čovek mora oružjem da se bori za nešto u šta veruje, ali ako ovu dolinu zahvati ratni požar, najviše će trpeti žene i deca, i među njima će biti najviše žrtava. Ja bih najviše voleo kada bi se nesporazumi između ran-

ča veliko „DŽ” i farmera rešili na miroljubiv način.

— A kako bi to bilo moguće?

— Jeste li pokušali da potražite pomoć predstavnika zakona?

— Od šerifa O'Hare i njegovog zamenika Brauninga? — njen glas bio je pun prezira i sarkazma.

— Da, od njih. Ja znam tog Brauninga.

— Čujte, mister Holideje. Ovo je zemlja stočara. Mi farmeri smo uljezi i šerif koji bi pokušao da nas zaštititi ne bi bio nimalo omiljen.

— Ali, jeste li ipak pokušali da razgovarate sa predstavnicima zakona? — insistirao je Dok.

Ona je odmahнула glavom.

— Onda bi to trebalo da bude vaš prvi korak — posavetovao ju je Dok.

Holidej se pouzdanim korakom uputio nazad prema kolibi i devojka je ćutke pošla za njim. Stigavši do vrata, Holidej je sagnuo glavu i ušao unutra da bi seo na jednu od stolica koju je uz pomoć čekića i eksera uspeo da opravi.

— Možda ste u pravu — rekla je konačno posvetivši se pripremanju ručka.

— Vi farmeri ste dosta razbacani po dolini — kazao je Dok. — Imam utisak kako se retko sastajete da se nešto dogovorite ili da neku stvar raspravite.

— Mi sve to obično prepuštamo Ejbu — priznala je ona.

— Bilo bi bolje ako bi se održao jedan sastanak kojem bi prisustvovali svi naseljenici farmeri — nastavio je Holidej. — Na taj način vi biste formirali jedan jedinstven front, koji bi onda nastupio pred zakonom. S druge strane, ako se pokaže da je rat u preriji jedini izlaz, ujedinjeni biste imali mnogo veće šanse da eventualno pobedite.

Džuli je promešala supu kutlačom.

— Mister Holideje — pitala je pokušeno — zašto nam vi pomažete?

Bilo je to pitanje koje je i sam sebi nekoliko puta postavio. Za sinoćni događaj objašnjenje je bilo jednostavno. Jednoj devojci bila je potrebna pomoć i on joj je tu pomoć pružio. Ali, sada, direktno se mešao u spor između farmera i stočara. Sinoć dok je jahao sa ranča, bio je nameran da otputuje. Pošto je imao da obavi sasvim mali posao u vezi sa Stivovim nasleđstvom, ništa ga više ne bi sprečavalo da napusti taj kraj. Ali, posle izvesnog razmišljanja, zaključio je da bi takav njegov postupak bio baš ono što bi neki želeli da učini; na primer Hal.

Ali, on nije nameravao da ode iz doline; trebalo je pre svega naći odgovor na nekoliko pitanja. Većina ljudi van ranča „DŽ” slagali su se u tome kako nije verovatno da je Sem Džordan poginuo od metka ispaljenog iz oružja nekog farmera. Naseljenici nisu imali ništa protiv Sema. Čuo je dobro šta mu je rekao Krejzi, kauboj sa ranča. Njegova izjava nije se podudarala sa razlozima koje je beležnik Kulson izneo u vezi sa izmenom testamenta Sema Džordana. Sem toga, možda je postojao još neki razlog za njegovo ostajanje u dolini. Iako po prirodi usamljenik i čovek koji u načelu brine samo svoju brigu, Holidej je posedovao skoro bolesnu naklonost prema onima koji nisu u stanju da se sami zaštite od nasilja jačih. U ovom slučaju jedan silnik, ili nekoliko silnika, nameravali su da ognjem i barutn očiste dolinu od poštenih radnih ljudi koji nisu znali ništa drugo nego da oru zemlju, seju, žanju i žive u znoju lica svog. Možda je svaki pravi čovek, pa i

Holidej, dužan da to nasilje spreči... čak i po cenu toga da na metak odgovori metkom: za život u miru ponekad su potrebne i žrtve.

— Ima više razloga — odgovorio je iskreno. — A sad dajte da probamo kašiku te supe.

— Odmah.

Dok je seo za sto. — Džuli, mislim da bi za večeras trebalo da sazovemo sastanak svih naseljenika u dolini.

— Ovde?

— Pa, ova kuća izgleda isto toliko dobra kao svako drugo mesto. Voleo bih da vidim Ejba Robinsona i ostale naseljenike odmah posle zalaska sunca.

— Otići ću posle ručka da potražim Ejba — rekla je ona. — Uverena sam da će on moći da prikupi ostale. Vi ste na njega ostavili vrlo iak utisak, mister Holideje.

Holidej je doneo kašiku usnama, okušao supu i zadovoljno klimnuo glavom. Sa uživanjem kojim se nije nadao, nastavio je da jede.

•

Negde oko sredine popodneva Hal Džordan je jahao preko severnih pašnjaka ranča veliko „DŽ”. Bio je sam. Dolores se vraćala na ranč drugim putem i on je očekivao da će stići kući nešto posle njegovog povratka.

U mislima se ponovo vratio na događaje poslednjih nekoliko časova. Njene nasmejane oči i pune čulne usne održale su po stotinu puta obećanje koje su mu pružile i kratk tak događaj u Davoljem kanjonu trebalo je da bude samo predgovor

onoga što je od nje mogao da očekuje. Ne znači da je bio pod lažnim utiskom da ga je ona volela, ne, smatrao je da je Dolores skoro nesposobna za takvo osećanje. Kakva bi morala biti žena koja je u stanju da grli drugog čoveka dok je leš njenog muža udaljen od nje tako reći nadohvat ruke?

No, bio je spreman da zaigra njenu igru i sasvim moguće da će je u toku sledećih nekoliko meseci uzeti za ženu. Džekovo telo bilo je ostavljeno lešinarima i ostaci će biti pronađeni tek onda kada neki kauboj slučajno zapazi lešinare u njihovom kružnom letu. Svi će misliti da ga je ubio neki skitnica ili sitni lupež u prolazu. Što se tiče Dolores, ona je zvanično bila u gradu, dok je on sam proveravao ograde oko ranča. Niko ih neće povezati sa ubistvom nadzornika ranča.

Postojao je ipak jedan problem. Njegov brat Stiv, tačnije rečeno njegov staralac Dok Holidej, koji nije napustio dolinu. Prošle noći Doun se vratio na ranč sa Rošovim telom preko sedla i ispričao da se Dok Holidej umešao u njihovu igru sa Džuli Kačel. Halu se nije sviđalo što se Holidej zadržao u dolini, pogotovo što je u glavi imao planove koji se tom nalickanom varošaninu sigurno neće dopasti. Pri pomisli na Holidejevo prisustvo opsovao je nešto sebi u bradu i žustro podbo mamuzama svog konja u trk.

Doun ga je čekao kod ograde dvorišta. — Gazda — rekao je nevaljalic — imate neke posetioce.

Hal je nadlanicom obrisao prašnjavo lice. — Ko su ti posetioci?

Doun je slegnuo ramenima. — Ne poznajem ih, ali izgledaju mi kao neki opasni ljudi. Zaista opasni.

Hal je kliznuo iz sedla i odlučnim korakom prošao pored svog kaubojja. Dva konja stajala su vezana is-

pred prednje verande. Ne zaustavljajući se, Hal je zakoračio na verandu i uputio se otvorenim ulaznim vratima.

— Zdravo, Džordane — jedan mršav čovek širom je otvorio vrata pred njim. — Mi smo sami ušli unutra i smestili se kao kod svoje kuće.

— Vi ste verovatno...

— Lejsi Letner — predstavio se revolveraš. — A tamo, eno ga baš se poslužuje vašim najboljim pićem, je moj ortak Džoe Dillon.

Hal je ušao u prostoriju u kojoj se nalazio još jedan suvonjav, neurednog izgleda čovek, posaden razmetljivo na stolicu, pored ormarića za piće. Kad je Hal ušao, Dillon ga je pogledao, kratko klimnuo glavom i potegao još jednomo iz boce viskija. Razdražen time, Hal je smukom zaustavio reči protesta na usnama. Umesto da pokaže ljutnju, on je pokretom noge zatvorio vrata za sobom i ostao da stoji na sredini odaye dok je Letner prišao svom ortaku.

— Vi ste Džordan, zar ne? — ponovio je Letner. — Nisam bio siguran, ali prešli ste preko dvorišta kao čovek koji je vlasnik ove kuće.

— Ja sam Džordan — rekao je Hal. — Došli ste ranije nego što sam očekivao.

Letner je raširio ruke kao da se pravda. Hal je zapazio da ima velike izdužene šake, ljugove šake sa negovanim urednim noktima. Bile su to šake pravog revolveraša.

— Vaš glasnik je brzo stigao — objasnio mu je Letner. — Nivo vode je opao, pa je lako prešao reku. Stigao je do nas dan ranije nego što ste očekivali. Što se tiče mene i Džoa, čim je glasnik preneo vašu ponudu, mi smo pojahali konje i pohitali ovamo kao da nas gone đavoli iz pakla.

Iz Letnerovog grla začulo se nešto što je ličilo na bezdušan smeh. — Letner je imao ružno koščato lice, duboko upale crne oči i kukast nos koji se nadnosio nad njegove debele usne.

— Dobro — rekao je Hal. Smatrao je, međutim, u sebi da je njihov dolazak veće opterećenje za taj dan nego što je želeo. Pošto je telo Džejka Frenča ostalo da leži u kanjonu, želeo je da ima dovoljno vremena da lansira vest o svom obilasku ograda ranča. No, revolveraši su bili tu i mogli su već početi da zarađuju svoj novac.

— Glasnik je pomenio nekih pet stotina dolara — Džoe Dillon je pogledao Hala preko grlića flaše.

— Čuo sam da toliko naplaćujete. Dillon se osmehnuo. — Troškovi života su sve veći, Džordane. Sada je cena šest stotina.

Hal je duboko udahnuo vazduh. — Dobro, neka bude šest stotina.

Dillon je ustao i pažljivo vratio flašu u ormarić za piće. Bio je visok koliko i Letner, ali ne toliko ružan. U stvari, on je bio neuredno prijatnog izgleda i kada se osmehivao, izgledao je kao pristojno vaspitan bankarski službenik. Jedino su dva nisko pripasana revolvera otkrivala njegovo zanimanje.

— Kakav je to posao, Džordane? — odjeknuo je Letnerov dubok glas.

Hal Džordan im je ukratko izložio zbog čega ih je angažovao. Oni su obojica ćutke saslušali i jedino je Dillon pokretom ruke oterao mušicu koja mu je dosađivala.

— I tako — rekao je Letner krotko — vi želite da sa vašim ljudima uklonimo te gadove farmere sa lica zemlje. Je li tako?

Džordan je iz kutije na stolu odbačio jednu cigaru. — Tako je.

— Tri stotine odmah — nastavio

je Letner — a ostalo kada završimo posao.

Hal je prišao metalnoj kasi. Dva para pohlepnihi očiju pratila su svaki njegov pokret dok je otvarao teška gvozdена vrata. Mašivši se rukom u kasu, izvadio je jednu žutu kovertu, odbrojao nekoliko novčаница i stavio ih u Letnerovu ispruženu šaku.

— Danas posle podne — rekao je Dillon oholo — ostacemo ovde da se odmorimo. Onda ćemo preći na posao.

— Možda ćemo nešto kasnije odjahati do grada... da razgledamo mesto — dodao je Lejsi Letner.

— To je vaša stvar — rekao je Hal. — Ukoliko pre završite posao, utoliko pre ćete dobiti preostalih tri stotine dolara.

U tom trenutku neki konjanik je projahao dvorištem i topot kopita naveo je Letnera da se okrene. Kada je spazio vitku figuru Dolores Frenč, na njegovom licu zalebdeo je osmeh.

— Gle, gle — izustio je polovinom usana — ovo je prijatan prizor za umorne oči, Džoe.

— Trebalo bi da znate jedno — izustio je Hal Džordan resko. — Ona nije slobodna. Jasno?

Letner se prigušeno zakikotao. — Jasno nam je, Džordane. No, ne možete nas kriviti ako nekoga gledamo!

Hal je izašao napolje. Očigledno da ovom dvojicom neće biti lako upravljati, ali za to je postojala jedina nadoknada: obojica su očigledno znali svoj posao.

VI

Bilo je veče i tamni oblaci iznad zapadnog horizonta rumeneli su se od zalazećeg sunca. Kroz planinski

prolaz pirkao je prohladan večernji povetarac šumeći bokovima trave i gustim krošnjama visokih borova. Taj isti povetarac doneo je do kolibe Kačelovih topot konjskih kopita.

— To je sigurno prvi naseljenik koji dolazi na sastanak — rekla je Džuli perući posude u drvenom kablu.

Holidej je stajao u dovratku kada su se iz šumarka pojavila dva konjanika. Jedan je bio srednjih godina, omalen, lica ogrubelog od napora, sa preterano velikim šeširrom na glavi. Njegov pratilac bio je neki mladi čovek, pegav u licu i mršav; kada su sjahali, kratko su klimnuli glavama Holideju.

— Rik Hadl — predstavila je Džuli starijeg čoveka. — Tim Menli, njegov sused.

— Drago mi je što vas vidim — pozdravio ih je Dok.

Menli je pružio ruku koju je Dok prihvatio, ali je Hadl ostao po strani smrknutog izraza lica.

— Je li to čovek o kome je Ejb govorio? — zapitao je Hadl.

— To je Dok Holidej — potvrdila je Džuli.

— Holidej? — promumlao je Hadl. — Dobro, Holideje, ima vremena da vam pružim ruku... kad vidim kako će sve proći.

— Slažem se — rekao je Dok ravnodušno.

Dvojica farmera ušli su u kolibu. I drugi su počeli pristizati u ujednačenim razmacima. Neki od njih gledali su Holideja sa neskrivenim podozrenjem, a jedan se pravio da ga uopšte ne primećuje, dok ga je nekoćina pozdravila uzdržano, ali dosta srdačno. No, svi su bili voljni da čuju šta će se na sastanku reći.

— Gde je Ejb? — zapitao je Grinsted, bežnjak sa drvenom levom nogom.

— Još samo on nije došao — rekla je Džuli.

Čekali su izvesno vreme Ejba Robinsona, ali kada je jedan čas prošao i kada su naseljenici počeli pokazivati znake nestipljenja, Holidej je otvorio sastanak. Svi su pažljivo slušali dok im je Holidej izlagao plan o zajedničkom frontu protiv ranča „DŽ“. Upozorio ih je na opasnost napada na ranč, ali im je jasno stavio do znanja da nije čovek kapitulacije. Trebalo je da prvo ispitaju mogućnost za obuzdavanje Hala Džordana. Ali ako to ne uspe, onda bi se farmeri ujedinjeni oduprli nasrtaju velikog „DŽ“.

— A šta vi u tome dobijate? — zapitao je Hadl iz pozadine.

— Na to ne moram da odgovorim ni vama niti bilo kome — odgovorio je Holidej. — Ali, mislim da je pitanje dosta na mestu. Ja sam stranac i vas interesuje da znate zbog čega jedan stranac sedi ovde sa vama.

— Tačno tako — rekao je Hadl ctvoreno.

— Postoje za to lični razlozi — kazao je Dok — koje ne nameravam da izlažem. Ono što treba da znate, to je da smo Hal Džordan i ja na suprotnim pozicijama... zbog njegovog brata Stiva, čije interese zastupam.

— Ali...

— Dolazi Ejb! — izustila je Džuli sa vrata i sve glave su se okrenule.

Holidej je prišao vratima. Jedan konjanik dolazio je obalom potoka, tamna silueta na bleđoj mesečini. Bio je to zaista Ejb Robinson, koji je za sobom vodio konja vezanog za sedlo njegovog konja. Holidej je izašao i digao visoko svetiljku.

Robinson je jahao lagano. Došavši u krug svetlosti, klimnuo je glavom preko ramena u znak pozdrava. Tek

tada je Holidej spazio teret na drugom konju. Bilo je to telo nekog čoveka prebačeno preko sedla, zamazano krvlju, širom razrogačenih očiju koje su nemo, staklasto fiksirale grupu naseljenika. Košulja na lešu visila je u krpama i kroz poderotine videle su se dve rane; jedna na ramenu i druga na prsima.

— Frenč! — sletelo je sa Holidejevih usana. Dvojica naseljenika prišli su konju i veštini potezima noža presekli veze kojima je Frenč bio vezan. Nadzornik se skljkao iz sedla na tlo. Dvojica naseljenika digli su ga ispod konjskih nogu i položili na tlo. Krvlju zamazane usne su se pokrenule i iz nadzornikovog grla otelo se krkljavo stenjanje. Na njegovom levom obrazu zjapila je grozna poderotina od kljuna nekog lešinara.

— Odjahao sam do kraja doline da pozovem Simonsa — objasnio je Robinson. — Smatrao sam da i on treba da prisustvuje ovom sastanku. Možda on nije jedan od nas, ali je ipak naseljenik. Sreća da sam tako postupio. Našao sam ovog čoveka na ulazu u Đavolji kanjon. Bauljao je jedva živ.

— Dajte vode — naredio je Dok i Džuli je potrcala da je donese.

Frenč je pokušao nešto da kaže. Neko je prineo svetiljku i svetlost je obasjala samrtnika.

— Ostavio me je... misleći da sam... mrtav — prokrkljao je Džejk Frenč grčeći se od bolnih valova agonije.

— Kada sam ga našao i video ko je, počeo sam se dvoumiti da li da ga dokrajčim — priznao je Robinson. — A onda sam iz njegovih usta čuo ko ga je upucao. Hal Džordan.

— Šta? — izustio je Hadl zaprepašćeno.

— Džejk... — Holidej je klek-

nuo pored Frenča. — Zašto je Hal pucao na vas?

— Našao... sam ih... zajedno... Dolores i... Hala.

Džuli se sagla i prinela čašu vode Frenčovim ispucalim usnama. Voda je potekla niz njegovo grlo, a nešto se prosulo po neobrijanoj bradi.

— Hal... me je prevario — promućao je Džejk. — Oteo mi je... ženu... pucao na mene i ostavio me... kao mrcinu. Osvestio sam se kad su... oni otišli...

— Polako — upozorio ga je Dok. — Dovešćemo lekara.

— Ja ću smesta odjahati — prijavio se Hadl dobrovoljno.

— Holideje — prošaputao je nadzornik grčajući. — Hal mi je ovo učinio... posle toliko... godina vernog... služenja. A sada, ja ću izdati njega! Treba da znate jedno. Ne... dve stvari...

Smrt se bližila Džejku Frenču. Njegova snaga, sačuvana možda za ovaj poslednji trenutak, brzo se gasila. Holidej se nagnuo bliže, jer je Frenčov glas postao skoro nečujan.

— Testament — izustio je Frenč bez daha.

— Šta je sa testamentom? — zapitao je Dok.

— Testament je... lažan. Onaj beležnik, beležnik...

— Kulson?

— On je falsifikovao potpis... Sema Džordana... kopirao je pravi potpis... on i Hal su napisali testament.

— To znači da Sem Džordan nije izmenio svoj raniji testament — rekao je Dok. — Džejk, rekli ste da treba da znam dve stvari. Koja je to druga stvar... Semova smrt?

Frenčova prsa su se burno nadiimala. Sa donje usne pocurio mu

je tanak mlaz krvi. — Hal je rekao da ga je ubio farmer. To... nije istina.

— To smo mi od početka znali — promumlao je Grinsted. — Niko od nas ne bi ubio čoveka iz zasede!

— Znate li ko je ubio Džordana? — zapitao je Dok nadzornika.

Odgovora nije bilo.

Holidej se sasvim nagnuo i prineo uho do Frenčovih usana. Ali, nije čuo ništa sem hujanja vetra. Pružio je ruku i opipao Frenčov puls. Nije ga bilo.

— Mrtav je — rekao je konačno Holidej.

— Nemoguće! — graknuo je Grinsted.

Dvojica farmera su uzalud pokušali da povrate nadzornika u život, ali konačno su ustali i odrečno odmahnuili glavom.

— Čudno je da je i ovoliko izdržao — primetio je Ejb Robinson ozbiljnim glasom.

— Ejbe — rekao je Holidej — preuzmite vođenje sastanka. Ja sam predložio nešto što verujem da će ljudi želeti da prodiskutuju sa vama.

— A šta ćete vi?

— Ja imam da obavim jedan posao.

— Nešto u vezi sa onim što je Frenč rekao?

Holidej je već stavljaio uzdu na glavu svog konja kada mu je Robinson prišao. — Moglo bi se tako reći.

Holidej je prebacio sedlo na leđa svog mrkova i farmeri su počeli da se vraćaju u kuću. Ejbe je i dalje stajao namršten, a Holidej je prihvatio i zategao kolan.

— Predlozi koje ste izložili našim ljudima...

— Pre nego što počnete razgo-

vor o tome, Ejbe, morate sa njima rasčistiti da li mogu verovati jednom došljaku — konstatovao je Dok kratko.

Zatim se vinuo u sedlo. I poslednji farmer bio se već udaljio od tela Džejka Frenča i lež je ostao da leži opružen na mesečini.

Holidej je poterao konja i ujutro se prema lešu. Stigavši do njega, nije zategao vodice, već je lagano prošao. Prošavši prema izlazu iz dvorišta, bacio je pogled preko ramena do Džuli Kačel, usamljene siluete na verandi, ruke dignute u znak pozdrava. Ošnuo je konja vodicama i noć ga je progutala raširenim čeljustima. Mesec na nebu odjednom je zašao za oblak i jedina svetlost koja se povremeno mogla videti bilo je žmirkanje svetiljki u brvnarama u kojima su žene očekivale povratak svojih muževa sa sastanka. Malo zatim kiša je počela da pada.

VII

Sa prolaza u brdskoj litici ugledao je grad kao stotinu bez reda razbacanih svetlosti koje su žmirkale na vetru. Kiša je ravnomerno padala sa tamnog svoda i slivala se niz šešir i ogrtač kojim je Holidej bio ogrnut. Daleko na severu preriju je s vremena na vreme obasjavao blesak munje, praćen dugotrajnom potmulom tutnjavom koja je u talasima dopirala do Mohav Krika.

Holidej je projahao pored male Čarlijeve kolibe i pošao putem, gde je voda tekla kanalima urezanim točkovima dilžanase i slivala se dalje u mutan potok. Kopite njegovog konja šljapkale su po blatu, a voda se slivala niz konjske sapi i vrat.

Holidej je ujahao u glavnu ulicu i mutne svetlosti saluna vlažno su mu obasjale put. Lice mu je bilo zasenčeno obodom šešira, lice odlučno i ljutitog izraza. Još od trenutka kada je čuo sadržaj testamenta, razmišljao je o činjenicama pokušavajući da iznađe razloge zbog kojih je Sem Džordan odbacio svog mlađeg sina i izmenio svoju volju. Nekoliko puta pomislio je na mogućnost da je neko možda falsifikovao testament Sema Džordana, ali je tu mogućnost uvek odbacivao. Sada je Džek Frenč izgovorio tu strašnu optužbu, a Dok Holidej nije video razlog zašto bi smrtnik lagao. Dakle, napisani novi testament bio je lažan, a potpis falsifikovan. Pravi testament, koji je odražavao pravu volju Sema Džordana, delio je ranč na potpuno jednake delove namenjene dvojici njegovih sinova. No, nešto još strašnije kovitlalo se u Holidejevoj glavi. Da li je možda postojala neka veza između tog novog falsifikovanog dokumenta i smrti Sema Džordana? Frenč je izjavio da ubica Sema Džordana nije farmer, ali obzirom na nov testament, postojao je neko ko je kroz smrt starog rančera izvlačio veliku korist: Hal Džordan. Ovaj put Holidej tu pomisao nije odbacio iz svoje svesti.

Projahao je pored saluna. Večeras na trotoaru nije bilo dokolica i kroz svirku klavira Holidej je začuo zveket čaša. Tu i tamo primetio je i blesak haljina jarkih boja salunskih zabavljačica koje su prolazile pored prozora.

Holidej je skrenuo konja u jednu poprečnu ulicu i životinja je zašla u mrak. Konačno je zategao vodice pred belom fasadom male poslovne prostorije uvučene iza linije ostalih zgrada.

Skliznuo je iz sedla i prošao pored novoispisanog natpisa: **Rupert**

Kulson, pravni zastupnik. Poslovnica je bila obavijena tamom. Holidej je prišao prozoru i pokušao da ga otvori, ali je prozor bio zatvoren. Žurno je obišao oko zgrade i polegao rezu na vratnicama od letava. Ako je prednji deo Kulsonove kancelarije izgledao uredan, zadnje dvorište je bilo puno dubreta.

Pokušao je da otvori vrata i dva prozora, ali bez uspeha. Konačno je pokušao nožem i ugurao oštricu između prozorskog krila i okvira. Našavši zasun na prozoru, počeo ga je pritiskati. Trebalo mu je samo nekoliko sekundi da zasun popusti.

Holidej je pritisnuo dršku noža, okvir prozora se malo digao i on je provukao prste ispod okvira. Potegao je na gore i krilo prozora je kliznulo uvis. Ne gubeći vreme, opkoračio je prozor i ušavši unutra, kresnuo šibicu. Nalazio se u zadnjoj odaji Kulsonove kancelarije. Prošavši pored stola, uputio se prema vratima koja su vodila u kancelariju.

Kresnuo je još jedno palidrvce. Između dva ormarića ugledao je malu čeličnu kasu. U sredini sobe, na jednom indijanskom ćebet na lazio se izrezbaren sto. Holidej je prišao do Kulsonovog pisaćeg stola i zapalio malu petrolejsku lampu. Otvorivši prvi ormarić, počeo je da pretura po fasciklama. Posle nekoliko minuta pronašao je kovertu u kojoj su se nalazili testamenti. Preletevši pogledom po dokumentima, izvukao je jedan sa oznakom „Džordan“.

Kao što je očekivao, bio je to lažni testament. Verovatno da je pravi testament Kulson uništio. Negde u ovoj kancelariji možda se nalazio ključ zagonetke, neka za beleška koja je ukazivala šta je pravi testament sadržao, nešto što

je moglo optužiti one koji su zlonamerno iskrenuli poslednju volju starog nančera.

Otvorio je drugi ormarić. U njemu su u debelim svežnjevima bili natrpani spisi i beleške Ruperta Kulsona. Dok je otvorio jedan svežanj. Bilo je tu nekih pisama napisanih olovkom, konceptata raznih dokumenata i slično, i Holidej je žurno razvezao jedan po jedan nekoliko tih svežnjeva. Ubrzo je pod bio zasut papirima. Minuti su prolazili. Ulje u lampi je počelo dogorevati kad je Holidej slučajno ugledao ime Džordana. Pri tako slabom svetlu nije mogao da vidi datum na papiru, ali očigledno da je dokument bio stariji od nekoliko meseci, jer je mastilo već bilo izbledelo. Princeo je dokument sasvim blizu svetlosti kada ga je prekinuo nečiji preteći glas.

— Samo jedan pogrešan pokret, Holideje, i prosviraću vam glavu!

Holidej je pogledao senku na vratima. Cev pištolja bila mu je uperena pravo u glavu. Senka je izašla iz dovratka i uobličila se u Ruperta Kulsona.

— Mogao bih vas odmah ubiti, Holideje! — rekao je beležnik — i to bi bilo sasvim po zakonu. Zatekao sam vas u svojoj kancelariji u provali.

— Ali, vi to nećete učiniti, Kulson — odgovorio mu je Holidej hladno. — Siguran sam da želite da saznate zašto sam se ovamo ušunjao.

— Možda već znam — svirepo se nasmejavao Kulson. — Ili bar mogu da pretpostavim. Vi ste zainteresovani za testament Sema Džordana, pa ste došli da pretresete moju arhivu i eventualno nađete drugi testament.

— I našao sam ga, kao što vidite — bio je Dok otvoren.

Zučkasto zamiruće svetlo senčilo

je Kulsonovo lice. — Vi to samo nagađate, Holideje.

— Znam da je postojao pravi testament pre nego što ste vi i Hal falsifikovali novi.

— Sve sama nagađanja — rekao je Kulson podrugljivo.

— Čuo sam to od Džejka Frenča.

Nastalo je dugo ćutanje. Kulson je zategao obarač pištolja i osmeh na njegovom licu pretvorio se u mrštenje.

— Nećete me prevariti, Holideje! Džejk i Hal su prijatelji.

— Bili su nekad — ispravio ga je Dok. — Sad je Džejk mrtav. Vi o tome još ništa niste mogli čuti, ali on je ubijen i ubio ga je Hal lično, jer je Džejk zatekao Hala sa svojom ženom. Hal i Dolores su ga ostavili u preriji misleći da je mrtav, ali jedan farmer ga je našao i doneo ga. Džejk je sve ispričao. Vi i Hal ste falsifikovali testament i potpis Sema Džordana.

— To za Džejka lažete!

— A ovo, Kulson... — Holidej je pokazao svežanj sa imenom Džordana — ... je koncept pravog testamenta.

— Znaite šta, Holideje? — zapitao je Rupert Kulson glasom ledenijim od ledenog brega. — Kroz sekund ili dva ja ću vas ubiti... pretpostavljam da to shvatate. Ali pre nego što to učinim, pročitacu vam pravi testament. Vaš poduhvat ovde neće biti sasvim uzaludan. Ali pre nego što umrete, daću vam jedan savet.

Kroz polutamu, do Holidejevih ušiju doprlo je beležnikovo svirepo cerekanje, a onda je Kulson prišao kasi. Ni jednog trenutka nije skidao pogled sa Holideja, pa čak ni onda kada je slobodnom rukom okretao kombinaciju na bravi kase.

— Vi imate koncept, ali pravi testament je ovde — rekao je Kulson.

— Vi ste donekle neoprezni, zar ne? — rekao je Dok. — Pametan advokat bi takav dokument morao da uništi.

— Naprotiv. Baš zato što sam pametan, ja sam ga zadržao, Holideje — osmehnuo se Kulson. — Pretpostavimo da kroz deset godina dođem u tešku situaciju. Nemam novca, imam dugova, ženu i decu. Samo pretpostavimo, važi? E vidite, u tom slučaju ja ovde imam jedan otvoren izvor prihoda, zar ne? Ne verujem da bi zverka kao što je Hal Džordan volela da ovakav dokument dođe u pogrešne ruke i on bi sigurno bio spreman da plati da se to ne desi. Naravno, time bih i sebe doveo u nezgodnu situaciju... ali ja bih rekao da sam bio prisiljen. Znaite i sami, bogati rančeri često prisiljavaju advokate da rade ono što oni hoće. Drugim rečima, Holideje, vaš bivši prijatelj Hal Džordan platio bi mi dobro da ovaj testament spalim i ćutim.

— Prilično lepo smišljena ucena — rekao je Dok.

— Hvala, Holideje — žmirnuo je Kulson. — A sad da se vratimo poslu — izvadio je testament. — Evo, Holideje, pročitajte ga. Biće to poslednje što ste pročitali.

Bacio je savijen testament Holideju, koji ga je pustio da padne na pod.

— Uzmite ga — naredio je Kulson.

Holidej se sagnuo. U tom položaju ruka mu je bila sasvim blizu drške revolvera, ali Kulson ga je držao na oku. Jasno je video kako željno očekuje da priklone okidač. Pomislio je da će biti bolje da prihvati igru. Dok Kulson bude uživao u njegovom predsmrtnom čitanju testamenta, on će dobiti dragoceno vreme.

— Čitajte — insistirao je Kulson. Bilo je baš onako kako je Holidej mislio, tačnije: onako kako mu je Sem Džordan pre dve godine rekao. Stari rančer je celokupnu svoju imovinu ostavio na ravne delove svojim sinovima. Nije bilo ni reči o rasnim predrasudama, niti o nekom favorizovanju. Ni jedan nije dobio ništa više od onog drugog.

— Postoji samo jedna pukotina u vašem milom ucenjivačkom planu — ukazao mu je Holidej.

— Koja?

— Preč je sve već otkrio i ukazao na vas i na Hala.

— Otkrio kome? — zapitao je Kulson. — Vama? Pa, Holideje, vi ćete za nekoliko sekundi umreti. Naseljeniku koji ga je doneo? Ko će verovati rečima jednog naseljenika farmera?

— Možda niko — priznao je Dok. — Ali, poverovaće se ako to potvrdi tuce farmera.

— Kako to?

— Trebalo je da vam kažem, Kulson — rekao je Dok. — Farmer je doneo Džejka i Džejk je otkrio istinu. Nisam vam kazao da se to desilo na sastanku farmera. Više njih je čulo da ste vi i Hal falsificali testament. Svedočenje desetine ljudi ne može se ignorisati.

— Čula ta vaša priča je laž! — pasnuo je Kulson. — I da je Džejk mrtav i da su farmeri čuli i sve ostalo... gomila laži! Lažete da biste spasili kožu!

Holidej se ritnuo nogom i zatresavši pisači sto, oborio već skoro praznu petrolejku. Fažnju beležnika Kulsona trenutno je privukla lampa koja se kotrljala ka ivici stola i u tom istom trenutku Holidej se bacio na njega. Čeljena Holidejeva šaka zgrabila ga je za zglavak ruke u momentu kada je pištolj opalio. Tame se zarilo u tavanicu, dvojica ljudi su se uhvatili ukoštac

i svetiljka je pala na pod. Plameni jezičak je liznuo po tepihu. Iskoristivši taj trenutak, Dok je zadao Kulsonu udarac u lice.

Kulson se zaneo i tresnuo leđima o zid, a plamen se kao tanka nit proširio po tepihu. Sablasan žučkasti sjaj obasjao je kancelariju i u tom trenutku nedoumice Kulson je kliznuo na pod i naperio revolver na Doka.

Holidejeva ruka poletela je ka revolveru brže od zmijskog skoka. Dva revolvra istovremeno su grmnula i pucnji su zatresli zidove male kancelarije. Holidej je osetio vreo ujed na mišici i sagnuo se očekujući drugi advokatov hitac. Ali, pucanj nije odjeknuo. Holidej se digao i pogledao plamen koji se širio. Rupert Kulson ležao je na fotelji kao neuredno odbačeno odeo.

Nekoliko trenutaka kasnije napolu je odjeknula grmljavina praćena pljuskom, a onda se začuo drugi tresak i vrata su se širom otvorila. Kiša je zasula prostoriju kada su dva čoveka ušla unutra. Jedan od njih dograbio je zapaljeni tepih i kroz otvorena vrata izbacio ga napolje na kišu.

Drugi čovek je pogledom obuhvatio scenu. Na njegovim prsima presijavala se šerifska značka. Orlovskim očima on je preleteo po zidovima i registrovao zgrčeno Kulsonovo telo, ranjenog čoveka i polomljen nameštaj. Revolver u njegovoj ruci okrenuo se ka Doku.

— Mister — zabrundao je šerif O'Hara dubokim glasom — stavite ovaj revolver na pisaći sto.

Holidej je spustio revolver na ravnu ploču pisaćeg stola.

— Vine — obratio se O'Hara čoveku koji je na tremu pred kućom nogama gasio tepih. — Pogledaj Kulsona.

— On je mrtav — rekao je Holidej kada je Vin Brauning ušao unutra. — Pucao sam u samoodbrani.

— Do đavola! — uzviknuo je Brauning. — Dok Holidej!

— Ko? Dok Holidej, kažeš? — O'Hara je nabrao čelo.

— Da, Dok Holidej — potvrdio je Brauning. Prešao je preko odaye do Kulsona i na brzinu pregledao advokata. — Mrtav je... više mu niko ne može pomoći.

Šerif O'Hara je nervozno zakoračio ka Kulsonu i stao. Bio je visok rastom, krupan, sa gojaznim stomakom koji se prelivao preko opasača. I dalje je držao revolver naperen na Holideja.

— Samoodbrana, kažete?

— Naperio je revolver na mene — rekao je Dok pridržavajući desnom rukom mišicu na mestu gde ga je pogodilo Kulsonovo rame. — Hteo je da me ubije.

— A šta ste vi tražili ovde? — zapitao je šerif.

— Tražio sam ovo.

Holidej je pokretom glave pokazao dokument na podu.

— Digni to, Vine — rekao je O'Hara. Revolver je i dalje držao uperen na Doka. — Mister, vi samo stojte tu gde ste.

Zamenik Brauning podigao je testament sa poda i pogledao ga pri slaboj svetlosti. — Ovo je neki testament — konstatovao je.

— Testament Sema Džordana — objasnio je Dok. — Pravi testament, a ne onaj falsifikovani, koji su napisali Kulson i Semov sin Hal. Vi ste verovatno čuli za taj testament, šerife... po njemu je Sem Džordan sve ostavio Halu. Činjenica je da je taj testament Kulsonova podvala i kada mi je jedan čovek to otkrio, ja sam došao da proverim. Na nesreću, on me je iznenadio.

— I vi ste ga ubili — završio je O'Hara.

— U samoodbrani — dodao je Dok.

O'Hara je pogledao preko ramena. Pred vratima se okupila grupa posmatrača, a još više ljudi piljili su preko ulice. Neki od njih nosili su fenjere.

— Znae šta, Holideje — procedio je O'Hara kroz zube — vi ste izgovorili prilično ozbiljne optužbe ne samo protiv Ruperta Kulsona već i protiv Hala Džordana. Dodajmo tome ovu pucjavu, za koju kažete da je bila samoodbrana.

— Bila je samoodbrana — rekao je Dok odlučno.

— Moraćete da date izjavu — bio je uporan šerif. — Poći ćemo u moju stanicu.

— To mi sasvim odgovara — složio se Dok. — Ima još nešto o čemu želim da porazgovaramo. Izgleda da farmeri smatraju kako nemađu dovoljnu zaštitu zakona.

— Zaista? — O'Hara je digao kosmate obrve.

— Ali, kao što rekoste, razgovaraćemo o tome u vašoj stanici — Dok je pokazao pištolj na stolu. — Ako nisam uhapšen, uzeću moj revolver.

O'Hara je raširio ruke i osmehnuo se. — Revolver je vaš, mister Holideje. Hajdemo.

— A šta ćemo sa njim? — Brauning je pokretom glave pokazao na Kulsonovo telo.

— Uzmite dvojicu ljudi i odnesite ga u pogrebnu kapelu — rekao je O'Hara. — I, Vine, ponesi taj testament i sve drugo što nam može zatrebati.

Posle toga, sva trojica su izašli na kišu.

Vin Brauning je nogom zatvorio vrata za sobom. Šerif je zašao iza pisaćeg stola i njegovo glomazno telo spustilo se na stolicu. Holidej se osvrnuo oko sebe i obuhvatio pogledom policu sa puškama, kamin i otvorenu ćeliju u uglu odaje.

O'Hara je počeo zavijati cigaretu i tek posle kratkog vremena progovorio. — Hoću da znam punu istinu o tom lažnom testamentu.

— Kao što ste rekli šerife — kazao je Dok — ja sam izneo ozbiljne optužbe i imate pravo da znate moje razloge...

Šerif je pažljivo saslušao Holidejevu priču o tome šta mu je Frenč na smrti rekao i o njegovoj kasnijoj provali u Kulsonovu kancelariju.

— Ima još nešto — dodao je Dok. — Hal je terorisao farmere u dolini. Ja sam im rekao da je zakon na njihovoj strani i da mogu očekivati vašu zaštitu.

O'Hara je izvesno vreme razmišljao o onome što je čuo. — Znae, Holideje — rekao je umorno. — ja vas ne razumem. Shvaćam što želite da isterate istinu o testamentu, ali kakav razlog imate da budete na strani farmera kad znate da je ovo zemlja stočara?

— Moji motivi nisu važni — izustio je Dok resko. — Bitno je da vi izvršite svoju dužnost. Sada imamo pravi testament i...

— Kakav testament? — zapitao je O'Hara iznenada.

— Onaj koji je Vin Brauning donio iz Kulsonove kancelarije — rekao je Holidej mirno.

— Vine, — obratio se O'Hara svom zameniku — sećaš li se ti nekog testamenta?

Kao munjom ošinut, Holidej se okrenuo u stolicu. Šerifov zamenik je progutao vazduh i izbegao Holidejev pogled. Kada je Holidej

skočio sa svog mesta, on je bacio testament u vatru.

— Testament? — rekao je Vin Brauning. — Ne sećam se nikakvog testamenta!

Holidej je odgurnuo stolicu i u tri skoka našao se pored kamina. U očaju zaronio je rukom u plamen i dograbio zapaljeni papir.

— Baci to!

O'Hara je stajao odmah iza njega sa revolverom uperenim u Doka sa grudima.

— Kakva je ovo igra? — zapitao je Dok oštro, ali još uvek smireno.

Brauning je dograbio zadimljeni papir iz njegove ruke i bacio ga nazad u vatru.

— A sad ostanimo lepo mirni dok to parče papira ne izgori — prošaputao je O'Hara. — Vine... oduzmi Holideju revolver.

Zamenik je pružio ruku i uzeo „kolt“ iz Holidejeve futrole.

— Priljavi gadovi! — procedio je Dok besno.

— Naseli ste, Holideje — osmehnuo se O'Hara. — Smatrao sam da je ova kancelarija najbolje mesto da vas upoznamo sa našom malom tajnom. Pred Kulsonovom kancelarijom bilo je mnogo ljudi.

Testament je već bio pretvoren u buktinju.

— Vidite — rekao je O'Hara mirno — mi nismo obični predstavnici zakona, Holideje. Mi smo specijalni čuvari reda, jer radimo za nekoga i od nekoga primamo naređenja.

— Od Hala Džordana — izustio je Dok Holidej sa prigušenim ogorčenjem.

— Tačno. Mi nosimo šerifske značke, ali on izdaje naređenja. Naravno, on nas i plaća. Sve to radimo vrlo diskretno.

— Tako je, dakle, Hal uspeo da se izvuče iako je obesio šestoricu

naseljenika... tako se izvlači i za terorisanje, rušenje ograda i ubistva. Čuvari reda stoje na strani i ne preduzimaju ništa. Do vruga, naseljenici su bili u pravu... od vas neće dobiti nikakvu zaštitu.

O'Hara je slegnuo ramenima. — Hajde da postavimo stvari na svoje mesto. Večeras nismo našli nikakav testament, ali se dogodilo ubistvo. Ubijen je Rupert Kulson, a za to ste optuženi vi.

Vin Brauning je otključao vrata ćelije.

— Znam šta mislite — rekao je šerif O'Hara. — Ako biste bili dovoljno brzi, mogli biste me napasti. Pa lepo, to mi sasvim odgovara. Umesto da vas pošaljem na vešala, mogao bih vas ubiti. Vin će potvrditi moju izjavu da ste pokušali bekstvo i da sam morao da vas ubijem.

Holidej se okrenuo leđima šerifu i pošao prema otvorenim vratima ćelije, a Brauning mu je dao znak rukom da uđe unutra. Nekoliko dugih momenata Holidejev ledeni pogled ostao je prikovan na očima šerifovog zamenika. Dosta davno ta dva čoveka bili su prilično bliski, ali sada je Vin Brauning bio potplaćeni šerif. Brauning je zatvorio zardala ćelijska vrata i veliki ključ okrenuo se u bravi.

— Pretpostavljam da će vam sledeći potez biti da odaberete potplaćenu porotu kao što ste i vi — rekao je Dok.

— To neće biti potrebno — odgovorio je O'Hara. — Kad budemo izneli činjenice, svaka porota će vas osuditi. Uzgred rečeno, još uvek postoji ono drvo za vešanje.

Holidej se spustio na drveni ležaj. Hal Džordan nije gubio vreme. Pridobio je za svoj lupeški poduhvat gradskog beležnika i dvojicu šerifa. Nije čudo što bi svako ko

bi mu se odupro unapred bio osuđen na poraz.

— O'Hara — obratio se Dok — pošto smo svi otkrili karte, zašto mi ne odgovorite na jedno pitanje?

— Pitajte.

— Ko je ubio Sema Džordana?

O'Hara je bacio opušak cigarete u vatru.

— To je učinio neki Hašov plaćenik, zar ne? — zapitao je Dok Holidej.

— Kako sam ja čuo, Holideje, ubio ga je neki farmer — premum-lao je šerif. Okrenuo se Brauning. — Pripazi na njega dok ja obidem glavnu ulicu. Savestan šerif mora da vrši svoju dužnost.

O'Hara je gegajući pošao do vrata. Dok je izlazio, nalet vetra zasuo je kišom pod pored vrata. On ih je zatvorio i Holidej je skrenuo pogled do šerifovog zamenika, koji je nalivao sebi viski u čašu.

— Nikad nisam mislio da ćeš pasti tako nisko, Vine — primetio je Dok.

Viski, je klokoćući punio čašu. — Nemojte mi držati pridiku — rekao je Brauning hladno. — Znate šta sam bio pre nego što me je Hal postavio za svog šerifa; šerifov zamenik koji je jedva mogao da životari od svoje plate.

— A sada — rekao je Dok suvo — zarađuješ duplo više. Je li tako?

— Tako je — složio se Brauning. — Hal se brine o meni, a ja nazim na njegove interese. Tako nam je obojici dobro.

— Znaš šta, Vine? Kada sam pre neki dan došao i video da nosiš tu zmajku, bio sam iznenađen. Nikad nisam mislio da imaš hrabrosti za to. Izgleda da sam bio u pravu.

Brauning je progutao gutljaj viskija. Holidej je izrekao još nekoliko opaski, ali se šerifov zamenik

ni'e upustio u razgovor. Samo je jednu za drugom ispijao čaše viskija. Konačno se Holidej opnužio po svom ležaju i stao da osluškuje šum kiše i šljapkanje konjskih kopita na blatnjavoj ulici. Bio je skoro do krajnosti ophrvan naizgled beznadežnom situacijom u kojoj se našao. Znao je istinu o testamentu i naslućivao je istinu o ubistvu Sema Džordana, a bio je u zatvoru kao običan kriminalac i očekivao je da će biti osuđen i obešen.

Izustio je tiho kletvu sebi u bradu i izvadio poslednju cigaru iz tabakere.

•

— Bio je to uspešan sastanak — rekao je Ejb Robinson navlačeći oortuč. — Vrlo uspešan sastanak. Po prvi put izgleda da smo našli zajedničko rešenje.

Džuli mu je otvorila vrata. Kiša je još uvek ujednačeno padala iz tamnih praznih nebesa i velike bare vode razlivala su se po vlažnoj zemlji. Dvanaestak tragova konjskih kopita pokazivali su pravac kuda su se naseljenici udaljili.

— Holidej je bio u pravu — rekla je Džuli. — Treba da se držimo zajedno i da najpre pokušamo primenu zakonskih sredstava. Ako to ne uspe, onda ćemo udariti zajedničkim snagama.

— Znaš šta, Džuli? Izgleda da su ljudi zaključili da mogu verovati Holideju iako je došljak i pustolov.

— Hvala ti što si ga podržao, Ejbe — rekla je ona blagim glasom.

Robinson ju je zamišljeno pogledao i zapazio da je lako rumenilo obililo devojčin vrat. — Znam još

nešto — osmehnuo joj se. — Ovde postoji još neko ko na Holideja gleda drugim očima nego ostali.

— Ejbe! — pobunila se ona i zakolotala očima.

— Čini mi se da je to moje zapažanje tačno — dodao je on ozbiljno. — Džuli, pazi da ne doživiš neprijatno iskustvo. Ti si ga tek upoznala i može biti da ga uopšte ne poznaješ.

— Ja mu verujem — izjavila je devojka sa puno samouverenja.

Robinson je pošao ka svom konju, a Džuli je za trenutak ostala na vratima. Pokušala je da pogledom proдре u tamu nađajući se da će videti visokog konjanika kako se vraća. On je odjahao ne rekavši ni kuda ide ni kada će doći, i nju je morila slutnja da je zapao u nevolju.

Obuzeta strepnjom Džuli Kačel je ušla unutra i zatvorila vrata. Dnevna soba bila je zaprljana blatom i trebalo ju je počistiti. Normalno bi Džuli to ostavila za sutra, ali sada joj je bilo važno da se Holidej vrati u čistu kuću. Počasa je čistila i spremala, a onda se umorna i zabrinuta skljkala na krevet. Holidej se još nije vratio.

Svukla se i obukla spavaćicu, a onda je prišla vratima i povukla rezu da bi Dok mogao ući. Zatim se vratila u svoju sobu. Ugasila je svetiljku i ostavila vrata odškrinuta. Osluškujući šapat kišnih kapi, nastojala je da ostane budna, ali je iscrpena konačno zapala u nemiran san.

VIII

Dvojica konjanika natmurenih lica dojahali su na konjima čije su noge zapadale duboko u blato. Kiša je bila prestala pre nekoliko

časova, ostavljajući mutne oblake magle nad vlažnim tlom.

— Ovde sam već bio — saopštio je Letner svom ortaku.

— Mora biti da je to bilo davno — odgovorio je Dillon.

— Davno — rekao je Letner. — Pre deset godina, ili više. Pre nego što smo se nas dvojica udružili. Bio je to jedini grad u kome nikoga nisam ubio.

Džoe Dillon je iskosa pogledao svog ortaka i slegnuo ramenima. Poterali su konje od potoka, presekli blatnjav put i prešli preko jednog peskovitog pojasa žalfije koja je rasla na južnim prilazima Mohav Krika.

Letner je prvi ujahao u glavnu ulicu. Zastao je pored jedne poslovne zgrade malo uvučene od ostalih niza kuća. Ulazna vrata bila su otvorena i vetar je nosio komade papira prosute po podu.

— Mora biti da se to ovde odigralo — rekao je Dillon aludirajući na priču koju je šerif O'Hara ispričao Halu Džordanu.

— Ne sviđa mi se pomisao na to — primetio je Letner.

— Zašto?

— Mislím na tu vezu Džordana sa zakonom. To me čini nespokojnim...

— Mene ne — presekao ga je Dillon. — Mene se ne tiče da li neko nosi šerifsku značku ili ne, ukoliko je na našoj strani.

Obišli su oko ugla i ujahali u glavnu ulicu. Trgovci su čistili trotoare pripremajući se za dnevni pazar, a vrata saluna bila su otvorena uprkos ranim jutarnjim časovima.

— Ovde je naše prvo odmoriste — promrmljao je Letner.

Dillon je znao da će salon biti njihovo prvo mesto zastanka. Tu će on i Lejsi Letner zaraditi svoj prvi

krvavi novac u Mohav Kriku. Salun je za to izgledao najprirodnije mesto.

Salun nije bio prazan. Jedan stari rudar nagnut nad bocom izgledao je kao da je tu proveo celu noć. Iza šanka stajao je neki mlad čovek retke kose i okruglog bleđog lica. Pored njega, zauzeta pranjem čaša, nalazila se neka jako našminhana žena grubog lica, u drečećoj dekoltiranoj haljini. Kada su novi gosti prošli kroz leptir vrata ka šanku, krčmar je nabrao obrve i prsti su mu zadrhtali. Zbog njihovih lica ili možda zbog načina kako su nosili revolvare, Vernon Ted je osetio nespokojstvo.

— Dva viskija — naredio je Dillon. Pogledao je ženu upoređujući je sa Dolores Frenč.

— Odmah, odmah — Ted se nervozno osmehnuo, ali salunska zabavljačica nije podelila njegovo nespokojstvo i hladno je odmerila Diona. — Dobrodošli, gospodo. Jeste li u prolazu? — zapitao je konobar.

— Otputovaćemo... nešto kasnije — rekao je Letner.

Ted je na šank stavio dve čaše i flašu. — Ovo je najbolje što imamo.

Letner je zgrabio flašu. — Kad završimo, platićemo onoliko koliko budemo smatrali da vredi.

Revolveraši su seli za sto pored prozora i napunili čaše. Nešto kasnije u salun su svratila tri kauboja i jedan čas posle toga desetak do petnaest gostiju prošlo je kroz salun. Revolveraši su načeli i drugu slašu kada je jedan kockar počeo igru. Dve zabavljačice umešale su se među goste i jedna od njih, punačka mala žena po imenu Rozita, prišla je revolverašima. No, ubrzo je shvatila da sa njima neće napraviti nikakav posao i udaljila se od njihovog stola.

Dosada se uvukla u atmosferu. Dillon je otvorio i treću flašu, a Letner se pridružio kockarskom stolu.

— Jeste li čuli šta se desilo prošle noći? — zapitao je kockar. — Dok Holidej je uhapšen pod optužbom da je ubio beležnika.

— Vraga! — izgovorio je De Salvo, jedan od saigrača.

— Idem i dižem za još deset dolara — Lejsi Letner je gurnuo banknote na sredinu stola.

De Salvo je digao obrve. — Previsoko za mene!

Holandanin je propustio dva deljenja i posle toga se izvinio i digao od stola. Zamenio ga je neki čovek sa crnom čupavom bradom.

— Ovo je Metju Vajteker — rekao je kockar. — Mister Vajteker je stočar, vlasnik ranča severno od grada.

— Ja sam Letner — rekao je revolveraš. — Podelite karte, kockare.

Posle tri deljenja kockar Sol je poručio piće. Mogao je sebi to da dozvoli pošto je dobio pedeset dolara od Letnera, koji je sa svakim deljenjem bio sve razdražljiviji i mrgodniji.

— Za koga radite, Letnere? — zapitao je Vajteker.

— Uglavnom za sebe, ali trenutno za Hala Džordana.

— Hal je dobar čovek — rekao je Vajteker. — Stočar od glave do pete, a ne kao ono čušljačko đubre Dok Holidej. Pitam se kako neki čovek uopšte može da stane na stranu seljaka farmera. Te seljčine treba počistiti kao poslednju dubrad. Davno su prošla vremena kada je čovek mogao mirno da jaše prerijom. Pogledajte sada te ograde i te kolibe od blata! Ti nase-ljenici su stvarno šljam.

— Kad već govorimo o njima — promrmljao je Sol pokazujući pokretom glave prema vratima — izgleda da su dvojica od njih imala dovoljno hrabrosti da uđu u stolarski salon.

— Šta! — Vajteker se okrenuo na stolici.

— Ako se dobro sećam njihovih imena, to su Hadl i Menli — rekao je kockar sa gađenjem.

Letner je pogledao dvojicu naseljenika preko ivice čaše. Mali dežmekasti naseljenik koji je išao napred izgledao je dosta samouveren, ali se njegov mladi pratilac nespokojno obazirao oko sebe.

— Osećate li njihov zadah? — zapitao je Metju Vajteker značajno.

U salunu je zavladała tišina. Ne obazirući se na Vajtekerevu primedbu, Hadl je prišao šanku. — Viski — naručio je on piće.

Lejsi Letner ispio je piće iz čaše i krajičkom oka pogledao Džoe Dilon, koji je sedeo za susednim stolom. Bio je to jedva uočljiv pogled, ali ga je Dillon uhvatio i shvatio njegovo značenje. Vrlo lagano Džoe Dillon je ustao i nehajno prošao između stolova do kraja šanka.

Sve oči pratile su njegov hod.

Letner je sačekao da se Dillon nasloni na šank pre nego što je ustao. Niko nije progovorio. Drhtavim rukama kockar je prikupio novac sa stola i strpao ga u džep. Metju Vajteker je pućkao na lulu uživajući u nespokojstvu mladog farmera.

— Ko je od vas Hadl? — zapitao je Letner zastavši sa palcima zakaćenim za opasač ispred dvojice farmera. Dillon je bez pokreta stajao na drugom kraju šanka.

— Ja sam Rik Hadl — odsekao je dežmekasti farmer kratko. — **Zašto vas to interesuje, mister?**

— A ti — nastavio je Letner obraćajući se mlademu — ti si sigurno Menli. Vidiš, hteo bih da znam vaša imena jer treba nešto da raspravimo.

Tim Menli je drhtavom rukom uzeo čašu.

— A sad da se predstavim. Ja sam Lejsi Letner, a iza vas je moj ortak Džoe Dillon.

Salunom je odjeknuo žagor, jer su prisutni prepoznali imena i shvatili šta ona znače. Menli je zinuo, a Hadl je zažmirio očima.

— Čini mi se da bi trebali da pođemo. Rik — rekao je Menli užurbano.

— Čekajte! — Letnerov glas zvučao je više kao komanda nego kao poziv i Menli je stao kao ukopan.

— Čemu žurba, seljačino? — iscerio se Lejsi.

— Čujte, Letnere — rekao je Hadl. — Nismo došli da pravimo gužvu.

— Vajteker je u pravu — počeo je da ih vređa Letner. — Toliko zaudarate da čovek zna šta ste.

Menli je uzdrhtao od straha, ali ne i Hadl. Mali farmer je bio prekaljen i sa prkosnim sjajem u očima, on se obratio Letneru.

— Ko ste vi, Letnere? Šta želite ovim rečima?

— Poznavao sam nekada nekog Valtersa — nastavio je Letner. — Gradsko veće Haj Korala najmilo ga je za jedan specijalan posao. Grad je bio preplavljen pacovima, pravim živim pacovima, Hadl. Prljavim zverčicama. Njegov posao bio je da ih istrebljuje i da grad učini pogodnim za život. Može se reći da smo Džoe i ja najmljeniji za sličan posao. Ovu dolinu preplavili su seljaci i mi smo pozvani da ih istrebimo.

— Vas je najmio Hal Džordan
— rekao je Rik Hadl.

— Pa šta? Šta ako jeste?

— Po mom mišljenju to vas čini prljavim ljudskim izrodima.

Hladan usiljen osmeh razdvojio je Letnerove usne. — A po mom mišljenju, Hadl, vi me tim rečima vredate i izazivate — rekao je revolveraš spustivši ton.

Tim Menli je povukao Hadla za rukav. — Hajdemo oдавде pre nego...

— Kasno je, dečko — presekao ga je Letner. — Tvoj partner me je izazvao i ja sam spreman.

Tek tada je prvi grč straha stegao Hadla. Prozrevši farmerov užas, Letner se osetio još sigurnijim. Hadl je bio od onih ljudi koji poseduju izvesnu hrabrost, ali u obračunu pištoljima njegove šanse su bile kao i svakog drugog običnog čoveka protiv profesionalca.

Hadl je ovlažio usne i bacio pogled po salunu u poslednjem pokušaju da nađe neku podršku. Naišao je na senku simpatija kod onih koji su pojam nepoželjnog prisustva farmera u dolini delili od nasilja i obračuna revolverima. No ipak niko nije progovorio ni reč, a Dillonov preteći pogled obezbedio je da ruke eventualnih heroja ostanu dalje od revolvera.

— Potegni revolver, prostaciно!
— procedio je Letner.

Hadl se kolebao. Farmerova ruka je zadrhtala i pošla naniže, a onda ponovo zadrhtala. Letner se podrugljivo osmehivao. Osmehivao se osmehom smrti, podrugljivim, strašnim osmehom čoveka koji u svojoj ruci drži život drugog čoveka. Tada je Hadl shvatio da će morati da potegne revolver. Ruka mu je poletela naniže, ali u očajanju i strahu Rik Hadl se spleo. Let-

nerov pokret rukom bio je brz i neprimetan, pokret profesionalca. Njegov revolver se digao i grunuo. Tane se zarilo Hadlu u sredinu grudi i ponelo ga Dillonu u naručje. Revolveraš ga je odgurnuo nazad, na drugi Letnerov kuršum, koji je Hadlu odneo život pre nego što je pao na pod.

Stenjući kao malo dete, Menli je kleknuo pored Hadlovog tela.

— Menli! — Letnerov glas zvučao je ozbiljno, zapovednički.

— Ne!

— Ustani!

Drščući, naseljenik je poslušao.

— Oduzi njegovo telo u dolinu, Menli — naredio mu je Letner. — Ispričaj svima šta se desilo. Reci im da je Hadlova smrt samo poctak, jer ćemo noćas doći u dolinu i očistiti je od smrdljivih prostaka... vrelin olovom! No, postoji još jedna mogućnost, Menli; da ispraznite dolinu.

— Da ispraznimo dolinu? — zinu je Menli.

— Da. Da zapalite kolibe, da porušite ograde i da odete. Ili ćete učiniti to, ili će dolina biti očišćena kuršumima. A sad izlazi oдавде i jaši.

Niko se nije usudio da pomogne Timu Menliju dok je ovaj vukao Hadlovo telo po podu. Letner ga je ispratio pogledom: vratio revolver u futrolu tek kada se naseljenikov konj udaljio od privezišta.

— Viski — podviknuo je Letner pobledeom krčmaru.

— Odmah, odmah, gospodine — izustio je krčmar bez daha.

Dillon se pridružio Letneru. — Da li je to bilo mudro? — šapnuo je Dillon. — Unapred si ih upozorio šta će biti.

— Sve ide tačno kao što sam želeo — rekao je Leslie Letner sa os-

mehom. — Menli je odjahao predstavljajući i naslikao naseljenicima vrlo crnu sliku. Ili će se oni uplašiti i pobeći, što znači da ćemo na lak način zaraditi ostatak novca, ili...

— Ili će ostati gde su, spremni da nas dočekaju — dodao je Džoe Dillon.

— Neće biti baš tako, Džoe. Oni će nas čekati, ali biće mnogo zabrinuti. Brinuće se i strahovaće jedan ceo dan, promišljaće o Hadlu i pomišljaće da se isto može desiti i njima. Kad napadnemo, oni će biti obični uznemireni, nervozni nesrećnici, što će nam mnogo olakšati posao.

Leptir vrata su se širom otvorila i krupna figura šerifa O'Hare stupila je unutra. Niko nije rekao ni reč kada je njegov pogled preleteo od dvojice revolveraša do krvavog traga na podu kojim je odvučeno Hadlovo telo.

— Dobro — prevaljao je O'Hara preko jezika. — Neka mi neko kaže šta se desilo.

— Ja ću vam reći, šerife — rekao je Metju Vajteker. — Dvojica smrdljivih farmera došli su u salun i jedan od njih je izazvao ovog džentlmena...

Letner se teatralno poklonio.

— Na sreću, pokazalo se da ovaj džentlmen brže poteže revolver.

O'Hara je sumnjičavo odmerio revolveraša.

— Čuli ste, šerife — rekao je Letner. — Uostalom, pitajte i druge. Pitajte sve ljude u salunu.

O'Hara je vratio revolver u futrolu. — To neće biti potrebno. Reč mister Vajtekera mi je dovoljna. Ako je farmer potegao prvi, onda znači da je u pitanju samoodbrana. Ostaje da mi odgovorite samo na jedno pitanje.

— Koje...?

— Vaše ime, mister?

— Lejsi Letner — rekao je revolveraš.

O'Hari je zastao dah. Na njegovom licu istovremeno se ukazalo gađenje i poštovanje, ali taj izraz je brzo nestao.

— Želite li da se upoznate sa mojim prijateljem, šerife — upitao je Letner. — Popijmo zajedno po čašicu.

— Svakako — promućao je šerif O'Hara. — Konačno, ne događa se šerifu svakoga dana da popije piće sa poznatim revolverašem kao što je Letner... i to u prijateljskom razgovoru. Svakako baš mi treba čašica.

*

Jedva povezujući reči, Menli je ispričao događaj u salunu, ali trojica farmera u Robinsonovoj brvnari ipak su uspjeli da stvore sliku o tome šta se desilo.

— Hal Džordan je, dakle, doveo dvojicu revolveraša da nas isteraju — procedio je Ejb.

— Revolveraša? — planuo je Menli. — Ja bi ih radije nazvao ubicama!

— A noćas kreću na dolinu — rekao je Robinson. — To nam ne daje dovoljno vremena.

— Meni lično daje — odvratio je Menli. — Treba mi samo nekoliko časova da natovarim kola i krenem.

— Time! Nećeš valjda...?

— Imam ženu i decu — nastavio je Menli. — Letner i njegov ortak će ih iskasapiti. Sem toga, povećće sa sobom i ljude Hala Džordana. Pa Džordan ih je i najmio!

— Čekajte, nemojte dizati paniku — rekao je Ejb Robinson. — Očigledno je da je to delo Hala Džordana. Verovatno da će ljudi sa velikog „Dž“ doći sa tim revolverašima. Ali, to još nije kraj. Dogovorili

smo se da zbijemo redove i da im se odupremo kao jedan čovek. Sećate li se?

— To je bila ideja Doka Holideja — podsetio je Menli gorko — ali on nam sada ne može pomoći.

— Kako to?

— Želite li da znate gde je Holidej? Pre nego što smo svratili u salun, bili smo i u trgovini i od trgovca čuli poslednje novosti. Dok Holidej je u zatvoru, pod optužbom da je izvršio ubistvo...

— Ubistvo! — ponovio je Grinsted.

— Ubio je beležnika Kulsona — obavestio ih je Menli.

— Holidej je, dakle, u zatvoru! — rekao je Ejb Robinson. — Zato se, znači, nije vratio.

— Holidej u zatvoru, Hadl mrtav, a revolveraši će noćas predvoditi kauboje sa ranča „DŽ“! Ejbe, mi nemamo nikakve šanse. Bežimo iz doline pre nego što nas ovde sahrane.

Dugo je vladala tišina, a onda je Ejb Robinson spustio ruku na rame prestrašenom farmeru.

— A kuda ćeš poći, Time? U drugu dolinu? Obradićeš tamo parče zemlje i sukobićeš se sa istim problemima i sa nekim drugim Halom Džordanom? Ima stotine Hala Džordana u dolinama, Time. Kako ja vidim stvar, čovek negde mora stati i boriti se za svoja prava. Većina nas smatra da je ova dolina mesto gde moramo stati.

— Voleo bih da u okršaju Dok Holidej bude sa mnom — rekao je Grinsted. — On je možda samo pojedinac, ali zna da upotrebi revolver.

Robinson je odbio gust dim. — Važno je da Holideja imamo pored sebe.

— On je u zatvoru — ponovio je

Menli. — Optužen je za ubistvo i dobro je čuvan.

Ejb Robinson se obratio Grinstedu. — Odjaši do svih naseljenika u dolini. Reci im šta se desilo i pozovi ih na hitan sastanak.

— Ne budite budale! — povikao je Menli. — Čak i ako uspete da spasete Holideja iz zatvora, nećete imati šanse. Oni će vas sve pobiti!

— Time — rekao je Robinson mirno — ti bi trebalo da si već kod kuće i da se pakuješ.

Mladi farmer je progutao vazduh i skrenuo pogled. — Da — promrm-ljao je. — Čini mi se da si u pravu, Ejbe.

Menli je prišao svom konju. Pogledao je Hadlovo telo oko koga su se skupljali rojevi mušica i nekoliko trenutaka se borio sam sa sobom. Onda je pojahao konja.

— Nadam se da će sve ispasti dobro za vas — rekao je Menli. — Žao mi je što ne mogu da ostanem.

— Možda je on pametan, a možda smo mi budale — rekao je Grinsted ozbiljno.

— Možeš otići kad god zaželiš — izjavio je Robinson.

Grinsted je kratko vreme razmišljao o Robinsonovim rečima i odmahnuo glavom. — Kao što si rekao, Ejbe, Hala Džordana ima svuda. Čovek mora negde stati i boriti se za svoje pravo.

Bogalj se naporno popeo u sedlo i pošao da pozove naseljenike na sastanak.

— Mislim da bi trebalo da pokopamo Hadla — obratio se Ejb Robinson starom naseljeniku koji je ostao pored njega.

Rekavši to, digao je pogled ka nebu. Sunce je kao usijana kugla sijalo iznad njegove glave. Neće

proći mnogo vremena pre strašnog zalaska sunca, koje će rumenilom obojiti nebo na zapadu.

•

Stara staja nalazila se odmah iza mlina. Decenijama pre nego što je postavljen temelj Mohav Krika, neki mudri naseljenik uzorao je nešto malo zemlje na obalama mutne rečice. Napravio je kolibu od blata da u njoj živi, ograđeni prostor za konje i tu drvenu staju za smeštaj sena i hrane. Jedno jutro Apači su ga napali i skalpirano telo naseljenika nađeno je tek nedelju dana kasnije. Staja je, međutim, i dalje ostala kao vetrom šibani spomenik na prvog pionira Mohav Krika.

Petorica konjanika zastali su u senci staje. Ejb Robinson je poveo četvoricu dobrovoljaca oko grada i oni su u najvećoj tišini dojahali sve do početka ulice iza Hanterovog mlina.

Robinson je kliznuo iz sedla. — Otvorite četvore oči — rekao je ostalima.

Okretni naseljenik je prišao duplim vratima. U jednim od njih još uvek su ostala zarivena dva vrha polomljenih strela. Robinson je širom otvorio jedno krilo.

Kada je ušao nekoliko koraka unutra, zapahnuo ga je vlažan miris. Staja u stvari nije imala vlasnika, mada je Hanter pokatkad ostavljao seno u nju. Pola tuceta bala sena bilo je naslagano ispod krova.

Robinson se osvrnuo po mraku oko sebe. Građa staje bila je suva kao barut. Polomljene stepenice vodile su na tavan i kroz rupe na krovu mogli su se videti obrisi oblaka. Robinson se osvrnuo prema

ulazu. Na tlu ispred staje odjeknuo je trupkanje konjskih kopita.

Farmer se mašio džepa i izvadio kutiju šibica. Kresnuo je jednu i zapaljeno palidrvce bacio u naslagane bale sena. Za tren oka je stub dima poleteo ka krovu. Dim je naglo planuo vatrenim jezicima i Ejb Robinson je žurno izašao napolje. Vinuo se u sedlo i glavom dao znak Grinstedu.

— Nazad niz ulicu.

Naseljenici su okrenuli konje i udaljili se od staje putem koji je vodio između rudarskih brvnara, a zatim dalje, do peskovitog terena obraslog žalfijom. Kod poslednje nahrenene kolibe Robinson je zategao vodice i farmeri su zastali u očečivanju.

Pet pari očiju počivalo je prikovanom za krov staje.

Jedan minut je prošao. Onda je njihovo strpljenje bilo nagrađeno pojavom sivoplavog dima koji je izbio kroz krov. Još dva stuba dima počela su se dizati iz rupa na krovu.

Robinson je povukao dim iz cigarete i osmehnuo se. — Nećemo dugo čekati — promrmljao je.

Kao da je neko u gradu čuo njegove reči, nekoliko sekundi kasnije nečiji promukao povik prolomio je tišinu.

— Požar! Staja gori!

— Ned je u pravu! Pogledajte dim! Pogledajte staju!

— Dignite grad na uzbunu! Do vruga, ako se vatra proširi...

Grad se odjednom trgao iz prepodnevnog mrtvila. Neka žena je vrisnula, a drvenim trotoarima glavne ulice odjeknuo je potmuro bat čizama. Neko je povikao da se donesu vedra sa vodom. Jedna kola su projurila glavnom ulicom i vrata su se počela otvarati. Dva trgov-

ca su istrčala na ulicu. Tri stuba dima nestala su u plamenim jezicima koji su izbili kroz krov staje.

— Vatra!

— Dajte vodu, za ime božije!

— Robinson je bacio opušak cigarete na zemlju. — Čini mi se da je došao trenutak — rekao je.

IX

Dok Holidej je stajao pored gvozdених rešetaka čeliје dok je napolju odjekivao metež i kaos. Osećao je miris dima i kroz prozor zapazio sive oblake dima. Trotoarom su u trku prolazili ljudi, ljudi koji su nosili prepune kofe sa vodom i radoznalci koji su se okupljali da izbliza vide požar.

Kada je Brauning pošao vratima, O'Hara je već bio izašao. Neka kola, natovarena vedrima punim vode, projurila su ulicom. Neko je kriknuo kada se krov staje srušio i kada je ogroman oblak varnica poleteo prema nebu. Vin Brauning je izustio glasnu kletvu i potrčao na ulicu.

Visoki uhapšenik grčevito je stisnuo gvozdene rešetke, jer je primetio da se ispred prozora čeliје postavila grupa konjanika. Doku je zastao dah kada je Ejb Robinson kliznuo iz sedla i popeo se na trem ispred zatvora. Još dva farmera pošla su za njim, dok su preostala dvojica ostala u sedlima.

Vrata su se s treskom otvorila i Robinson je jurnuo do O'Harinog stola.

— Ključevi stoje u gornjoj fijoci — rekao je Dok.

Robinson je otvorio fijoku. Njegovi prsti šćepali su svežanj ključeva i on je potrčao ka vratima čeliје.

Holidej nije skrivao svoje odu-

ševljenje. — Kad sam video dim, znao sam da ste vi iza toga.

— I uspeo nam je! — rekao je Robinson. — Grad je toliko zaokupljen požarom da nas niko nije primetio. Do đavola, koji je od ovih ključeva?

— Probaj taj veliki zardali ključ — savetovao mu je Dok.

Sipajući serije kletvi, farmer je gurnuo najveći ključ u bravu. Zapeo je da okrene, ali ključ se zaglavio.

— Sto mu gromova!

— Hej, lakše — upozorio je Dok i skrama znoja orosila mu je čelo.

— Pažljivije! Slomićeš ključ.

— Okej.

Ovaj put ključ se okrenuo i kada je Dok privilegao na rešetke, vrata su se otvorila. Farmeri koji su ušli sa Robinsonom za to vreme preturnali su po šerifovom stolu. Jedan od njih, Levin, našao je Holidejev opasač sa revolverom.

— Baci mi ga ovamo — doviknuo mu je Dok.

Dok je uhvatio opasač i pripasao ga. Nalet vetra doneo je kroz vrata oblak dima i zasuo pod pepelom.

— Spreman? — Robinson je stajao na vratima sa revolverom u ruci.

— Jesam.

— Jaši zajedno sa Grinstedom — rekao mu je Ejb Robinson.

Sva četvorica istrčali su iz šerifске stanice. Robinson je odvio vođice sa privežišta, a Holidej je sa trotoara skočio na konja iza hromog farmera. Levin je skočio u sedlo, ali se konj drugog farmera uziogunio jer ga je vreo pepeo opekao po sapima.

— Ono je Holidej! — začuo se nečiji promukao povik iz oblaka dima. — Pobegao je iz zatvora!

Robinson je glasno opsovao kad se

iza zavese dima pojavio niz lica i naperenih revolvera. Stara kola su gurnuta na sredinu ulice i zatvorila put. Puške su zapraštale, a naseljenici, opkoljeni sa svih strana, uzvratili su vatrom. Sinkler je uspeo da pojaše, ali je odmah klonuo sa rupom od kuršuma na prsima. Uplašeni konj se digao na zadnje noge i zbacio svoj teret na ulicu.

Začudujuće pokretljiv za svoju težinu šerif je istrčao iz oblaka dima bodreći građane da sliste farmere. Vin Brauning je poveo drugu grupu pored šerifске stanice.

Naseljenici su jurnuli prema O'Hari, ali ovaj nije uzmakao. Šerifova puška je planula i hromi farmer se trgao i pao na zemlju. Dograbiivši vodice, Holidej je uspeo da zaustavi i okrene konja. Nameravao je da se vrati i pritekne u pomoć Grinstedu, koji je s mukom uspeo da ustane i sada je stajao sam na ulici. O'Hara je ponovo opalio i Grinsted se previo u pojasu, a onda ga je plotun iz pištolja poslao na onaj svet.

Gnev je ovladao Holidejem i on je potegao revolver na trbušastog šerifa. O'Hara je vikao iz sveg glasa naređujući građanima da ne štete nikoga.

— Pucajte! Ubijte i Holideja!

Rekavši to, ugledao je Doka i digavši pušku, nanišanio, ali ga je Holidejev revolver preduhitrio. O'Hara je koraknuo napred, naletio na kuršum i zaleturao se kao pijan, a onda se sapleo na svoju pušku i pao.

Istog trenutka sve cevi su se okrenule prema Holideju, ali on je polegnut po konjskom vratu brzo izmicao. Tanad su zviždala oko njega. Jedan kuršum mu je probio košulju, a drugi je okrznuo njegovog konja po sapima. Dok je skrenuo konja sa glavne ulice u jednu uzanu sporednu ulicu i pucnjava je prestala. Za-

prepašćeni građani su se okupili oko svog mrtvog šerifa.

Trojica preživelih farmera čekali su Holideja. Robinson je bio ranjen i niz lice mu se slivao tanak mlaz krvi.

— Pogodio sam šerifa — rekao im je Dok. — Čim vatra bude ugašena, što neće dugo trajati, potera će krenuti za nama.

— Navukli smo sebi teško breme nevolje na vrat — konstatovao je Levin. — Ljudi sa ranča „Dž” žele našu smrt, a sada će i ceo grad biti protiv nas.

— Ne možemo ostati ovde — podsetio ih je Robinson. — Ovde smo na meti svakom strelcu iz grada.

— Potera će krenuti za nama i zato bi bilo dobro da se razdvojimo — predložio je Dok. — Vi podite u dolinu, osigurajte žene i decu, i čekajte zalazak sunca.

— A onda će nas revolveraši i kauboji napasti — rekao je Levin.

— Čuo sam za to — odvratio je Dok. — Nadam se samo da kauboji sa ranča neće upasti u dolinu.

— Kako?

— Sve u svoje vreme — izjavio je Dok. — Treba najpre da se oslobodimo potere, ili bar ja treba da je se oslobodim. Pošto sam ja sredio šerifa, oni će goniti mene. Vi podite kući, a ja imam jedan mali posao da obavim.

— Holideje! — Uzviknuo je Levin razdraženo. — Izbavili smo vas iz zatvora da bi nam vaš revolver pomogao kada revolveraši noćas krenu u napad. Pretpostavljam da taj mali posao o kome govorite ima veze sa mojim razmišljanjima.

— Rekao sam, čoveče, kako se nadam da kauboji sa ranča neće napasti dolinu. Možete smatrati da je moj mali posao povezan sa tim.

— Do đavola, Holideje...

— Jašite! — naredio je Holidej. — Potera se već okuplja!

Farmerima nije trebalo dva puta narediti. Poterali su konje ka prolazu ostavljajući Holideja samog. Holidej je sačekao da se na vidiku pojavi prvi konjanik iz potere, a onda je ošinuo svog konja i poterao ga prema severu, u suprotnom pravcu od onoga kojim su otišli farmeri. U poteri je bilo više od tuceta ljudi i kada je stigao do brdskog prevoja i osvrnuo se za sobom, Holidej je na čelu potere prepoznao Vina Brauninga.

Gonioci su krenuli uz prevoj i Dok Holidej je okrenuo konja prema visoravni. Rana na konjskim sapima nije bila opasna, ali je usporila njegov trk. No, to nije brinulo Doka jer se preko stepenaste visije moglo jahati samo opreznim, laganim hodom. Kasno posle podne krenuo je uzbrdo, a potera je uporno sledila njegov trag na bezbednoj udaljenosti, ali na domaku pogleda.

Vijugavim puteljkom stigao je do vrha visoravni i tu ga je zapahnuo vreo vetar. Odatle su mu gonioci u podnožju izgledali kao sićušni mravi. Holidej je sjahao iz sedla, izvuкао farmerovu pušku iz futrole i nanišanio prema oblaku prašine u podnožju.

„Vinčesterka” je grunula i tačkice u podnožju su se raspršile. Holidej je ispalio još tri hica. Dok se odjek hitaca odbijao od planinskih litica, gonioci su potražili zakon.

Lukav osmeh zaigrao je na Dokovom licu kada je iz podnožja do njegovih ušiju dopro odjek puščane paljbe. Na tom rastojanju gonioci nisu imali nikakvu šansu da ga pogode, ali je svaki od njih znao da bi na vijugavom putu za njega bio laka meta. Oni su bili brojno jači, ali je pozicija išla njemu u prilog i sa svog mesta mogao ih je skida-

ti jednog po jednog. Ta okolnost, računao je Dok, verovatno će ih zadržati i primorati da odluče da li вреди rizikovati. Taj dobitak u vremenu nije bio veliki, ali je Holideju bio dovoljan.

Puzeći na trbuhu, udaljio se od ivice visoravni i dopuzio do konja. Daleko od pogleda potere uspravio se i poveo konja, a kada je bio dovoljno daleko da se topot kopita ne može čuti, on ga je pojahao. Uputio se prema jugu, gde se visoravan završavi litica koja se spuštala u dolinu i gde su ružičaste senke zaležećeg sunca već davale boju sitnom rastinju.

Jašući uz dugačak nizak prevoj, Dok se okrenuo i pogledao za sobom. Još ni jedan konjanik nije stigao do vrha vijugavog puta. Očigledno da su gonioci mislili kako ih još uvek čeka u zasedi. Poterao je konja u brži hod. Njegova prednost neće još dugo trajati i trebalo je iskoristiti svaki minut.

Zavaravan je bila pusta i ispresecana linijama tankih prevoja koji su se širili kao vene. Sa dolaskom sumraka sve duže senke prosipale su se po pesku i kamenu. Holidejev konj bio je sve umorniji. U jednom momentu konj se sapleo, ali ga je Dok poterao dalje. Bio je već sasvim blizu senke džinovskih litica kada ga je neko šesto čulo opomenulo da pri-tegne vođice. Bacivši pogled preko ramena, ugledao ih je... četvoricu udaljenih konjanika koje su sledili ostali. Potera mu je opet bila na tragu.

Holidej je ošinuo svog konja i dojahao do početka puta koji se spuštao u dolinu. Daleko pod njim dolina je još bila kao okupana crvenom svetlošću sunca na zlhodu, koje je lebdelo nad horinzonom uokvireno

tamnim oblacima. U sredini doline, na ranču veliko „Dž” počele su se paliti svetiljke.

Hal Džordan je obesio petrolejsku svetiljku visoko o krov verande i obuhvatio pogledom sedamnaesticu konjanika koje je odabrao za noćasnji zadatak. Bili su tu svi kauboji sa ranča veliko „Dž” i još pet ljudi koje mu je dao Metju Vaitker. Svetlost petrolejke obasjala je lica sedamnaesticu ljudi spremnih da ubiju. Hal nije skrivao cilj noćasnjeg pohoda i samo je sićušni Krejzi izabrao da ne učestvuje.

Džordan je napravio grimasu i počeo. — Svi vi dobro znate da ovo neće biti nedeljni izlet. Svako od vas ko želi da se priključi kukavici Krejziju, može sada odmah da ode u spavaonicu.

— Mislim da svi znamo na čemu smo, gazda — nasmejavao se Brin, kauboj iz Arizone, i potapšao se po revolveru.

Hal je ozbiljno klimnuo glavom. — Dugo vremena smo trpeli da nam naseljenici oru prerijsku krađu stoku. Na kraju su ubili mog oca. Mislim da je došao čas da jednom za svagda stavimo tačku na takvo njihovo ponašanje. Ali, ovaj put ne idemo da obesimo samo šestoricu ljudi... sad polazimo da dolinu počistimo od naseljeničkog smrada. To znači da ćemo spaliti njihove kuće, srušiti ograde i pobiti sve koji nisu pobjegli.

— A šta ćemo sa ženama i decom? — zapitao je jedan novajlija po imenu Hamond.

Halovo lice ostalo je bezizrazno. — Hamonde, ako nemaš dovoljno hrabrosti za ovaj pohod, pridruži se Krejziju.

Nekolicina konjanika su se zagledali. Ubiti nekog farmera bilo je

jedno, ali ubijanje žena i dece nije se uklapalo u predstavu nekih kauboja o prerijskom ratu.

— Već na vas upozнала se već sa Letnerom i Dilonom — nastavio je Hal. — No, Metjovi ljudi nisu bili ovde. Slušajte dobro šta vam Letner bude naređivao. On i Dillon će vas predvoditi.

Letner je izašao iz senke verande. — Posao koji ćemo večeras obaviti biće lak — obratio im se. — Vidite, ja i Džoe već smo poplašili naseljenike... i oni su imali ceo dan da strepe od našeg noćasnjeg dolaska. Po mojim računicama, neće svi napustiti dolinu, ali neki su već otišli, a oni koji su ostali sada razmišljaju o sreći svojih pametnijih prijatelja.

— Zar niste čuli? — rekao je ukrotitelj konja Tut. — Pre kratkog vremena Dok Holidej je pobjegao iz zatvora... to nam je rekao kuvar koji se vratio iz grada. Imaćemo, dakle, Holideja protiv sebe.

— On je samo jedan čovek — osmehnulo se Letner prezirivo — jedan čovek protiv nas dvadesetorice! Evo, da vam kažem... ja ću se lično obračunati sa Dokom Holidejem. Takvi kao on moj su specijalitet.

Samo jedan kauboj se nasmejavao. Prilika za smeh nije bila, jer je trebalo uništiti celo naselje ljudi.

— Pri napadu na naseljenike glavno je da se držimo zajedno — nastavio je Letner. — Jahaćemo u grupi, i palićemo redom sve kolibe na koje naiđemo. Ako naiđemo na otpor, pucaćemo u meso.

— Ako znaju da dolazimo — javio se Tut — i oni će biti u grupi. Negde će nam sigurno pružiti otpor. — Ima nas dovoljno da ih sve pošaljemo u pakao! — rekao je Hal Džordan.

Nastalo je duboko ćutanje kada je Hamond istupio iz grupe. — Mislim, mister Džordane — rekao je novaj-

lija na ranču — da ću se pridružiti Krejziju.

— Kako hoćeš — odvratio je Hal.

Hamond je poterao svog konja preko dvorišta, dalje od podrugljivog dobacivanja. Ali, nisu mu se svi podrugivali. Više njih žalili su što nemaju dovoljno hrabrosti da pred ostalima odustanu.

— Ima li pitanja? — zapitao je Letner.

Čutanje je pritislo konjanike. Hal je zakoračio korak napred i pokazao rukom pokrivenu kutiju na verandi.

— Pre nego što pođemo, treba da popravimo raspoređenje — rekao je. — Ovde ima dovoljno pića za sve. Uzmite svako po flašu i kroz pet minuta polazimo!

Kauboji su kličući pritrčali verandi, a Hal je dvojici svojih revolversa dao znak da uđu unutra. Sva trojica ušli su u dnevnu sobu, gde im je Dolores nasula viski u čaše.

Pružila je čaše profesionalcima. Kada se spustila na jednu stolicu, Leisi Letner se osmehnuo.

— Za šta ćemo piti? — zapitao je Dilon.

— Za dolinu čistu od farmerske bagre — rekao je Hal Džordan.

— I ja ću piti za to — priključila im se Dolores i skočila da i sebi naspe čašu pića.

Napolju su se kauboji nalivali viskijem i kroz zidove se probio njihov razuzdan smeh. Dolores je napunila svoju čašu i pridružila se ostalima.

— Kao što si rekao... — pogledala je Hala i digla čašu — Za dolinu čistu od naseljenika!

X

Sa razdaljine sa koje se moglo dobaciti kamenom. Dok Holidej je posmatrao ispijanje zdravica. Iza

njega, u skoro praznoj štali dva konja trupkala su kopitama po slami. Njegov konj stajao je vezan za drvo iza štale, spreman za svaku eventualnost.

Idući pored zida, Holidej se prišunjavao otvorenim štalskim vratima. Pre nekoliko minuta uspeo je da se neprimećeno uvuče u štalu i čuje kraj Letnerovog govora. Bio je i svedok nemile, ružne scene opijanja kauboja viskijem pred polazak na krvav zadatak razaranja i ubijanja.

Ako je hteo to sprečiti, morao je brzo da deluje.

Nečujno je kliznuo iz štale i priljubio se telom uz vrata, nevidljiv u dubokoj senci sve jače tame. Brzim koracima otišao je do ugla, a onda dalje pored štalskog zida. Samo nekoliko koraka dalje od mesta gde je došao, nalazila se spavaonica za kauboje, iz koje je kroz širom otvorena vrata svetlost prodirala iz unutrašnjosti i osvetljavala deo dvorišta.

Holidej je krupnim skokovima pretrčao brisan prostor i zastao ispod otvorenih prozora spavaonice. Nečujnim koracima obišao je oko ogromne zgrade od drveta i sa druge strane uputio se nazad. Odjeknuo je nečiji glasan smeh, ali Dok je primetio da se nisu svi pridružili smehu i da je već na kauboja čutala. Nisu, dakle, svi bili srećni i zadovoljni Letnerovim vođstvom i Halovim namerama da do poslednjeg člana iskoreni preostale farmerske porodice. U tim ljudima, ogrubelim od teškog rada i životnih tegoba, još uvek je tinjala po neka iskra poštenja i Dok je znao da će o tim retkim i slabim iskrama poštenja zavisiti njegov život kada se bude našao pred cevima njihovih revolversa.

Čučnuo je iza privežišta pored spavaonice i pogledom pretražio ta-

mu dvorišta. Baš kada je hteo da potrči kroz mrak, metalni zvuk za-
tezanja oroza ukopao ga je u mestu. Okrenuo je lagano glavu i ugledao cev pištolja oslonjenog na okvir prozora, a iza naperenog oružja kratkonogog Krejzija. Krejzi ga je dobro poznavao i mada uzrujan, Holidej je prinudio sebe da ravnodušno okrene glavu. Čuo je Krejzijevo glasno disanje. Očigledno da je Krejzi znao šta će se desiti i da se kolebalo šta da učini. No dok je Holidej trčao preko dvorišta, pucanj iz spavaonice nije odjeknuo i kada se, stigavši do kuće, Dok okrenuo, Krejzija više nije bilo na vidiku.

Holidej je otvorio okno, opkoračio prozor i ušao u sobu u kojoj je nekada spavao.

Bacivši još jedan pogled napolje, ugledao je polupijane kauboje i zatim zatvorio prozor. Na prstima je prešao preko odaie i okrenuo kvaku. Levom nogom je polako otvorio vrata i zakoračio u mračni hodnik.

Hodnik je bio zastrt mekanim debelim tepihom i njegovi koraci se nisu čuli dok je oprezno koračao prema vratima dnevne sobe. Pred vratima je zastao i začuo zveckanje čaša i glasno kikotanje Dolores Frenč.

— Mislim da je vreme da pođemo — čuo se glas Hala Džordana.

— Samo još jedno piće, Džordane.

— Letnere, već je sumrak, a mi smo rekli...

— Jedan minut ništa ne znači. Sem toga, ukoliko ljudi budu više pripiti, utoliko bolje. Zapazio sam da neki od njih nemaju nerve za posao koji noćas treba da završimo.

— U redu — složio se Hal. — On-
da još po jednu čašicu.

Holidej je pružio levu ruku ka bravi. Okrenuo je kvaku u istom trenutku kada je desnom rukom iz-
vadio revolver iz futrole.

Odškrinuo je vrata nekoliko san-
timetara i provirio unutra. Hal je vraćao bocu u ormarić za piće. Viši i mršavi revolveraš Letner razgovarao je sa Dolores, a Džoe Dillon je gasio opušak cigarete u pepeljari. Letner je u tom trenutku zabacio glavu i glasno se nasmejavao na šalu koju je Dolores izgovorila.

Istog momenta Holidej je nogom odgurnuo vrata i pojavio se pred njima sa naperenim revolverom.

— Ko se makne dobiće metak u glavu! — viknuo je.

Izvesno vreme svi su stajali kao skamenjeni, ne skidajući pogled sa visokog pustolova. Holidej je zakoračio u odaју i ni tada još niko nije rekao ni reč. Hal je prstima stezao čašu, podrhtavao celim telom i u slepoočnicama osećao ludo udaranje pulsa.

Letner je stajao nepomičan kao kameni kip, odmeravajući žmirećim očima čoveka koga je rekao da će ubiti. Prvi je prekinuo tišinu njegov saučesnik.

— Pretpostavljam da ste vi Dok Holidej — rekao je Dillon lažno ljubazno i usiljen osmeh mu je razvukao usne.

— Pretpostavka je tačna. A vi ste svakako Letner i Dillon. Čuo sam za vas i stoga nije potrebno da se predstavljate.

— Holideje — izustio je Hal promuklo. — Šta, do đavola, ti radiš ovde?

— Došao sam da sprečim ubistvo, seriju ubistava, Hale. Mislim, takođe, da sam došao da sprečim da gomila pijanih kauboja pobije gomilu nedužnih ljudi, a možda da pri tom budu i sami pobijeni.

— Holideje — rekao je Hal — treba samo da ih pozovem i kauboји o kojima govoriš izvući će te odavde i obesice te.

Holidej je uperio cev revolvera

Halu Džordanu u glavu. — Ako dođe do ubijanja. Hale, znaj da ćeš ti biti prvi koji će platiti glavom. Kako ti se to sviđa, mister?

Graške znoja orosile su Halovo čelo.

— Osmotrimo situaciju i na drugi način — umešao se Letner bez nervoza. — Vi nas ne možete ubiti svu trojicu. Ako počnete pucanje, pogodićete jednog ili dvojicu, ali jedan od nas će vas sigurno pri-kucati. Kako vam se čini ta računica?

Holidej nije obratio pažnju na njega. — Hale, evo šta ćeš da uradiš. Izaći ćeš napolje i reći ćeš kaubojima da rasedlaju konje. Reci im da večerašnje zabave neće biti.

— Mister varošlijo — procedio je Hal — nemaš nikakve šanse, i ti to dobro znaš! I zato vrati lepo taj revolver u futrolu i sedi da na miru raspravimo ovaj nespোরазум.

— Raspravićemo, nego šta — rekao je Dok. — Raspravićemo i to kako ste ti i Kulson falsifikovali testament Sema Džordana i raspravićemo ubistvo Džejka Frenča, koje

si izvršio da bi se mogao dočepati njegove žene, raspravićemo...

— Hale! — zavapila je Dolores. — Nemoj mu dozvoliti da priča takve stvari!

Dilon je skoro nezapaženo spustio desnu ruku pored tela. Lejzi Letner se nije ni pomakao, ali je na njegovim punim usnama sve vreme lebdeo osmeh čoveka koga zabavlja ono što se oko njega događa.

— Hale — naredio je Dok — pri-di prozoru i reci svojim ljudima da se vrate u spavaonice.

Hal ga je pogledao kao da će ga smožditi pogledom. Njegovi prsti odjednom su stisnuli čašu, koja se razbila u sitne komadiće, ali Hal nije ni trepnuo. Dok je metremice gledao staratelja svog polubrata, koga je smatrao uljezom, u njemu se gomilala mržnja. Samo on će biti vlasnik ranča, imaće ženu visokog stila i biće jedini svemogućí kralj doline. Samo jedan čovek stajao je na putu ostvarenja te njegove želje, jedan čovek sa revolverom u ruci...

— Dobro — promrmljao je Hal.

Dragi čitaoci

I ovog leta
u mesecima julu i avgustu
DOK HOLIDEJ
izlazi dva puta mesečno
i to 7-og i 15-og u mesecu.

— Dobro, Holideje. Reći ću im da sjašu i da se vrate u spavaonicu.

Okrenuo se i pošao prema prozoru. Tek što je prešao tri koraka, viknuo je. — Ubij ga, Letner!

Na Halovu besno izgovorenu očajničku komandu, Holidej je uperio revolver na Lejsija Letnera. Ali, mršavi revolveraš se nije pomakao, nije ni pokušao da posluša naredbu Hala Džordana. Letner se samo prezrivo osmehnuo kada je Džoe Dilon jednim pokretom ruke potegao revolver.

Iza Džoa Dilon odjeknuo je zvuk razbijenog stakla, a onda se odajom razlegao pucanj nalik na grmljavinu.

Dilon je poleteo napred pogođen metkom u leđa. Zakoračio je klimovim korakom, kao da je pijan, i srušio se preko stola. Dolores je kriknula, a pijanka pred kućom je prekinuta i u dvorištu je trenutno nastao tajac. Sa bočnog prozora dnevne sobe Ejb Robinson je uperio cev revolvera na Letnera.

Revolveraš se jednim munjevitim pokretom mašio futrole i bacajući se u stranu, potegao revolver. Pre nego što je Robinson stigao da opali, iz cevi Holidejevog revolvera plamnuo je smrtonosni crvenkasti plamčak i vrelo tane se zarilo u most između Letnerovih obrva. Leisi Letner je pao licem okrenut zemlji i metak iz njegovog revolvera zario se u pod.

Hal je zgrabio Dolores i zaklonio se iza nje.

— Gospode... ne! — kriknula je Dolores.

Holidej se bacio na pod i kuršum iz Halovog revolvera zario se u zid. Dok se kotrljao po podu, drugi kuršum mu je zviznuo pored uha i zario se u pod. Digavši pogled, Holidej ugledao Dolores, koja se svom

snagom otimala iz naručja Hala Džordana.

Robinson je ispalio još jedan metak i kursum je razbio svetiljku u stotine komadića. Onda je uronila u mrak i trenutak kasnije gomila kauboja je pohrlila oko kuće i odvukla Robinsona od prozora.

Vlasnik ranča „Dž“ uzmakao je do suprotnog zida i naslonio se leđima na njega. Holidej ga je gledao, delimično zaklonjen iza Letnerovog leša. Čuo je njegovo naporno disanje i prigušenu komandu Dolores da bude mirna.

— Holideje! — izustio je Hal promuklo dok su čizme tutnjale na verandi.

— Reci — odazvao se Dok.

— Ja ću sad preći preko odaje i izaći ću napolje. Ako bilo šta pokušaš, ova žena će dobiti metak namenjen meni.

— To odgovara tvom stilu, Hale — rekao je Dok. — Bio si spreman da ubijaš žene i decu naseljenika. Spreman si da dopustiš da ta žena izgubi život zbog tebe... žena zbog koje si ubio Džejka.

— Zaveži, proklet da si!

Začuo se šum u mraku, jer je Hal gurnuo Dolores ispred sebe. Ona se počela opirati primoravajući ga time da upotrebi grubu, fizičku silu. Hal je izustio psovku i dohvativši je za kosu, savio joj vrat. Ona je zamahnula levom petom ciljajući da ga udari u koleno. U tom trenutku na prozoru su se pojavila lica kauboja, ali pogled sa prozora u mračnu unutrašnjost odaje nije omogućavao da se predmeti i ljudi jasno razaberu i zbog toga se niko nije usudio da puca iz bojazni da bi ispaljen hitac mogao pogoditi neželjenu osobu.

Dolores je odjednom uspela da se otme iz Halovog zagrljaja i Hal Džordan se našao sam u mraku.

Holidejev metak pogodio ga je u rame. Hal je promuklo jeknuo i opalio. Udar kuršuma ispaljenog iz neposredne blizine tupo je odjeknuo. Dolores je prigušeno jeknula i skljkala se na pod. Vlasnik ranča „Dž“ nije je ni pogledao. Stežući rukom rame, osvrtao se tražeći Doka. Protivnici su se našli licem u lice, obavijeni oblakom barutnog dima. Dva revolvera su planula kao jedan. Holidej je osetio udar vrelog vazduha po obrazu i video kako je Hal uzdrhtao. Sa usana vlasnika ranča otela se kletva praćena mlazom krvi koji mu se slio niz bradu. Hal Džordan je klonuo na pod pored Dolores. Holidej je prišao i okrenuo ga na leđa.

Tog trenutka vrata su se uz tresak otvorila i gomila kauboja jurila je unutra.

— Hale! — Holidej je digao Džordanovu glavu. — Hale, čuješ li me?

Kauboji su pritrčali da šćepaju Holideja, ali se tu našao Krejzi i zadržao ih jednom jedinom reči. — Ne, čekajte!

— Hale... s tobom je svršeno. To valjda znaš.

Hal je klimnuo glavom. Krv mu se tankim mlazom slivala niz bradu. — Da... Holideje, kućkin sine...! Slizao si se sa melezom... i farmerskim šljmom!

— Hale — rekao je Holidej smireno — sad nije vreme za vredanje. Ti si gotov i bio bi red da nam kažeš istinu.

— I... istinu? — izustio je isprekidano Hal.

— Svi te slušaju, Hale — rekao je Dok. — Ja ću početi. Ti si ubio Džejka Frenča. Ti si takođe falsifikovao očev testament da bi svom polubratu ukrao njegov deo imanja...

Kauboji su nemo slušali.

— I, konačno, Hale, ima još jed-

no pitanje na koje moraš da odgovoriš. Kao što rekoh, sa tobom je svršeno, pa nema nikakvog smisla lagati. Ko je ubio Sema Džordana?

Hal se zakašljao i ispljunuo krv. Bol mu je zgrčio lice i kada je posle toga otvorio usta, njegove usne ostale su neme. Staklastim očima pogledao je pored Holideja do grupe kauboja koji su radoznalo zuriли u njega, do ljudi koje je najmio da za njegov račun ruše i ubijaju.

— Idi do đavola! — progundao je konačno.

Cev Holidejevog revolvera dotakla je Halovo čelo. Kauboji su zazgorili, ali niko se nije pomerio da Doka spreči. Shvatili su da su, u cilju otkrivanja istine, u tom trenutku sva sredstva dozvoljena.

— Govori! — zapretio je Holidej.

Hal je uplašeno zakolutao očima. I pred vratima smrti on se plašio da umre. Zadrhtao je celim telom, pružio ruku da se uhvati za zid i na Holidejevom licu potražio znake samilosti. Ali, našao je samo odlučnost.

— Dobro... — klimnuo je glavom. — Mogu... mogu baš i da ti kažem... sve.

— Hale... — Dokov glas je postao nešto blaži. — Mi znamo skoro sve. Želimo da znamo još samo ko je ubio tvog oca?

— Da. Ko je ubio Sema Džordana? — ponovio je Krejzi.

Izvesno vreme Hal Džordan nije progovorio. Čak i na samrti borio se za svoje interese. Konačno se ipak predao. — Ja... ja sam ga ubio — priznao je. — Ja sam ga ubio... pošto smo prethodno Kulson i ja falsifikovali testament. Ubio sam ga... i vratio se na ranč... pre nego što je očevo... njegovo telo doneto.

Holidej je vratio revolver u fut-

rolu. Okrenuvši se, video je da Krejzi kleči pored njega.

— Misis Frenč je mrtva — rekao je Krejzi.

— Holideje... — progovorio je Hal promuklo.

Holidej je kleknuo pored njega. — Žao mi je što... se sve ovako desilo — prošaputao je Hal. — Ali... nikad nisam mogao da podnesem crvenokošce... a naročito mog polubrata. Ta pomisao me je ubijala... sad vidim... da sam ipak grešio.

Hal je lagano sklopio oči. U njemu skoro da više nije bilo života. Otvorio je usta da nešto kaže, ali reči nisu sišle sa njegovih usana. Nekoliko sekundi kasnije Hal Džordan je bio mrtav.

— Svi ste čuli šta je rekao — obratio se Dok okupljenima.

Svi su kauboji klimnuli glavom i vratili revolvare u futrole.

Napolju u dvorištu začuo se tužan kopita i Krejzi se nagnuo kroz prozor. — Konjanici, velika grupa konjanika — rekao je. — Predvodi ih Vin Brauning. To je svakako...

— Potera — potvrdio je Holidej njegovu misao. — Uzgred rečeno, Vin nije pogodna ličnost za šerifa. Mislim da bi pre svega trebalo da mu oduzmete šerifsku značku, jer je on bio Halov plaćenik. Posle toga neko od vas bi mogao da ispriča ljudima iz potere šta je Hal na samrtni priznao. Ostalo će onda sve biti lako rešeno.

Rekavši to, Dok Holidej se uspravio, spreman da se suoči sa predstojećim događajima. Sada je iza sebe imao najjači od svih aduta: istinu.

skom prevoju sa koga se pružao pogled na ranč „Dž” i preriju iza njega.

Holidej se obratio Ejbu Robinsonu. — Kako ja vidim stvar, Ejbe, nema prepreka da vi farmeri zauzmete onoliko zemlje koliko možete da uzorete zapadno od ranča. Siguran sam da se Stiv Džordan tome neće protiviti.

— Zahvaljujući vama — Robinson se osmehnuo. — Nećemo vam zaboraviti što se sve dobro završilo. Za nas je sreća što ste se pojavili.

— Ni ja neću zaboraviti da ste se vi pojavili u pravom momentu. Da niste smakli Dilonu, ja bih sada bio mrtav.

Ejbovo lice se razvuklo u osmeh. — Pretpostavio sam da će vas vaš mali posao odvesti na ranč „Dž”. To je jedino bilo verovatno, pa sam odlučio da odem za vama.

— Pa lepo — rekao je Holidej raspoloženo — rat između stočara i farmera je srećom sprečen. Verujem da sa Stivom Džordanom nećete imati neprilika jer je on drukčiji od Hala. Time je moja misija završena. Ali, hteo bih da obavim još jedan mali posao. — Dok je bacio pogled prema skromnoj kućici Džuli Kačel, iz čijeg se dimnjaka dizao tanak stub dima. — Samo, ovoga puta neće biti potrebno da se šunjate za mnom. Život mi neće biti u opasnosti.

— Svakako da vas neću pratiti — odgovorio je Ejb smušeno. — Uostalom, vi ste svakoj opasnosti dorasli.

*

Trojica konjanika zategli su volane svojih konja na dugačkom brd-

Iz Džulinih očiju videlo se da je radosna što je ponovo tu. Bila je to radost susreta i radost nade, radost zbog sadašnjosti i budućnosti.

Taj njen pogled kresnuo je plamen iz iskre koja je tinjala u Holidejevim grudima. Mnoge časove tegoba, neizvesnosti i opasnosti svako ljudsko biće neminovno želi da utopi u sreći i zadovoljstvu kao neophodnoj ravnoteži življenja. Zato Holideju nije bilo teško da pređe taj poslednji korak od pogleda do zagrljaja, korak koji mu je doneo lepu Džuli Kačel, koja se u njegovo naručje predala raširenih ruku. Ka-

da ju je na verandi njene kuće snažno obujmio rukama i na svojim prsima osetio nemirno drhtanje njenih zaobljenih čvrstih grudi. Dok je zaboravio na sve što se tih dana zbivalo i poneo je u naručju ka odškrinutim vratima njene sobe. Džuli ga je spremno prigrllila i predala se onome što je jedne noći pre toga strasno priželjkivala.

Predala se ljubavi za koju je znala da ne može trajati ceo život.

KRAJ

čitajte sledeći broj DOKA HOLIDEJA

BROJ 184

izlazi 7. avgusta 1986.

IZDAJE I ŠTAMPA NIŠRO FORUM OOUR MARKETPRINT, 21000 NOVI SAD V. MIŠIĆA 1.